

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Poniec na lata 2024-2030

Poniec 2024

Zamawiający:

Gmina Poniec
ul. Rynek 24
64-125 Poniec

Wykonawca:

Westmor Consulting Urszula Wódkowska
Biuro: ul. Królewiecka 27, 87-800 Włocławek
Siedziba: ul. 1 Maja 1A, 87-704 Bądkowo

Zespół autorów:

Kierownik Projektu: Karolina Drzewiecka
Konsultant: Joanna Kaszubska
Analityk: Zuzanna Ciska

Spis treści

Wstęp	4
1. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji	4
1.1. Dzielniczna	19
1.2. Wydawy	23
1.3. Obręb 3.....	28
1.4. Obręb 4.....	32
1.5. Podsumowanie	35
2. Powiązania gminnego programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi województwa i gminy	39
3. Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji	44
4. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań	45
5. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne	50
5.1. Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	50
5.2. Charakterystyka pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	66
6. Mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych	70
7. Mechanizm włączania mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji	77
7.1. Proces przygotowania Gminnego Programu Rewitalizacji.....	79
7.2. Sposób włączania interesariuszy w proces zarządzania programem rewitalizacji na obszarze rewitalizacji	81
8. Szacunkowe ramy finansowe gminnego programu rewitalizacji wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych ze źródeł publicznych i prywatnych	83
9. Struktura zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji, koszty i harmonogram realizacji programu	86
10. System monitorowania i oceny gminnego programu rewitalizacji	91
11. Określenie niezbędnych zmian w uchwałach	98
12. Specjalna Strefa Rewitalizacji	98
13. Sposób realizacji gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego	98
Załącznik graficzny	99
Spis tabel i rysunków	100

Wstęp

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz.U. 2024 poz. 278), „rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji”.

Przed przystąpieniem do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Poniec na lata 2024-2030 przeprowadzona została diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla gminy Poniec. W diagnozie przedstawiono szczegółową analizę problemów poprzez zestawienie wskaźników charakteryzujących poszczególne jednostki osadnicze ze średnią wartością wskaźnika dla gminy Poniec.

Obszar gminy Poniec podzielono na jednostki osadnicze, składające się z jednej lub kilku miejscowości. Dla każdej jednostki osadniczej przeprowadzono analizę wskaźnikową w zakresie występowania problemów w 5 strefach: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, środowiskowej i technicznej. Jednostki osadnicze, na terenie których zidentyfikowano co najmniej 3 wskaźniki w sferze społecznej i co najmniej 1 wskaźnik z pozostałych stref, tj. gospodarczej, środowiskowej, technicznej lub przestrzenno-funkcjonalnej, które wskazują na występowanie zjawiska kryzysowego, uznano za obszar zdegradowany – jako takie jednostki zakwalifikowano Czarkowo, Dzieczęcina, Łęka Wielka, Wydawy, Żytowiecko, Obręb 3 i Obręb 4. Następnie w celu wyznaczenia obszaru rewitalizacji, pod uwagę wzięto wartość sumarycznego wskaźnika syntetycznego obliczonego dla każdej jednostki osadniczej, wskazującego natężenie negatywnych zjawisk na danym obszarze. Za obszar rewitalizacji uznano jednostki: Dzieczęcina, Wydawy, Obręb 3 i Obręb 4, które na tle pozostałych obszarów zdegradowanych wypadły najgorzej pod względem skali zdiagnozowanych problemów.

Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla Gminy Poniec stanowi odrębny raport. Granice obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji przedstawiająca mapy stanowiące załącznik do uchwały nr II/12/2024 Rady Miejskiej Ponieca z dnia 23 maja 2024 r.

1. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji

Początkiem procesu rewitalizacji Gminy Poniec było przeprowadzenie diagnozy w celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Opracowując przedmiotową analizę, uwzględniono przede wszystkim zalecenia zawarte w Wytocznych Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2021-

2027, zgodnie z którymi diagnozę oparto na mierzalnych wskaźnikach opisujących przede wszystkim zjawiska i problemy społeczne na terenie gminy Poniec.

W celu przestrzennego zobrazowania wyników analizy, gminę Poniec podzielono na jednostki osadnicze, składające się z jednej lub kilku miejscowości.

Rysunek 1. Podział gminy Poniec na jednostki osadnicze

Źródło: Opracowanie własne

W poniższej tabeli zamieszczono wykaz miejscowości wchodzących w skład ustalonych jednostek osadniczych.

Tabela 1. Wykaz miejscowości/ulic wchodzących w skład jednostki osadniczej

Nazwa jednostki osadniczej	Miejscowości/ ulice wchodzące w skład jednostki osadniczej
Jednostka Bączylas	Bączylas
Jednostka Bogdanki	Bogdanki
Jednostka Czarkowo	Czarkowo
Jednostka Drzewce	Drzewce
Jednostka Dzieczęzna	Dzieczęzna
Jednostka Grodzisko	Grodzisko
Jednostka Janiszewo	Janiszewo

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Poniec na lata 2024-2030

Nazwa jednostki osadniczej	Miejscowości/ ulice wchodzące w skład jednostki osadniczej
Jednostka Łęka Mała	Łęka Mała
Jednostka Łęka Wielka	Łęka Wielka
Jednostka Miechcin	Miechcin
Jednostka Rokosowo	Rokosowo
Jednostka Sarbinowo	Sarbinowo
Jednostka Szurkowo	Szurkowo
Jednostka Śmiłowo	Śmiłowo
Jednostka Teodozewo	Teodozewo
Jednostka Waszkowo	Waszkowo
Jednostka Wydawy	Wydawy
Jednostka Zawada	Zawada
Jednostka Żytowiecko	Żytowiecko
Jednostka Obręb 1	Akacyjowa, Bukowa, Dębowa, Janiszewska, Kasztanowa, Lipowa, Ogrodowa, Rydzyńska, Świerkowa, Wierzbowa
Jednostka Obręb 2	Adama Asnyka, Adama Mickiewicza, Bolesława Prusa, Cypriana Kamila Norwida, Elizy Orzeszkowej, Henryka Sienkiewicza, Juliana Tuwima, Juliusza Słowackiego, Krobska Szosa, Kusza, Marii Konopnickiej
Jednostka Obręb 3	Gostyńska, Gostyńska Szosa, Harcerska, Krótka, Mało Zamkowa, Marszałka Focha, Parkowa, Piaskowa, Polna, Szkolna, Wolności
Jednostka Obręb 4	Bojanowska, Drożdżyńskiego, Dworcowa, Kościelna, Kościuszki, Kręta, Krobska, Ks. Prof. Dr Jana Respądką, Poczтовая, ppłk. Bernarda Śliwińskiego, Rondo Powstańców Wielkopolskich, Rynek, Spokojna

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Poniecu

Dla wydzielonych jednostek osadniczych pozyskano materiał statystyczny dostępny w zasobach Urzędu Miejskiego w Poniecu, Ośrodka Pomocy w Poniecu, jak i specjalnie w tym celu wygenerowane przez instytucje zewnętrzne, m.in. Powiatowy Urząd Pracy w Gostyniu i Komendę Powiatową Policji w Gostyniu.

Analizę występowania negatywnych zjawisk zachodzących na obszarze gminy Poniec przeprowadzono w pięciu strefach, tj. społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. Do każdej ze stref zakwalifikowano następujące wskaźniki wyznaczone z uzyskanych danych.

Tabela 2. Wykaz wskaźników wykorzystanych w analizie

Obszar	Nazwa wskaźnika	Waga
Sfera społeczna		
Bezrobocie	Udział osób z przesłanką bezrobocia do korzystania z pomocy społecznej w stosunku do liczby osób korzystających z pomocy społecznej ogółem	2
Niski poziom edukacji	Udział osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym w stosunku do ogólnej liczby osób bezrobotnych	3
Niepełnosprawność	Udział osób z przesłanką niepełnosprawności do korzystania z pomocy społecznej w stosunku do liczby osób korzystających z pomocy społecznej ogółem	2
Zagrożenia przestępczością	Wskaźnik liczby przestępstw popełnionych na 1 000 mieszkańców na danym obszarze	4
Zaawansowanie procesu starzenia się społeczeństwa	Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na danym obszarze	3
Bezpieczeństwo na drogach	Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców na danym obszarze	2
Sfera gospodarcza		
Niski stopień przedsiębiorczości	Liczba zarejestrowanych w ciągu roku nowych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców na danym obszarze	1
Sfera środowiskowa		
Zanieczyszczenia powietrza	Udział liczby budynków mieszkalnych ogrzewanych piecem na węgiel w stosunku do liczby wszystkich źródeł ciepła na danym obszarze	1
Sfera przestrzenno-funkcjonalna		
Niedostateczny stopień zwodociągowania budynków mieszkalnych	Wskaźnik liczby do sieci wodociągowej na 100 mieszkańców na danym obszarze	1
Niedostateczny stopień skanalizowania budynków mieszkalnych	Udział liczby budynków mieszkalnych korzystających z szamba w stosunku do liczby budynków mieszkalnych ogółem na danym obszarze	1
	Wskaźnik liczby przyłączy do sieci kanalizacyjnej na 100 mieszkańców na danym obszarze	1
Sfera techniczna		
Degradacja stanu technicznego zabytków	Udział zabytków w złym stanie technicznym w stosunku do ogólnej liczby zabytków na danym obszarze	1

Źródło: Opracowanie własne

Uzyskane dane przeanalizowano pod kątem wskaźników ilościowych i jakościowych, porównując wartości średnie, charakterystyczne dla poszczególnych jednostek osadniczych i zestawiając je z przeciętnymi wartościami dla Gminy Poniec – o występowaniu zjawiska kryzysowego decydowało czy wartość wskaźnika dla jednostki osadniczej jest gorsza od średniej wartości dla całej Gminy.

Do obszaru zdegradowanego zaliczono jednostki osadnicze spełniające jednocześnie następujące kryteria:

- na terenie jednostki osadniczej identyfikuje się co najmniej 3 wskaźniki w sferze społecznej, które wskazują na występowanie zjawiska kryzysowego (wartość gorsza niż średnia dla gminy Poniec),
- na terenie jednostki osadniczej identyfikuje się co najmniej 1 wskaźnik z pozostałych stref, tj. gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej, który wskazuje na występowanie zjawiska kryzysowego (wartość gorsza niż średnia dla gminy Poniec).

Jednostki osadnicze, w których zdiagnozowano stan kryzysowy, czyli wartość wyliczonego wskaźnika była gorsza niż średnia dla gminy Poniec, oznaczono kolorem jasnopomarańczowym. Natomiast kolorem białym oznaczono jednostki, dla których wyliczona wartość wskaźnika kształtowała się korzystnie na tle średniej dla gminy.

Tabela 3. Zbiorcze zestawienie jednostek osadniczych i występowanie w nich stanu kryzysowego

Strefa	Społeczna						Gospodarcza
	Obszar	Bezrobocie	Niski poziom edukacji	Niepelnosprawność	Zagrożenie przestępczością	Zaawansowanie procesu starzenia się społeczeństwa	
Wskaźnik	Udział osób z przesłanką bezrobocia do korzystania z pomocy społecznej w stosunku do liczby osób korzystających z pomocy społecznej ogółem	Udział osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym w stosunku do ogólnej liczby osób bezrobotnych	Udział osób z przesłanką niepełnosprawności do korzystania z pomocy społecznej w stosunku do liczby osób korzystających z pomocy społecznej ogółem	Wskaźnik liczby przestępstw popełnionych na 1 000 mieszkańców na danym obszarze	Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na danym obszarze	Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców na danym obszarze	Liczba zarejestrowanych w ciągu roku nowych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców na danym obszarze
Bączylas	0,00%	60,00%	0,00%	0,00	22,31%	0,00	0,00
Bogdanki	0,00%	0,00%	0,00%	0,00	15,72%	0,00	0,63
Czarkowo	33,33%	0,00%	33,33%	0,00	22,11%	0,00	1,58
Drzewce	25,00%	0,00%	25,00%	0,00	18,40%	0,00	0,00
Dzięczyna	75,00%	25,00%	25,00%	2,61	16,71%	0,00	0,26
Grodzisko	0,00%	25,00%	100,00%	0,00	14,45%	0,00	0,00
Janiszewo	0,00%	33,33%	33,33%	0,00	18,94%	0,00	0,44
Łęka Mała	50,00%	0,00%	0,00%	0,00	13,98%	0,00	0,00
Łęka Wielka	25,00%	62,50%	50,00%	0,00	18,34%	0,15	0,15
Miechcin	0,00%	0,00%	0,00%	0,00	17,09%	0,00	0,85
Rokosowo	33,33%	50,00%	0,00%	0,00	13,57%	0,00	0,28
Sarbinowo	10,00%	0,00%	10,00%	0,00	18,60%	0,00	0,83
Szurkowo	0,00%	50,00%	0,00%	0,00	17,16%	0,00	0,33
Śmitowo	0,00%	0,00%	20,00%	0,00	16,60%	0,00	0,41
Teodozewo	0,00%	0,00%	0,00%	0,00	18,05%	0,00	0,75
Waszkowo	0,00%	0,00%	66,67%	0,00	10,76%	0,00	1,27

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Poniec na lata 2024-2030

Strefa	Społeczna						Gospodarcza
Obszar	Bezrobocie	Niski poziom edukacji	Niepełnosprawność	Zagrożenie przestępczością	Zaawansowanie procesu starzenia się społeczeństwa	Bezpieczeństwo na drogach	Niski stopień przedsiębiorczości
Wskaźnik	Udział osób z przesłanką bezrobocia do korzystania z pomocy społecznej w stosunku do liczby osób korzystających z pomocy społecznej ogółem	Udział osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym w stosunku do ogólnej liczby osób bezrobotnych	Udział osób z przesłanką niepełnosprawności do korzystania z pomocy społecznej w stosunku do liczby osób korzystających z pomocy społecznej ogółem	Wskaźnik liczby przestępstw popełnionych na 1 000 mieszkańców na danym obszarze	Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na danym obszarze	Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców na danym obszarze	Liczba zarejestrowanych w ciągu roku nowych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców na danym obszarze
Wydawy	0,00%	100,00%	50,00%	0,00	32,39%	1,41	0,00
Zawada	0,00%	50,00%	0,00%	0,00	14,68%	0,00	0,00
Żytowiecko	75,00%	57,14%	0,00%	0,00	19,95%	0,00	0,00
Obręb 1	0,00%	0,00%	20,00%	0,00	17,18%	0,00	0,24
Obręb 2	30,00%	33,33%	30,00%	0,00	18,08%	0,00	0,51
Obręb 3	23,08%	25,00%	30,77%	1,26	21,59%	0,13	0,63
Obręb 4	10,91%	84,62%	21,82%	1,19	27,89%	0,00	0,24

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Poniec na lata 2024-2030

Strefa	Środowiska	Przestrzenno-funkcjonalna			Techniczna	Liczba wskaźników z negatywną sytuacją społeczną poniżej średniej dla gminy	Liczba wskaźników z sytuacją negatywną pozaspółeczną poniżej średniej gminy	Czy spełnia warunki obszaru zdegradowanego?
Obszar	Zanieczyszczenie powietrza	Niedostateczny stopień zwodociągowania budynków mieszkalnych	Niedostateczny stopień skanalizowania budynków mieszkalnych		Degradacja stanu technicznego zabytków			
Wskaźnik	Udział budynków mieszkalnych ogrzewanych piecem na węgiel w stosunku do liczby wszystkich źródeł ciepła na danym obszarze	Wskaźnik liczby przyłączy do sieci wodociągowej na 100 mieszkańców na danym obszarze	Udział budynków mieszkalnych korzystających z szamba w stosunku do liczby budynków mieszkalnych ogółem	Wskaźnik liczby przyłączy do sieci kanalizacyjnej na 100 mieszkańców na danym obszarze	Udział zabytków w złym stanie technicznym w stosunku do ogólnej liczby zabytków na danym obszarze			
Bączylas	83,33%	0,00	4,76%	21,54	12,50%	2	3	NIE
Bogdanki	96,77%	2,52	78,13%	0,00	-	0	3	NIE
Czarkowo	96,00%	7,89	45,00%	0,00	25,00%	3	4	TAK
Drzewce	98,99%	0,00	1,69%	16,32	0,00%	2	4	NIE
Dzięczyzna	93,64%	5,48	66,27%	0,00	0,00%	3	4	TAK
Grodzisko	96,00%	4,05	57,89%	0,00	5,56%	1	4	NIE
Janiszewo	92,94%	6,17	87,80%	0,00	9,09%	1	3	NIE
Łęka Mała	93,62%	1,08	85,37%	0,00	0,00%	1	5	NIE
Łęka Wielka	97,10%	1,23	14,29%	9,40	11,11%	4	4	TAK
Miechcin	87,50%	16,24	20,69%	0,00	0,00%	0	2	NIE
Rokosowo	91,26%	0,00	3,08%	17,73	5,00%	2	3	NIE
Sarbinowo	100,00%	2,07	65,63%	0,00	13,33%	0	3	NIE
Szurkowo	95,31%	8,58	35,59%	0,00	0,00%	1	4	NIE
Śmiłowo	84,44%	0,21	5,65%	25,31	0,00%	0	2	NIE
Teodozewo	96,55%	7,52	46,43%	0,00	-	0	3	NIE
Waszkowo	93,48%	7,59	82,14%	0,00	25,00%	1	4	NIE
Wydawy	39,29%	0,00	0,00%	25,35	42,86%	4	3	TAK

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Poniec na lata 2024-2030

Strefa	Środowiska	Przestrzenno-funkcjonalna			Techniczna	Liczba wskaźników z negatywną sytuacją społeczną poniżej średniej dla gminy	Liczba wskaźników z sytuacją negatywną pozaspołeczną poniżej średniej gminy	Czy spełnia warunki obszaru zdegradowanego?
Obszar	Zanieczyszczenie powietrza	Niedostateczny stopień zwodociągowania budynków mieszkalnych	Niedostateczny stopień skanalizowania budynków mieszkalnych		Degradacja stanu technicznego zabytków			
Wskaźnik	Udział budynków mieszkalnych ogrzewanych piecem na węgiel w stosunku do liczby wszystkich źródeł ciepła na danym obszarze	Wskaźnik liczby przyłączy do sieci wodociągowej na 100 mieszkańców na danym obszarze	Udział budynków mieszkalnych korzystających z szamba w stosunku do liczby budynków mieszkalnych ogółem	Wskaźnik liczby przyłączy do sieci kanalizacyjnej na 100 mieszkańców na danym obszarze	Udział zabytków w złym stanie technicznym w stosunku do ogólnej liczby zabytków na danym obszarze			
Zawada	96,67%	1,83	86,36%	0,00	25,00%	1	6	NIE
Żytowiecko	70,16%	5,49	68,06%	0,00	6,90%	3	3	TAK
Obręb 1	74,29%	0,00	0,00%	32,24	50,00%	0	3	NIE
Obręb 2	79,39%	0,13	0,46%	30,00	0,00%	2	1	NIE
Obręb 3	70,12%	0,13	1,39%	30,05	31,43%	5	2	TAK
Obręb 4	65,26%	0,00	0,97%	34,68	15,75%	3	3	TAK

Źródło: Opracowanie własne

W celu wyznaczenia obszaru rewitalizacji przeprowadzono standaryzację każdego wskaźnika ilościowego i jakościowego, według następującego wzoru, w zależności od charakteru badanego zjawiska:

$$z = \frac{x - \mu}{\sigma}$$

lub

$$z = -\frac{x - \mu}{\sigma}$$

gdzie:

x – nieustandaryzowana wartość wskaźnika dla danej jednostki osadniczej,

μ – średnia wartość wskaźnika dla obszaru gminy,

σ – odchylenie standardowe.

Następnie dla każdej jednostki osadniczej obliczono wskaźnik syntetyczny tj. średnią ważoną arytmetyczną ustandaryzowanych wskaźników ilościowych i jakościowych, którym przyporządkowano poszczególne wagi, wg następującego wzoru:

$$\bar{s} = \frac{\sum_{i=1}^n z_i t_i}{\sum_{i=1}^n t_i}$$

gdzie:

z – ustandaryzowana wartość wskaźnika dla jednostki osadniczej,

t – waga wskaźnika,

n – liczba wskaźników.

Wskaźnik syntetyczny przyjmuje wartości dodatnie lub ujemne i pokazuje, o ile dany wynik jest odległy od średniej wartości dla całej gminy, która ma wartość 0. Wartości dodatnie wskazują, które jednostki osadnicze odznaczają się wysokim natężeniem negatywnych zjawisk, natomiast wartości ujemne świadczą o stosunkowo dobrej sytuacji w danej jednostce. Ponadto im większa wartość wskaźnika tym jednostka charakteryzuje się większym natężeniem negatywnych zjawisk i analogicznie, im mniejsza wartość wskaźnika tym jednostka charakteryzuje się mniejszym natężeniem negatywnych zjawisk.

Proces delimitacji obszaru rewitalizacji w gminie Poniec polegał na obliczeniu wskaźnika syntetycznego dla każdego obszaru zdegradowanego, a następnie wybraniu czterech obszarów z największymi wartościami.

Tabela 4. Wyznaczenie obszaru rewitalizacji z obszaru zdegradowanego na terenie gminy Poniec

Wyszczególnienie	Sumaryczny wskaźnik syntetyczny dla obszaru zdegradowanego	Czy podobzar w obszarze zdegradowanym został wyznaczony jako obszar rewitalizacji?
Czarkowo	-0,1706	NIE
Dzięczyna	0,7980	TAK
Łęka Wielka	0,1901	NIE
Wydawy	0,9512	TAK
Żytowiecko	0,1569	NIE
Obręb 3	0,2543	TAK
Obręb 4	0,5340	TAK

Źródło: Opracowanie własne

Powyższa analiza pozwoliła na wyłonienie jednostek: Dzięczyna, Wydawy, Obręb 3 i Obręb 4 jako obszaru rewitalizacji, gdyż wypadają one najgorzej pod względem skali zdiagnozowanych problemów na tle pozostałych obszarów zdegradowanych.

Należy pamiętać, iż obszar rewitalizacji nie powinien być wyznaczany jedynie na podstawie danych ilościowych, pokazujących najbardziej intensywną degradację. Bardzo ważne jest uchwycenie wskaźników jakościowych oraz powiązań funkcjonalnych obszarów. Do obszaru rewitalizacji włączono zatem jednostki, w których zdiagnozowano najwięcej problemów oraz wzięto pod uwagę ich potencjał pod względem możliwości przeprowadzenia skutecznej interwencji w ramach procesu rewitalizacji. W analizie jakościowej wyznaczenia obszaru rewitalizacji wzięto pod uwagę lokalizację danej jednostki, dostęp do infrastruktury i bazy lokalowej, w której będą mogły zostać przeprowadzone działania, liczbę mieszkańców, w tym liczbę osób dotkniętych różnymi problemami, którzy zostaną objęci wsparciem w ramach planowanych działań.

Ponadto przy wyznaczaniu obszaru rewitalizacji kierowano się występowaniem na danym terenie istotnych cech wskazujących na ich duży potencjał dla rozwoju lokalnego w ramach rewitalizacji.

W poniższej tabeli przedstawiono liczbę ludności obszaru rewitalizacji na tle całej gminy Poniec.

Tabela 5. Liczba ludności i powierzchnia obszaru rewitalizacji na tle gminy Poniec

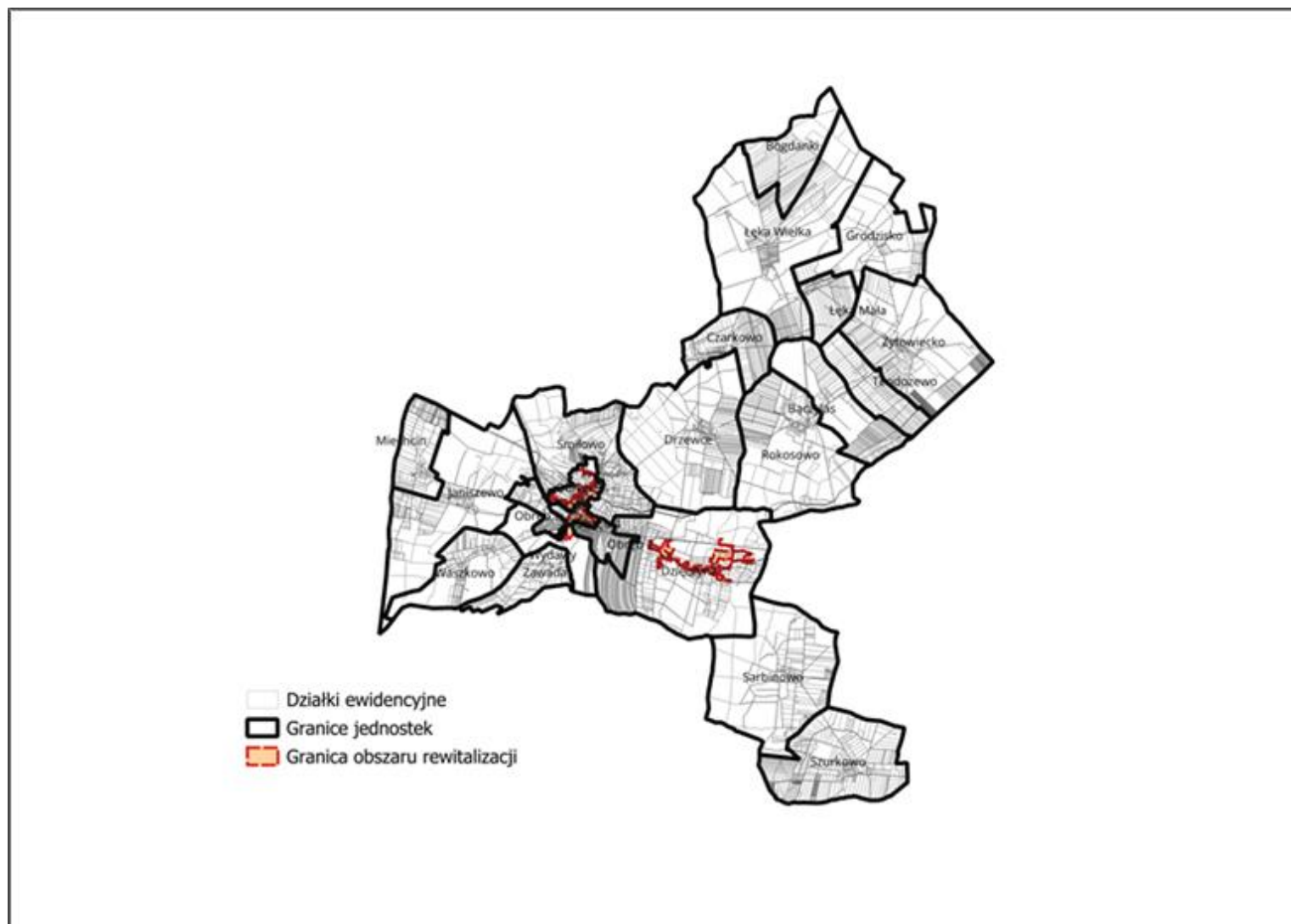
Obszar rewitalizacji	Liczba ludności [osoba]	Udział liczby ludności obszaru rewitalizacji w ogólnej liczbie ludności gminy [%]	Powierzchnia obszaru rewitalizacji [ha]	Udział procentowy obszaru zdegradowanego w powierzchni gminy ogółem [%]
Podobszar Dzięczyzna	383	5,01%	52,95	0,40%
Podobszar Wydawy	71	0,93%	7,72	0,06%
Podobszar Obręb 3	792	10,36%	36,71	0,28%
Podobszar Obręb 4	839	10,97%	25,70	0,19%
Razem	2085	27,27%	123,08	0,93%

Źródło: Opracowanie własne

Udział powierzchni obszaru rewitalizacji w powierzchni gminy Poniec wynosi 0,93%, natomiast udział liczby ludności obszaru rewitalizacji w liczbie ludności gminy wynosi 27,27%.

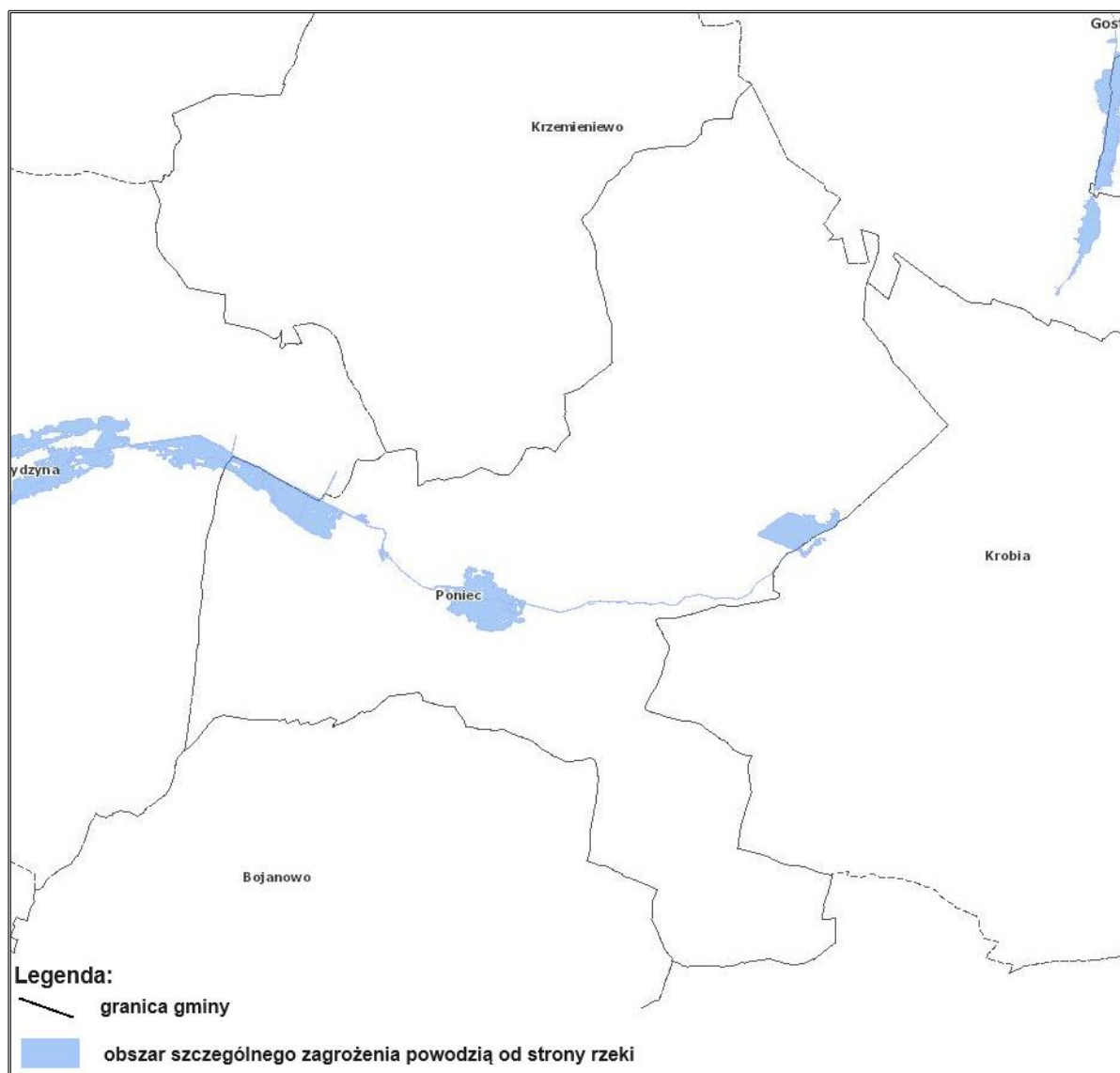
Rysunek 3. Wyznaczony obszar rewitalizacji na terenie gminy Poniec

Źródło: Opracowanie własne

Na obszarze rewitalizacji znajdują się obszary zagrożenia powodziowego. Zasięg sporządzonych map zagrożenia powodziowego p=1% oraz p=10% jest taki sam i obejmuje część środkową, środkowo-wschodnią i środkowo-zachodnią gminy. Szczególnie narażony na ryzyko wystąpienia powodzi jest teren w Obrębie 3. Obszar szczególnego zagrożenia powodziowego od strony rzeki został przedstawiony na mapie poniżej.

Rysunek 4. Mapa obszaru szczególnego zagrożenia powodziowego od strony rzeki na terenie gminy Poniec

Źródło: Opracowanie własne na podstawie https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmmap=gpMZP

Na obszarze rewitalizacji wyznaczonym dla gminy Poniec znajdują się liczne obiekty zabytkowe. Zidentyfikowane one zostały we wszystkich jednostkach wyodrębnionych jako obszar rewitalizacji. Przykłady zabytków występujących na wskazanym terenie to:

- oficyna I w jednostce Wydawy,
- stodoła w jednostce Wydawy,
- wikariat w Poniecu,

- plebania w Poniecu,
- szkoła w Poniecu,
- pastorówka w Poniecu,
- oficyna w Dzieżczynie,
- osady w Dzieżczynie,
- cmentarz ewangelicki w Dzieżczynie.

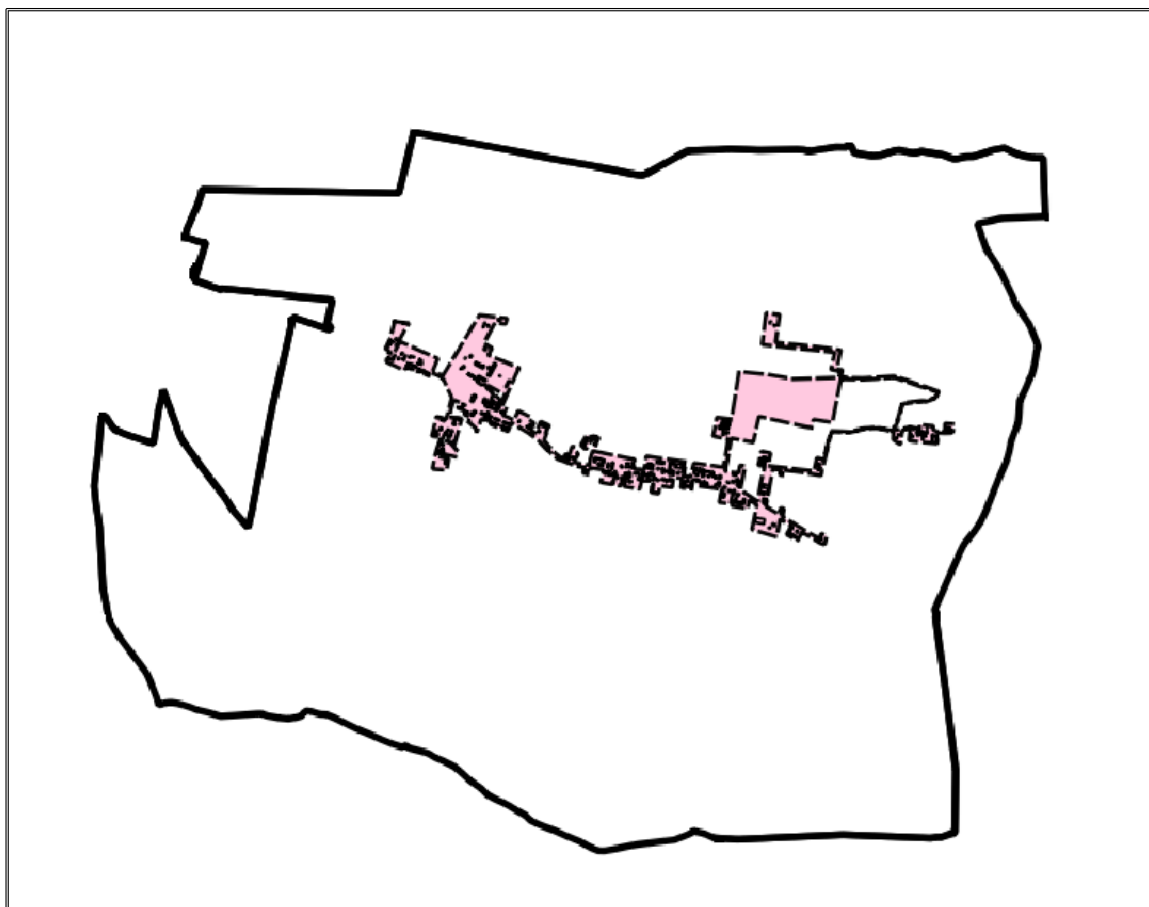
Szczegółowe informacje w zakresie zdiagnozowanych czynników i zjawisk kryzysowych oraz skali i charakteru potrzeb rewitalizacyjnych znajdują się w diagnozie opracowanej w celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Poniec.

W dalszej części rozdziału dokonano diagnozy obszaru rewitalizacji w sferze społecznej oraz gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej.

1.1. Dzieżczyna

Podobszar Dzieżczyna zajmuje powierzchnię 52,95 ha i zamieszkiwany jest przez 383 osoby.

Rysunek 5. Podobszar rewitalizacji Dzieżczyna

Źródło: Opracowanie własne

Wysoki udział liczby osób z przesłanką bezrobocia do korzystania z pomocy społecznej w stosunku do liczby osób korzystających z pomocy społecznej ogółem jest zjawiskiem niekorzystnym. Wskazuje to na problemy związane z rynkiem pracy na terenie podobszaru. Jest to uwarunkowane brakiem dostępnych miejsc pracy lub niewystarczającymi kwalifikacjami zawodowymi mieszkańców. Taka sytuacja obciąża system pomocy społecznej, zwiększając wydatki Gminy na zasiłki i inne formy wsparcia finansowego. Ponadto, długotrwałe bezrobocie prowadzi do marginalizacji społecznej, obniżenia poczucia własnej wartości oraz może skutkować pogorszeniem kondycji psychicznej i fizycznej osób bezrobotnych. Udział liczby osób do korzystania z pomocy społecznej w stosunku do liczby osób korzystających z pomocy społecznej na terenie podobszaru Dzięczyna jest równy 75,00%, co stanowi o 58,12 p. proc. więcej w stosunku do średniej wartości określonej dla gminy.

Tabela 6. Udział liczby osób z przesłanką bezrobocia do korzystania z pomocy społecznej w stosunku do liczby osób korzystających z pomocy społecznej ogółem na obszarze jednostki Dzięczyna i całej gminy w 2022 roku

Wyszczególnienie	2022
Udział liczby osób z przesłanką bezrobocia do korzystania z pomocy społecznej w stosunku do liczby osób korzystających z pomocy społecznej na obszarze jednostki	75,00%
Udział liczby osób z przesłanką bezrobocia do korzystania z pomocy społecznej w stosunku do liczby osób korzystających z pomocy społecznej na obszarze gminy	16,88%

Źródło: Opracowanie własne

W zakresie niskiego poziomu edukacji nie stwierdzono sytuacji kryzysowej na terenie jednostki Dzięczyna.

Kolejnym problemem zidentyfikowanym w sferze społecznej jest wysoki udział osób z przesłanką niepełnosprawności do korzystania z pomocy społecznej w stosunku do liczby osób korzystających z pomocy społecznej ogółem. Na terenie jednostki Dzięczyna udział ten jest równy 25,00%, co stanowi o 0,62 p. proc. więcej w stosunku do średniej obliczonej dla terenu całej gminy. Wysoki udział osób z niepełnosprawnością wśród korzystających z pomocy społecznej wskazuje na niewystarczające wsparcie systemowe w zakresie integracji zawodowej i społecznej tej grupy. Taka sytuacja może prowadzić do marginalizacji osób z niepełnosprawnością, ograniczając ich szanse na niezależne życie i samodzielne utrzymanie. Ponadto, zwiększone wydatki na pomoc społeczną dla osób z niepełnosprawnością obciążają budżet państwa, podczas gdy inwestycje w rehabilitację, edukację i dostępność mogą przyczynić się do większej aktywności zawodowej i społecznej tej grupy.

Tabela 7. Udział liczby osób z przesłanką niepełnosprawności do korzystania z pomocy społecznej w stosunku do liczby osób korzystających z pomocy społecznej na obszarze jednostki Dzieżczynna i całej gminy w 2022 roku

Wyszczególnienie	2022
Udział liczby osób z przesłanką niepełnosprawności do korzystania z pomocy społecznej w stosunku do liczby osób korzystających z pomocy społecznej ogółem na obszarze jednostki	25,00%
Udział liczby osób z przesłanką niepełnosprawności do korzystania z pomocy społecznej w stosunku do liczby osób korzystających z pomocy społecznej ogółem na obszarze gminy	24,38%

Źródło: Opracowanie własne

Wysoka wartość wskaźnika liczby przestępstw na 1 000 mieszkańców na danym obszarze prowadzi do poczucia zagrożenia i braku bezpieczeństwa wśród społeczności, co negatywnie wpływa na jakość życia. Taki stan rzeczy może zniechęcać inwestorów i turystów, hamując rozwój gospodarczy regionu oraz ograniczając możliwości tworzenia nowych miejsc pracy. Ponadto, wzrost przestępczości może prowadzić do degradacji społecznej, wzmacniając negatywne zjawiska takie jak migracja ludzi do bezpieczniejszych obszarów, a także osłabienie więzi społecznych i zaufania wśród mieszkańców. Na terenie jednostki Dzieżczynna wartość tego wskaźnika jest równa 2,61, co świadczy o tym, że jest on kilkakrotnie większy niż średnia wartość dla całej gminy.

Tabela 8. Wskaźnik liczby przestępstw popełnionych na 1 000 mieszkańców na obszarze jednostki Dzieżczynna i całej gminy w 2022 roku

Wyszczególnienie	2022
Wskaźnik liczby przestępstw popełnionych na 1 000 mieszkańców na obszarze jednostki	2,61
Wskaźnik liczby przestępstw popełnionych na 1 000 mieszkańców na obszarze gminy	0,39

Źródło: Opracowanie własne

W zakresie zaawansowania procesu starzenia się społeczeństwa na obszarze jednostki Dzieżczynna nie stwierdzono sytuacji kryzysowej.

Dodatkowo, w zakresie bezpieczeństwa na drogach na obszarze danej jednostki nie stwierdzono sytuacji kryzysowej.

W celu określenia sytuacji gospodarczej jednostki Dzieżczynna na tle sytuacji gospodarczej dla całej gminy określono wartość wskaźnika, jakim jest liczba zarejestrowanych w ciągu roku nowych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców na danym obszarze. Na terenie jednostki Dzieżczynna w tym zakresie określono sytuację kryzysową, gdyż wskaźnik ten przyjął wartość 0,26, natomiast średnia dla gminy wyniosła 0,38. W związku z powyższym stwierdzono, iż podobszar Dzieżczynna charakteryzuje się niskim stopniem przedsiębiorczości.

Tabela 9. Liczba zarejestrowanych w ciągu roku nowych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców na obszarze jednostki Dzieczęzna i całej gminy w 2022 roku

Wyszczególnienie	2022
Liczba zarejestrowanych w ciągu roku nowych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców na obszarze jednostki	0,26
Liczba zarejestrowanych w ciągu roku nowych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców na obszarze gminy	0,38

Źródło: Opracowanie własne

W sferze środowiskowej obliczono udział liczby budynków mieszkalnych ogrzewanych piecem na węgiel w stosunku do liczby wszystkich źródeł ciepła na obszarze jednostki Dzieczęzna. Wykorzystywanie tego typu paliw do produkcji ciepła przyczynia się do zanieczyszczenia środowiska, co w konsekwencji prowadzi do przekroczenia standardów powietrza. Na terenie podobszaru Dzieczęzna aż 93,64% budynków ogrzewanych jest przy użyciu pieca na węgiel. W związku z tym, stwierdzono sytuację kryzysową na terenie tej jednostki, gdyż średnia wartość wskaźnika dla terenu całej gminy wynosi 82,15%.

Tabela 10. Udział liczby budynków mieszkalnych ogrzewanych piecem na węgiel w stosunku do liczby wszystkich źródeł ciepła na obszarze jednostki Dzieczęzna i całej gminy w 2022 roku

Wyszczególnienie	2022
Udział liczby budynków mieszkalnych ogrzewanych piecem na węgiel w stosunku do liczby wszystkich źródeł ciepła na obszarze jednostki	93,64%
Udział liczby budynków mieszkalnych ogrzewanych piecem na węgiel w stosunku do liczby wszystkich źródeł ciepła na obszarze gminy	82,15%

Źródło: Opracowanie własne

W zakresie niedostatecznego stopnia zwodociągowania budynków mieszkalnych na terenie jednostki Dzieczęzna nie stwierdzono sytuacji kryzysowej.

W celu określenia stopnia skanalizowania budynków mieszkalnych na obszarze jednostki Dzieczęzna obliczono dwa wskaźniki:

- udział liczby budynków mieszkalnych korzystających z szamba w stosunku do liczby budynków mieszkalnych ogółem,
- wskaźnik liczby przyłączy do sieci kanalizacyjnej na 100 mieszkańców na danym obszarze.

W przypadku obydwu wskaźników, jednostka Dzieczęzna osiągnęła wartości gorsze niż średnia dla całej gminy. Niewystarczający stopień skanalizowania budynków mieszkalnych na terenie tego podobszaru może prowadzić do zanieczyszczenia środowiska, w tym wód gruntowych i powierzchniowych, co stanowi zagrożenie dla zdrowia publicznego. Brak odpowiedniej infrastruktury kanalizacyjnej utrudnia utrzymanie higienicznych warunków życia, co może skutkować wzrostem zachorowań na choroby przenoszone przez zanieczyszczoną wodę.

Tabela 11. Udział liczby budynków mieszkalnych korzystających z szamba w stosunku do liczby budynków mieszkalnych ogółem na obszarze jednostki Dzięczyzna i całej gminy w 2022 roku

Wyszczególnienie	2022
Udział liczby budynków mieszkalnych korzystających z szamba w stosunku do liczby budynków ogółem na obszarze jednostki	66,27%
Udział liczby budynków mieszkalnych korzystających z szamba w stosunku do liczby budynków ogółem na obszarze gminy	21,93%

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 12. Wskaźnik liczby przyłączy do sieci kanalizacyjnej na 100 mieszkańców na obszarze jednostki Dzięczyzna i całej gminy w 2022 roku

Wyszczególnienie	2022
Wskaźnik liczby przyłączy do sieci kanalizacyjnej na 100 mieszkańców na obszarze jednostki	0,00
Wskaźnik liczby przyłączy do sieci kanalizacyjnej na 100 mieszkańców na obszarze gminy	16,32

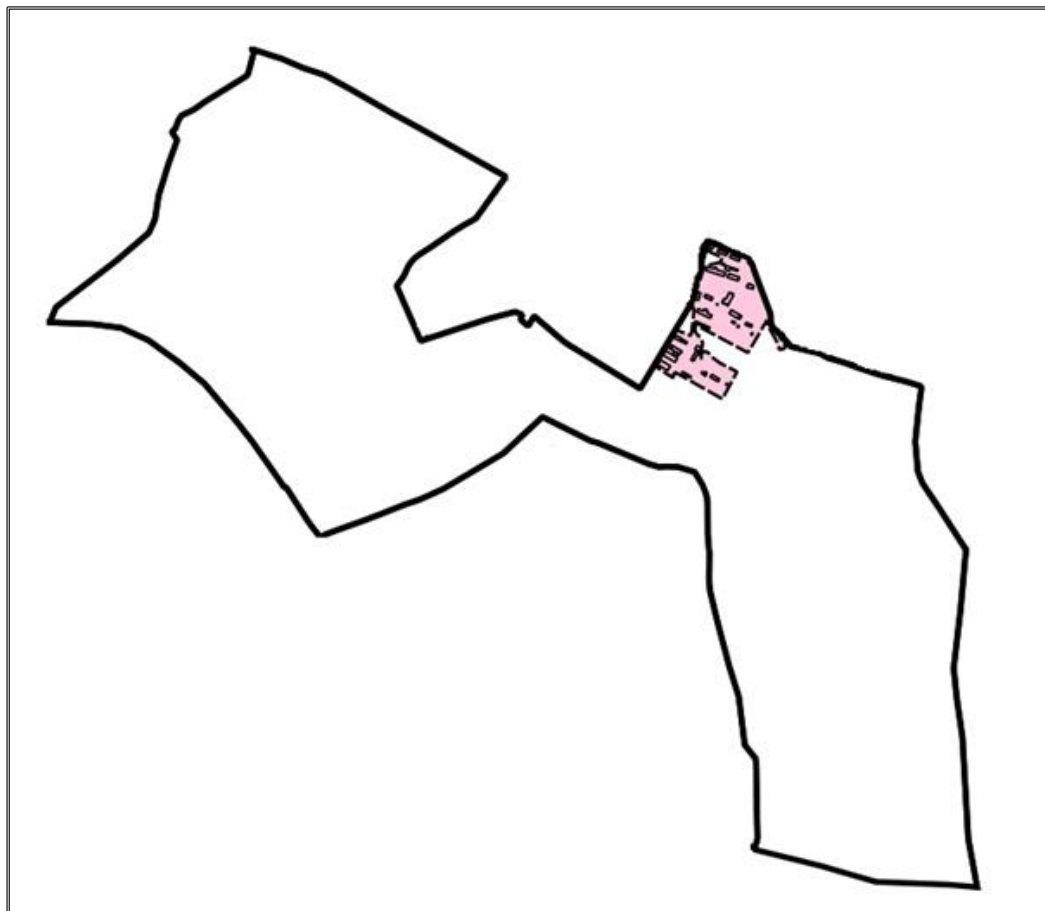
Źródło: Opracowanie własne

W zakresie degradacji stanu technicznego zabytków na obszarze jednostki Dzięczyzna nie stwierdzono sytuacji kryzysowej.

1.2. Wydawy

Podobszar Wydawy zajmuje powierzchnię równą 7,72 ha i jest zamieszkiwany przez 71 osób.

Rysunek 6. Podobszar rewitalizacji Wydawy

Źródło: Opracowanie własne

Na terenie jednostki Wydawy stwierdzono większy udział liczby osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym w stosunku do ogólnej liczby osób bezrobotnych w stosunku do średniej dla obszaru całej gminy. Wskazuje to na niewystarczający dostęp do edukacji i szkoleń zawodowych, co ogranicza ich możliwości znalezienia pracy. Taka sytuacja prowadzi do długotrwałego bezrobocia, które obciąża system pomocy społecznej i pogłębia problemy ekonomiczne regionu. Ponadto, brak wykształcenia i umiejętności zawodowych ogranicza rozwój społeczny i gospodarczy jednostki, utrudniając przyciąganie inwestycji i tworzenie nowych miejsc pracy.

Tabela 13. Udział liczby osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym w stosunku do ogólnej liczby osób bezrobotnych na obszarze jednostki Wydawy i całej gminy w 2022 roku

Wyszczególnienie	2022
Udział liczby osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym w stosunku do ogólnej liczby osób bezrobotnych na obszarze jednostki	100,00%
Udział liczby osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym w stosunku do ogólnej liczby osób bezrobotnych na obszarze gminy	45,24%

Źródło: Opracowanie własne

Kolejnym problemem zidentyfikowanym w sferze społecznej jest wysoki udział osób z przesłanką niepełnosprawności do korzystania z pomocy społecznej w stosunku do liczby osób korzystających z pomocy społecznej ogółem. Na terenie jednostki Wydawy udział ten jest równy 50,00%, co stanowi o 25,62 p. proc. więcej w stosunku do średniej obliczonej dla terenu całej gminy. Wysoki udział osób z niepełnosprawnością wśród korzystających z pomocy społecznej wskazuje na niewystarczające wsparcie systemowe w zakresie integracji zawodowej i społecznej tej grupy. Taka sytuacja może prowadzić do marginalizacji osób z niepełnosprawnością, ograniczając ich szanse na niezależne życie i samodzielne utrzymanie. Ponadto, zwiększone wydatki na pomoc społeczną dla osób z niepełnosprawnością obciążają budżet państwa, podczas gdy inwestycje w rehabilitację, edukację i dostępność mogą przyczynić się do większej aktywności zawodowej i społecznej tej grupy.

Tabela 14. Udział liczby osób z przesłanką niepełnosprawności do korzystania z pomocy społecznej w stosunku do liczby osób korzystających z pomocy społecznej na obszarze jednostki Wydawy i całej gminy w 2022 roku

Wyszczególnienie	2022
Udział liczby osób z przesłanką niepełnosprawności do korzystania z pomocy społecznej w stosunku do liczby osób korzystających z pomocy społecznej ogółem na obszarze jednostki	50,00%
Udział liczby osób z przesłanką niepełnosprawności do korzystania z pomocy społecznej w stosunku do liczby osób korzystających z pomocy społecznej ogółem na obszarze gminy	24,38%

Źródło: Opracowanie własne

W zakresie zagrożenia przestępczością na obszarze jednostki Wydawy nie stwierdzono sytuacji kryzysowej.

Wysoki udział liczby ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na danym obszarze świadczy o zaawansowaniu procesu starzenia się społeczeństwa. Taka sytuacja stwarza wyzwania dla systemu opieki zdrowotnej i społecznej, zwiększając zapotrzebowanie na usługi medyczne i opiekuńcze. Zmniejszająca się liczba osób w wieku produkcyjnym może prowadzić do niedoboru siły roboczej, co negatywnie wpływa na rozwój gospodarczy i stabilność systemu emerytalnego. Ponadto, starzejące się społeczeństwo wymaga dostosowania infrastruktury i usług publicznych do potrzeb seniorów, co wiąże się z dodatkowymi kosztami dla samorządów i państwa. Na terenie jednostki Wydawy udział liczby ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w liczbie ludności ogółem wynosi 32,29%, co stanowi o 13,20 p. proc. więcej w stosunku do średniej dla gminy.

Tabela 15. Udział liczby ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w liczbie ludności ogółem na obszarze jednostki Wydawy i całej gminy w 2022 roku

Wyszczególnienie	2022
Udział liczby ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w liczbie ludności ogółem na obszarze jednostki	32,29%
Udział liczby ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w liczbie ludności ogółem na obszarze gminy	19,09%

Źródło: Opracowanie własne

Ostatnim wskaźnikiem określonym dla sfery społecznej jest wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców. W przypadku podobszaru Wydawy, wskaźnik ten przyjął wartość 1,41, natomiast wartość średnia dla całej gminy wynosi 0,04, w związku z czym na terenie jednostki Wydawy stwierdzono sytuację kryzysową. Taka sytuacja obciąża system opieki zdrowotnej i ratunkowej, generując wysokie koszty leczenia i rehabilitacji poszkodowanych. Ponadto, częste wypadki drogowe mogą zniechęcać do inwestycji i turystyki, obniżając atrakcyjność danego obszaru oraz powodując straty ekonomiczne i społeczne.

Tabela 16. Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców na obszarze jednostki Wydawy i całej gminy w 2022 roku

Wyszczególnienie	2022
Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców na obszarze jednostki	1,41
Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców na obszarze gminy	0,04

Źródło: Opracowanie własne

W celu określenia sytuacji gospodarczej jednostki Wydawy na tle sytuacji gospodarczej dla całej gminy określono wartość wskaźnika, jakim jest liczba zarejestrowanych w ciągu roku nowych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców na danym obszarze. Na terenie jednostki Wydawy w tym zakresie określono sytuację kryzysową, gdyż wskaźnik ten przyjął wartość 0,00, natomiast średnia dla gminy wyniosła 0,38. W związku z powyższym stwierdzono, iż podobszar Wydawy charakteryzuje się niskim stopniem przedsiębiorczości.

Tabela 17. Liczba zarejestrowanych w ciągu roku nowych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców na obszarze jednostki Wydawy i całej gminy w 2022 roku

Wyszczególnienie	2022
Liczba zarejestrowanych w ciągu roku nowych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców na obszarze jednostki	0,00
Liczba zarejestrowanych w ciągu roku nowych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców na obszarze gminy	0,38

Źródło: Opracowanie własne

W zakresie przekroczenia standardów powietrza na obszarze jednostki Wydawy nie stwierdzono sytuacji kryzysowej.

Istotnym problemem na terenie jednostki Wydawy jest niewystarczający stopień zwodociągowania budynków mieszkalnych. W związku z tym mieszkańcy mają ograniczony dostęp mieszkańców do bezpiecznej i higienicznej wody pitnej, co może prowadzić do problemów zdrowotnych i obniżenia jakości życia. Brak odpowiedniej infrastruktury wodociągowej utrudnia codzienne funkcjonowanie gospodarstw domowych oraz może wpływać na rozwój lokalnych przedsiębiorstw i usług. Ponadto, niska jakość infrastruktury wodociągowej może zniechęcać potencjalnych inwestorów i mieszkańców, co negatywnie wpływa na rozwój społeczno-gospodarczy regionu.

Tabela 18. Wskaźnik liczby przyłączy do sieci wodociągowej na 100 mieszkańców na obszarze jednostki Wydawy i całej gminy w 2022 roku

Wyszczególnienie	2022
Wskaźnik liczby przyłączy do sieci wodociągowej na 100 mieszkańców na obszarze jednostki	0,00
Wskaźnik liczby przyłączy do sieci wodociągowej na 100 mieszkańców na obszarze gminy	2,22

Źródło: Opracowanie własne

W zakresie niedostatecznego stopnia skanalizowania budynków mieszkalnych na obszarze jednostki Wydawy nie stwierdzono sytuacji kryzysowej.

Wysoki udział zabytków w złym stanie technicznym w stosunku do ogólnej liczby zabytków na obszarze jednostki Wydawy stanowi problem sfery technicznej. Zagraża to zachowaniu dziedzictwa kulturowego i historycznego regionu, co może prowadzić do bezpowrotnej utraty cennych wartości. Zły stan techniczny zabytków może stwarzać niebezpieczeństwo dla mieszkańców i turystów, zwiększając ryzyko wypadków i uszczerbków na zdrowiu. Ponadto, zaniedbane zabytki obniżają atrakcyjność turystyczną i inwestycyjną regionu, co negatywnie wpływa na lokalną gospodarkę i rozwój społeczny.

Tabela 19. Udział zabytków w złym stanie technicznym w stosunku do ogólnej liczby zabytków na obszarze jednostki Wydawy i całej gminy w 2022 roku

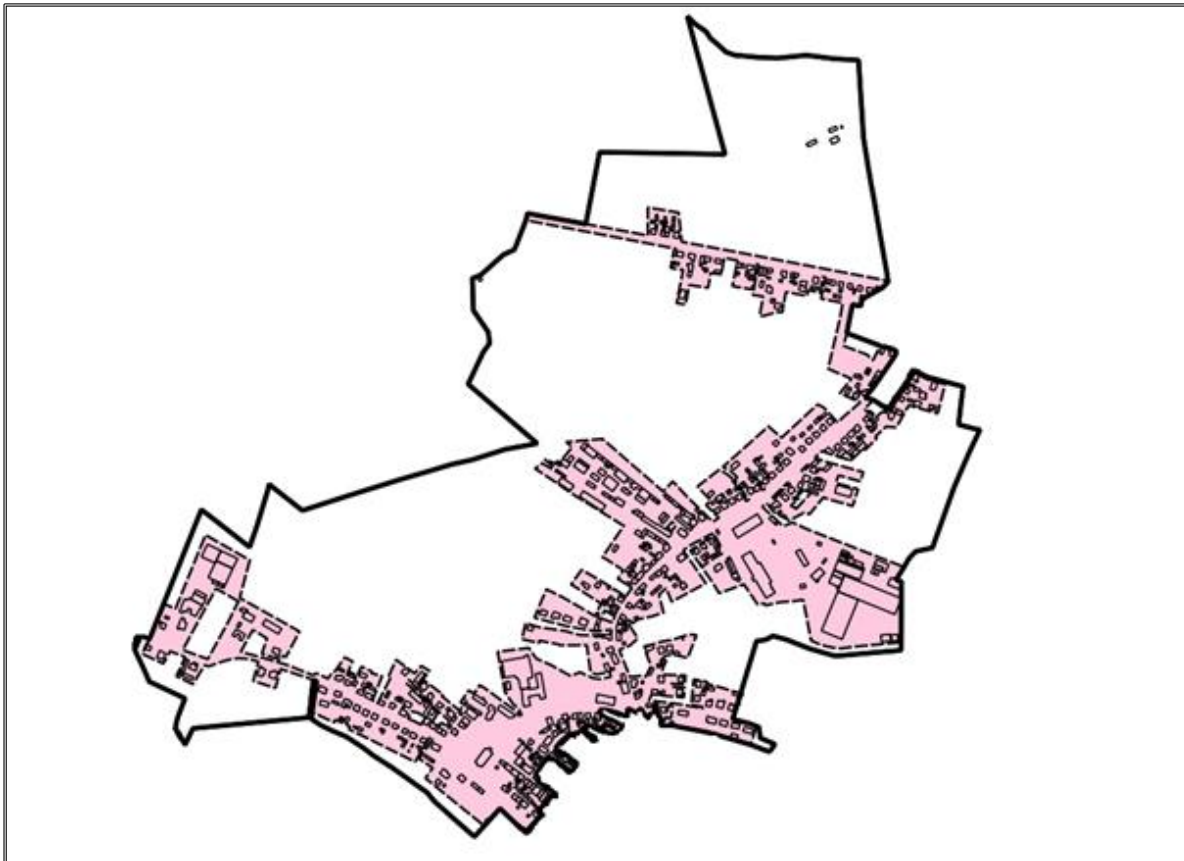
Wyszczególnienie	2022
Udział zabytków w złym stanie technicznym w stosunku do ogólnej liczby zabytków na obszarze jednostki	42,86%
Udział zabytków w złym stanie technicznym w stosunku do ogólnej liczby zabytków na obszarze gminy	13,50%

Źródło: Opracowanie własne

1.3. Obręb 3

Podobszar Obręb 3 zajmuje powierzchnię równą 36,71 ha i jest zamieszkiwany przez 792 osoby.

Rysunek 7. Podobszar rewitalizacji Obręb 3

Źródło: Opracowanie własne

Wysoki udział liczby osób z przesłanką bezrobocia do korzystania z pomocy społecznej w stosunku do liczby osób korzystających z pomocy społecznej ogółem jest zjawiskiem niekorzystnym. Wskazuje to na problemy związane z rynkiem pracy na terenie podobszaru. Jest to uwarunkowane brakiem dostępnych miejsc pracy lub niewystarczającymi kwalifikacjami zawodowymi mieszkańców. Taka sytuacja obciąża system pomocy społecznej, zwiększając wydatki Gminy na zasiłki i inne formy wsparcia finansowego. Ponadto, długotrwałe bezrobocie prowadzi do marginalizacji społecznej, obniżenia poczucia własnej wartości oraz może skutkować pogorszeniem kondycji psychicznej i fizycznej osób bezrobotnych. Udział liczby osób do korzystania z pomocy społecznej w stosunku do liczby osób korzystających z pomocy społecznej na terenie podobszaru Obręb 3 jest równy 23,08%, co stanowi o 6,20 p. proc. więcej w stosunku do średniej wartości określonej dla gminy.

Tabela 20. Udział liczby osób z przesłanką bezrobocia do korzystania z pomocy społecznej w stosunku do liczby osób korzystających z pomocy społecznej na obszarze jednostki Obręb 3 i całej gminy w 2022 roku

Wyszczególnienie	2022
Udział liczby osób z przesłanką bezrobocia do korzystania z pomocy społecznej w stosunku do liczby osób korzystających z pomocy społecznej na obszarze jednostki	23,08%
Udział liczby osób z przesłanką bezrobocia do korzystania z pomocy społecznej w stosunku do liczby osób korzystających z pomocy społecznej na obszarze gminy	16,88%

Źródło: Opracowanie własne

Na terenie jednostki Obręb 3 nie stwierdzono sytuacji problemowej w zakresie niskiego poziomu edukacji. Natomiast zidentyfikowano w sferze społecznej wysoki udział osób z przesłanką niepełnosprawności do korzystania z pomocy społecznej w stosunku do liczby osób korzystających z pomocy społecznej ogółem. Na terenie jednostki Obręb 3 udział ten jest równy 30,77%, co stanowi o 6,39 p. proc. więcej w stosunku do średniej obliczonej dla terenu całej gminy. Wysoki udział osób z niepełnosprawnością wśród korzystających z pomocy społecznej wskazuje na niewystarczające wsparcie systemowe w zakresie integracji zawodowej i społecznej tej grupy. Taka sytuacja może prowadzić do marginalizacji osób z niepełnosprawnością, ograniczając ich szanse na niezależne życie i samodzielne utrzymanie. Ponadto, zwiększone wydatki na pomoc społeczną dla osób z niepełnosprawnością obciążają budżet państwa, podczas gdy inwestycje w rehabilitację, edukację i dostępność mogą przyczynić się do większej aktywności zawodowej i społecznej tej grupy.

Tabela 21. Udział liczby osób z przesłanką niepełnosprawności do korzystania z pomocy społecznej w stosunku do liczby osób korzystających z pomocy społecznej na obszarze jednostki Obręb 3 i całej gminy w 2022 roku

Wyszczególnienie	2022
Udział liczby osób z przesłanką niepełnosprawności do korzystania z pomocy społecznej w stosunku do liczby osób korzystających z pomocy społecznej ogółem na obszarze jednostki	30,77%
Udział liczby osób z przesłanką niepełnosprawności do korzystania z pomocy społecznej w stosunku do liczby osób korzystających z pomocy społecznej ogółem na obszarze gminy	24,38%

Źródło: Opracowanie własne

Wysoka wartość wskaźnika liczby przestępstw na 1 000 mieszkańców na danym obszarze prowadzi do poczucia zagrożenia i braku bezpieczeństwa wśród społeczności, co negatywnie wpływa na jakość życia. Taki stan rzeczy może zniechęcać inwestorów i turystów, hamując rozwój gospodarczy regionu oraz ograniczając możliwości tworzenia nowych miejsc pracy. Ponadto, wzrost przestępczości może prowadzić do degradacji społecznej, wzmacniając negatywne zjawiska takie jak migracja ludzi do bezpieczniejszych obszarów, a także

osłabienie więzi społecznych i zaufania wśród mieszkańców. Na terenie jednostki Obręb 3 wartość tego wskaźnika jest równa 1,26, co świadczy o tym, że jest on kilkakrotnie większy niż średnia wartość dla całej gminy.

Tabela 22. Wskaźnik liczby przestępstw popełnionych na 1 000 mieszkańców na obszarze jednostki Obręb 3 i całej gminy w 2022 roku

Wyszczególnienie	2022
Wskaźnik liczby przestępstw popełnionych na 1 000 mieszkańców na obszarze jednostki	1,26
Wskaźnik liczby przestępstw popełnionych na 1 000 mieszkańców na obszarze gminy	0,39

Źródło: Opracowanie własne

Wysoki udział liczby ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na danym obszarze świadczy o zaawansowaniu procesu starzenia się społeczeństwa. Taka sytuacja stwarza wyzwania dla systemu opieki zdrowotnej i społecznej, zwiększając zapotrzebowanie na usługi medyczne i opiekuńcze. Zmniejszająca się liczba osób w wieku produkcyjnym może prowadzić do niedoboru siły roboczej, co negatywnie wpływa na rozwój gospodarczy i stabilność systemu emerytalnego. Ponadto, starzejące się społeczeństwo wymaga dostosowania infrastruktury i usług publicznych do potrzeb seniorów, co wiąże się z dodatkowymi kosztami dla samorządów i państwa. Na terenie jednostki Obręb 3 udział liczby ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w liczbie ludności ogółem wynosi 21,59%, co stanowi o 2,50 p. proc. więcej w stosunku do średniej dla gminy.

Tabela 23. Udział liczby ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w liczbie ludności ogółem na obszarze jednostki Obręb 3 i całej gminy w 2022 roku

Wyszczególnienie	2022
Udział liczby ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w liczbie ludności ogółem na obszarze jednostki	21,59%
Udział liczby ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w liczbie ludności ogółem na obszarze gminy	19,09%

Źródło: Opracowanie własne

Ostatnim wskaźnikiem określonym dla sfery społecznej jest wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców. W przypadku podobszaru Obręb 3, wskaźnik ten przyjął wartość 0,13, natomiast wartość średnia dla całej gminy wynosi 0,04, w związku z czym na terenie jednostki Obręb 3 stwierdzono sytuację kryzysową. Taka sytuacja obciąża system opieki zdrowotnej i ratunkowej, generując wysokie koszty leczenia i rehabilitacji poszkodowanych. Ponadto, częste wypadki drogowe mogą zniechęcać do inwestycji i turystyki, obniżając atrakcyjność danego obszaru oraz powodując straty ekonomiczne i społeczne.

Tabela 24. Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców na obszarze jednostki Obręb 3 i całej gminy w 2022 roku

Wyszczególnienie	2022
Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców na obszarze jednostki	0,13
Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców na obszarze gminy	0,04

Źródło: Opracowanie własne

W celu określenia sytuacji gospodarczej jednostki Obręb 3 na tle sytuacji gospodarczej dla całej gminy określono wartość wskaźnika, jakim jest liczba zarejestrowanych w ciągu roku nowych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców na danym obszarze. Na terenie jednostki Obręb 3 wartość wskaźnika wyniosła 0,63, natomiast na terenie gminy 0,38, w związku z czym na danym podobszarze nie określono sytuacji kryzysowej.

W zakresie przekroczenia standardów powietrza na obszarze jednostki Obręb 3 nie stwierdzono sytuacji kryzysowej.

Na terenie jednostki Obręb 3 występuje niewystarczający stopień zwodociągowania budynków mieszkalnych. W związku z tym nie wszyscy mieszkańcy mają dostęp do bezpiecznej i higienicznej wody pitnej, co może prowadzić do problemów zdrowotnych i obniżenia jakości życia. Brak odpowiedniej infrastruktury wodociągowej utrudnia codzienne funkcjonowanie gospodarstw domowych oraz może wpływać na rozwój lokalnych przedsiębiorstw i usług. Ponadto, niska jakość infrastruktury wodociągowej może zniechęcać potencjalnych inwestorów i mieszkańców, co negatywnie wpływa na rozwój społeczno-gospodarczy regionu.

Tabela 25. Wskaźnik liczby przyłączy do sieci wodociągowej na 100 mieszkańców na obszarze jednostki Obręb 3 i całej gminy w 2022 roku

Wyszczególnienie	2022
Wskaźnik liczby przyłączy do sieci wodociągowej na 100 mieszkańców na obszarze jednostki	0,16
Wskaźnik liczby przyłączy do sieci wodociągowej na 100 mieszkańców na obszarze gminy	2,22

Źródło: Opracowanie własne

W zakresie niedostatecznego stopnia skanalizowania budynków mieszkalnych na obszarze jednostki Obręb 3 nie stwierdzono sytuacji kryzysowej.

Wysoki udział zabytków w złym stanie technicznym w stosunku do ogólnej liczby zabytków na obszarze jednostki Obręb 3 stanowi problem sfery technicznej. Zagraża to zachowaniu dziedzictwa kulturowego i historycznego regionu, co może prowadzić do bezpowrotnej utraty cennych wartości. Zły stan techniczny zabytków może stwarzać niebezpieczeństwo dla mieszkańców i turystów, zwiększając ryzyko wypadków i uszczerbków na zdrowiu. Ponadto,

zaniedbane zabytki obniżają atrakcyjność turystyczną i inwestycyjną regionu, co negatywnie wpływa na lokalną gospodarkę i rozwój społeczny.

Tabela 26. Udział zabytków w złym stanie technicznym w stosunku do ogólnej liczby zabytków na obszarze jednostki Obręb 3 i całej gminy w 2022 roku

Wyszczególnienie	2022
Udział zabytków w złym stanie technicznym w stosunku do ogólnej liczby zabytków na obszarze jednostki	31,43%
Udział zabytków w złym stanie technicznym w stosunku do ogólnej liczby zabytków na obszarze gminy	13,50%

Źródło: Opracowanie własne

1.4. Obręb 4

Podobszar Obręb 4 zajmuje powierzchnię równą 25,70 ha i jest zamieszkiwany przez 839 osób.

Rysunek 8. Podobszar rewitalizacji Obręb 4

Źródło: Opracowanie własne

W zakresie stopy bezrobocia ogółem na terenie jednostki Obręb 4 nie stwierdzono sytuacji kryzysowej. Jednakże występuje większy udział liczby osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym w stosunku do ogólnej liczby osób bezrobotnych, który wynosi

84,62%. Jest to sytuacja niekorzystna i gorsza w stosunku do obszaru całej gminy. Wskazuje to na brak dostępu do edukacji i szkoleń zawodowych, co ogranicza ich możliwości znalezienia pracy. Taka sytuacja prowadzi do długotrwałego bezrobocia, które obciąża system pomocy społecznej i pogłębia problemy ekonomiczne regionu. Ponadto, brak wykształcenia i umiejętności zawodowych ogranicza rozwój społeczny i gospodarczy jednostki, utrudniając przyciągnięcie inwestycji i tworzenie nowych miejsc pracy.

Tabela 27. Udział liczby osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym w stosunku do ogólnej liczby osób bezrobotnych na obszarze jednostki Obręb 4 i całej gminy w 2022 roku

Wyszczególnienie	2022
Udział liczby osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym w stosunku do ogólnej liczby osób bezrobotnych na obszarze jednostki	84,62%
Udział liczby osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym w stosunku do ogólnej liczby osób bezrobotnych na obszarze gminy	45,24%

Źródło: Opracowanie własne

W zakresie niepełnosprawności na terenie jednostki Obręb 4 nie stwierdzono sytuacji kryzysowej.

Wysoka wartość wskaźnika liczby przestępstw na 1 000 mieszkańców na danym obszarze prowadzi do poczucia zagrożenia i braku bezpieczeństwa wśród społeczności, co negatywnie wpływa na jakość życia. Taki stan rzeczy może zniechęcać inwestorów i turystów, hamując rozwój gospodarczy regionu oraz ograniczając możliwości tworzenia nowych miejsc pracy. Ponadto, wzrost przestępczości może prowadzić do degradacji społecznej, wzmacniając negatywne zjawiska takie jak migracja ludzi do bezpieczniejszych obszarów, a także osłabienie więzi społecznych i zaufania wśród mieszkańców. Na terenie jednostki Obręb 4 wartość tego wskaźnika jest równa 1,19, co świadczy o tym, że jest on kilkakrotnie większy niż średnia wartość dla całej gminy.

Tabela 28. Wskaźnik liczby przestępstw popełnionych na 1 000 mieszkańców na obszarze jednostki Obręb 4 i całej gminy w 2022 roku

Wyszczególnienie	2022
Wskaźnik liczby przestępstw popełnionych na 1 000 mieszkańców na obszarze jednostki	1,19
Wskaźnik liczby przestępstw popełnionych na 1 000 mieszkańców na obszarze gminy	0,39

Źródło: Opracowanie własne

Wysoki udział liczby ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na danym obszarze świadczy o zaawansowaniu procesu starzenia się społeczeństwa. Taka sytuacja stwarza wyzwania dla systemu opieki zdrowotnej i społecznej, zwiększając zapotrzebowanie na usługi medyczne i opiekuńcze. Zmniejszająca

się liczba osób w wieku produkcyjnym może prowadzić do niedoboru siły roboczej, co negatywnie wpływa na rozwój gospodarczy i stabilność systemu emerytalnego. Ponadto, starzejące się społeczeństwo wymaga dostosowania infrastruktury i usług publicznych do potrzeb seniorów, co wiąże się z dodatkowymi kosztami dla samorządów i państwa. Na terenie jednostki Obręb 4 udział liczby ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w liczbie ludności ogółem wynosi 27,89%, co stanowi o 8,80 p. proc. więcej w stosunku do średniej dla gminy.

Tabela 29. Udział liczby ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w liczbie ludności ogółem na obszarze jednostki Obręb 4 i całej gminy w 2022 roku

Wyszczególnienie	2022
Udział liczby ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w liczbie ludności ogółem na obszarze jednostki	27,89%
Udział liczby ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w liczbie ludności ogółem na obszarze gminy	19,09%

Źródło: Opracowanie własne

W zakresie bezpieczeństwa na drogach na obszarze jednostki Obręb 4 nie stwierdzono sytuacji kryzysowej.

W celu określenia sytuacji gospodarczej jednostki Obręb 4 na tle sytuacji gospodarczej dla całej gminy określono wartość wskaźnika, jakim jest liczba zarejestrowanych w ciągu roku nowych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców na danym obszarze. Na terenie jednostki Obręb 4 w tym zakresie określono sytuację kryzysową, gdyż wskaźnik ten przyjął wartość 0,24, natomiast średnia dla gminy wyniosła 0,38. W związku z powyższym stwierdzono, iż podobszar Obręb 4 charakteryzuje się niskim stopniem przedsiębiorczości w stosunku do sytuacji na tle całej gminy.

Tabela 30. Liczba zarejestrowanych w ciągu roku nowych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców na obszarze jednostki Obręb 4 i całej gminy w 2022 roku

Wyszczególnienie	2022
Liczba zarejestrowanych w ciągu roku nowych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców na obszarze jednostki	0,24
Liczba zarejestrowanych w ciągu roku nowych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców na obszarze gminy	0,38

Źródło: Opracowanie własne

W zakresie przekroczenia standardów powietrza na obszarze jednostki Obręb 4 nie stwierdzono sytuacji kryzysowej.

Istotnym problemem na terenie jednostki Obręb 4 jest niewystarczający stopień zwodociągowania budynków mieszkalnych. W związku z tym mieszkańcy mają ograniczony

dostęp mieszkańców do bezpiecznej i higienicznej wody pitnej, co może prowadzić do problemów zdrowotnych i obniżenia jakości życia. Brak odpowiedniej infrastruktury wodociągowej utrudnia codzienne funkcjonowanie gospodarstw domowych oraz może wpływać na rozwój lokalnych przedsiębiorstw i usług. Ponadto, niska jakość infrastruktury wodociągowej może zniechęcać potencjalnych inwestorów i mieszkańców, co negatywnie wpływa na rozwój społeczno-gospodarczy regionu.

Tabela 31. Wskaźnik liczby przyłączy do sieci wodociągowej na 100 mieszkańców na obszarze jednostki Obręb 4 i całej gminy w 2022 roku

Wyszczególnienie	2022
Wskaźnik liczby przyłączy do sieci wodociągowej na 100 mieszkańców na obszarze jednostki	0,00
Wskaźnik liczby przyłączy do sieci wodociągowej na 100 mieszkańców na obszarze gminy	2,22

Źródło: Opracowanie własne

W zakresie niedostatecznego stopnia skanalizowania budynków mieszkalnych na obszarze jednostki Obręb 4 nie stwierdzono sytuacji kryzysowej.

Wysoki udział zabytków w złym stanie technicznym w stosunku do ogólnej liczby zabytków na obszarze jednostki Obręb 4 stanowi problem sfery technicznej. Zagroza to zachowaniu dziedzictwa kulturowego i historycznego regionu, co może prowadzić do bezpowrotnej utraty cennych wartości. Zły stan techniczny zabytków może stwarzać niebezpieczeństwo dla mieszkańców i turystów, zwiększając ryzyko wypadków i uszczerbków na zdrowiu. Ponadto, zaniedbane zabytki obniżają atrakcyjność turystyczną i inwestycyjną regionu, co negatywnie wpływa na lokalną gospodarkę i rozwój społeczny.

Tabela 32. Udział zabytków w złym stanie technicznym w stosunku do ogólnej liczby zabytków na obszarze jednostki Obręb 4 i całej gminy w 2022 roku

Wyszczególnienie	2022
Udział zabytków w złym stanie technicznym w stosunku do ogólnej liczby zabytków na obszarze jednostki	15,75%
Udział zabytków w złym stanie technicznym w stosunku do ogólnej liczby zabytków na obszarze gminy	13,50%

Źródło: Opracowanie własne

1.5. Podsumowanie

Poniżej przedstawiono poszczególne sfery wraz z badanymi wskaźnikami ze wskazaniem jednostek, na obszarze których odnotowano sytuację kryzysową:

Sfera społeczna:

— Obszar: Bezrobocie:

- Wskaźnik: Udział osób z przesłanką bezrobocia do korzystania z pomocy społecznej w stosunku do liczby osób korzystających z pomocy społecznej ogółem:
  - Dzielnicza,
  - Obręb 3.
- Obszar: Niski poziom edukacji:
  - Wskaźnik: Udział osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym w stosunku do ogólnej liczby osób bezrobotnych:
    - Wydawy,
    - Obręb 4.
- Obszar: Niepełnosprawność:
  - Wskaźnik: Udział osób z przesłanką niepełnosprawności do korzystania z pomocy społecznej w stosunku do liczby osób korzystających z pomocy społecznej ogółem:
    - Dzielnicza,
    - Wydawy,
    - Obręb 3.
- Obszar: Zagrożenie przestępczością:
  - Wskaźnik: Wskaźnik liczby przestępstw popełnionych na 1 000 mieszkańców na danym obszarze:
    - Dzielnicza,
    - Obręb 3,
    - Obręb 4.
- Obszar: Zaawansowanie procesu starzenia się społeczeństwa:
  - Wskaźnik: Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na danym obszarze:
    - Wydawy,
    - Obręb 3,
    - Obręb 4.
- Obszar: Bezpieczeństwo na drogach:
  - Wskaźnik: Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców na danym obszarze:
    - Wydawy,
    - Obręb 3.

Sfera gospodarcza:

- Obszar: Niski stopień przedsiębiorczości:

- Wskaźnik: Liczba zarejestrowanych w ciągu roku nowych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców na danym obszarze:
  - Dzięczyna,
  - Wydawy,
  - Obręb 4.

Sfera środowiskowa:

- Obszar: Przekroczenie standardów powietrza:
  - Wskaźnik: Udział liczby budynków mieszkalnych ogrzewanych piecem na węgiel w stosunku do liczby wszystkich źródeł ciepła na danym obszarze:
    - Dzięczyna.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna:

- Obszar: Niedostateczny stopień zwodociągowania budynków mieszkalnych:
  - Wskaźnik: Wskaźnik liczby przyłączy do sieci wodociągowej na 100 mieszkańców na danym obszarze:
    - Wydawy,
    - Obręb 3,
    - Obręb 4.
- Obszar: Niedostateczny stopień skanalizowania budynków mieszkalnych:
  - Wskaźnik: Udział liczby budynków mieszkalnych korzystających z szamba w stosunku do liczby budynków mieszkalnych ogółem:
    - Dzięczyna.
  - Wskaźnik: Wskaźnik liczby przyłączy do sieci kanalizacyjnej na 100 mieszkańców na danym obszarze:
    - Dzięczyna.

Sfera techniczna:

- Obszar: Degradacja stanu technicznego zabytków:
  - Wskaźnik: Udział zabytków w złym stanie technicznym w stosunku do ogólnej liczby zabytków na danym obszarze:
    - Wydawy,
    - Obręb 3,
    - Obręb 4.

Lokalne potencjały występujące na terenie obszaru rewitalizacji

Pomijając zdiagnozowane problemy, jednostki osadnicze wyznaczone jako obszar rewitalizacji gminy Poniec charakteryzują się dużym potencjałem rozwoju, co stanowi istotny element dla realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Na wyznaczonym obszarze rewitalizacji znajdują się obiekty, w których świadczone są różnego rodzaju usługi – m.in. edukacyjne i kulturalne, a także zapewniające dostęp do bazy sportowo-rekreacyjnej, w oparciu, o którą będą organizowane działania aktywizujące lokalną społeczność.

Obszar rewitalizacji obejmuje tereny wiejskie, cechujące się bliskością natury, co stwarza możliwości do rozwoju infrastruktury rekreacyjnej. Ponadto bliskość natury może być wykorzystana w celach terapeutycznych, poprawiając zdrowie psychiczne i fizyczne mieszkańców obszaru rewitalizacji. Terapie przyrodnicze, takie jak terapia ogrodowa czy spacerowanie, mogą być integrowane w programy zdrowotne i społeczne.

Cześć obszaru rewitalizacji wyznaczonego na terenie gminy Poniec, a dokładnie Obręb 3 i Obręb 4 są narażone na ryzyko wystąpienia powodzi. Pozostałe jednostki, tj. Wydawy i Dzięczyzna nie zostały zakwalifikowane jako obszary o szczególnym zagrożeniu powodziowym. Z map ryzyka powodziowego można odczytać, że obszary cenne kulturowo na terenie gminy Poniec są narażone na wystąpienie zjawiska, jakim jest powódź.

Ryzyko wystąpienia powodzi na obszarze rewitalizacji wskazuje na konieczność kompleksowego uwzględnienia potencjalnych zagrożeń hydrologicznych w strategiach odnowy i zrównoważonego rozwoju tych terenów. Powodzie mogą znacząco zakłócić procesy społeczne i gospodarcze, powodując straty materialne, niszcząc infrastrukturę oraz negatywnie wpływając na jakość życia mieszkańców. W związku z tym, działania rewitalizacyjne muszą obejmować nie tylko odbudowę fizyczną, ale także przygotowanie społeczności do radzenia sobie z takimi zdarzeniami poprzez edukację, budowanie systemów wczesnego ostrzegania oraz tworzenie i wdrażanie planów zarządzania kryzysowego. Tego typu podejście zapewnia większą odporność społeczności lokalnych na przyszłe zagrożenia i przyczynia się do trwałości oraz skuteczności działań rewitalizacyjnych.

We wszystkich jednostkach wyznaczonych jako obszar rewitalizacji znajdują się obiekty zabytkowe wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Poniec. Obiektami tymi są głównie kapliczki, domy, zagrody, zespoły dworsko-parkowe itp.

Zabytki są integralną częścią historii i kultury regionu. Ich zachowanie pomaga budować tożsamość lokalną i promować dziedzictwo kulturowe, co może stanowić źródło dumy dla mieszkańców i wzmocnić proces rewitalizacji. Występowanie obiektów zabytkowych stanowi również fundament rozwoju danego obszaru w zakresie rozwoju turystyki historycznej. Ponadto, cenne zespoły zabytkowe pomagają budować tożsamość kulturową, stanowiąc

podstawę do nauki historii, architektury i kultury. Odnowa takich miejsc ożywia, przyciągając inwestorów, a także podkreśla unikalny charakter i estetykę danego miejsca. Zachowanie zabytków jest kluczowe dla rozwoju kultury i dziedzictwa lokalnego, a także sprzyja tworzeniu zrównoważonych, atrakcyjnych i pełnych życia społeczności.

2. Powiązania gminnego programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi województwa i gminy

W niniejszym rozdziale przedstawiono powiązania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Poniec na lata 2024-2030 ze Strategią rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku, Planem zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego WIELKOPOLSKA 2020+ wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania, Strategią Rozwoju Gminy Poniec na lata 2015-2025, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Poniec oraz Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Poniec na lata 2021-2027.

Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku

Strategia została przyjęta uchwałą nr XVI/287/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 stycznia 2020 r.

Wizja rozwoju województwa brzmi następująco: „Wielkopolska w 2030 roku to region przodujący w kraju, liczący się w Europie i szanujący jej uniwersalne wartości, świadomy swojego dziedzictwa przyrodniczego i cywilizacyjnego, spójny, zrównoważony i dostępny terytorialnie, otwarty na nowe idee i ludzi, silny nowoczesną gospodarką, aspiracjami i wiedzą swoich mieszkańców, zapewniający im bardzo dobre warunki życia, pracy i wypoczynku na całym obszarze województwa”.

Cel 1 określony w niniejszym Programie brzmi „Aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców gminy, z uwzględnieniem grup zagrożonych wykluczeniem oraz zapewnienie dostępu do edukacji społeczności lokalnej” i jest spójny z celem strategicznym 1. „Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców” oraz celem strategicznym 2. „Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu”, które przedstawiono w Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego. Cel wyznaczony w Gminnym Programie Rewitalizacji obejmuje realizację następujących celów operacyjnych wyznaczonych w Strategii rozwoju: wzrost aktywności zawodowej i utrzymanie wysokiej jakości zatrudnienia, wzrost i poprawa wykorzystywania kapitału ludzkiego na rynku pracy, przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniom, rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu, wobec czego wpisuje się on we wskazane cele strategiczne Strategii Rozwoju.

Natomiast cel 2 Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Poniec, tj. „Przestrzeń publiczna przystosowana do organizacji przedsięwzięć edukacyjnych i integrujących społeczność lokalną” jest spójny z celem strategicznym 3 Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego, który brzmi: „Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski. Cel wyznaczony w GPR obejmuje realizację następującego celu operacyjnego wyznaczonego w Strategii Rozwoju: poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa. Ponadto cel 2 wskazany w GPR jest powiązany z celem strategicznym 4. Wzrost Skuteczności Wielkopolskich Instytucji i Sprawności Zarządzania Regionem Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku (SRWW 2030). Jednym z działań wyznaczonych w pakiecie działań celu operacyjnego 4.2. Wzmocnienie mechanizmów koordynacji i rozwoju jest Rewitalizacja obszarów zdegradowanych. W Strategii rozwoju województwa wskazano, iż rewitalizacja to proces i jednocześnie wieloaspektowy instrument wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszaru, którego dotyczy i jego mieszkańców. W związku z powyższym, niniejszy dokument, tj. Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Poniec jest powiązany ze Strategią Rozwoju dla województwa wielkopolskiego do 2030 roku, gdyż cała realizacja GPR jest spójna z działaniami określonymi w Strategii.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego WIELKOPOLSKA 2020+ wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego WIELKOPOLSKA 2020+ wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania został przyjęty uchwałą nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019 r.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego jest najważniejszym dokumentem Samorządu Województwa Wielkopolskiego określającym politykę przestrzenną w granicach administracyjnych regionu, w tym dla miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego. Plan określa model rozwoju przestrzennego, cele polityki przestrzennej i kierunki zagospodarowania przestrzennego województwa oraz rozmieszczenie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, a także zasady zagospodarowania obszarów funkcjonalnych.

W Planie zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego, dla wskazanego obszaru dokonano terytorializacji polityki rozwoju. Gmina Poniec została uwzględniona w wiejskim obszarze funkcjonalnym, w skład którego wchodzi 137 gmin. Kluczowym celem rozwoju przestrzennego wiejskiego obszaru funkcjonalnego jest kształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej ukierunkowane na podnoszenie jakości życia mieszkańców,

poprawę dostępności do usług oraz osiągnięcie wysokiego poziomu konkurencyjności i dostępności obszaru. Do realizacji celu kluczowego zdefiniowano następujące cele polityki przestrzennej:

- Cel 1. Poprawa jakości przestrzeni osadniczej miast i wsi,
- Cel 2. Ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- Cel 3. Ochrona dziedzictwa kulturowego,
- Cel 4. Wzmacnianie potencjału społeczno-gospodarczego,
- Cel 5. Poprawa dostępności komunikacyjnej,
- Cel 6. Rozbudowa systemów infrastruktury technicznej.

Zarówno cele określone w GPR, jak i cele przestrzenne planu zagospodarowania województwa wielkopolskiego skupiają się na zrównoważonym rozwoju, który uwzględnia aspekty ekonomiczne, społeczne, kulturowe i środowiskowe. Oba dokumenty dążą do stworzenia harmonijnego środowiska, które sprzyja rozwojowi gospodarczemu, poprawie warunków życia mieszkańców oraz ochronie przyrody i krajobrazu, wobec czego są one ze sobą spójne.

Strategia Rozwoju Gminy Poniec na lata 2015-2025

Dokument został przyjęty uchwałą nr XIV/206/2016 Rady Miejskiej w Poniecu z dnia 31 marca 2016 r.

Wizja rozwoju Gminy Poniec określona w niniejszym dokumencie brzmi: „Kompleksowy i harmonijny rozwój Gminy Poniec poprzez wykorzystanie jej potencjału i zasobów, podstawą poprawy warunków życia społeczności lokalnej”.

W ramach niniejszego Programu określono następujące cele strategiczne i operacyjne:

Cel strategiczny 1. Atrakcyjna infrastruktura:

- cel operacyjny 1.1. Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej,
- cel operacyjny 1.2. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury komunikacyjnej,
- cel operacyjny 1.3. Dalsze podniesienie jakości i poszerzenie oferty edukacyjnej,
- cel operacyjny 1.4. Rozwój budownictwa mieszkaniowego.

Cel strategiczny 2. Zwiększony poziom zaspokajania potrzeb społecznych:

- cel operacyjny 2.1. Rozwój oferty kulturalnej, rozrywkowej i sportowej dla różnych grup społecznych,
- cel operacyjny 2.2. Rozwój oferty zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży,
- cel operacyjny 2.3. Pobudzenie aktywności i wspieranie integracji społecznej.

Cel strategiczny 3. Poprawa bezpieczeństwa ekologicznego oraz wykorzystanie środowiska naturalnego, walorów krajobrazowych i kulturowych w celu rozwoju potencjału Gminy:

- cel operacyjny 3.1. Edukacja społeczna i promowanie zachowań chroniących środowisko i przestrzeń gminy,
- cel operacyjny 3.2. Realizacja założeń gospodarki niskoemisyjnej,
- cel operacyjny 3.3. Ochrona środowiska oraz walorów przyrodniczych i historycznych Gminy,
- cel operacyjny 3.4. Rewitalizacja przestrzeni gminnej i odnowa centrów miejscowości.

Cel strategiczny 4. Rozwinięta gospodarka lokalna:

- cel operacyjny 4.1. Wspieranie rozwoju nowoczesnego i ekologicznego rolnictwa oraz różnicowania w kierunku działalności pozarolniczej,
- cel operacyjny 4.2. Promocja postaw innowacyjnych wśród młodzieży i dorosłych poprzez działalność szkoleniową i doradczą, w tym poprzez aktywność szkół,
- cel operacyjny 4.3. Promocja obszarów aktywności gospodarczej na terenie Gminy oraz terenów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe,
- cel operacyjny 4.4. Aktywizacja osób bezrobotnych.

Zarówno Strategia Rozwoju Gminy, jak i Gminny Program Rewitalizacji skupiają się na rozwoju tego obszaru na wielu płaszczyznach. Wskazane wyżej cele oraz cele wyznaczone w niniejszym dokumencie skupiają się na polepszeniu jakości życia mieszkańców Gminy. Istotnym aspektem jest zapewnienie równości wśród wszystkich osób zamieszkujących ten teren.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Poniec

Studium zostało zatwierdzone uchwałą nr XII/56/99 Rady Miejskiej w Poniecu z dnia 25 czerwca 1999 r. oraz zmienione uchwałą XVIII/157/2020 Rady Miejskiej w Poniecu z dnia 30 września 2020 r.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla gminy jest opracowywane w celu określenia ogólnych kierunków rozwoju przestrzennego gminy, uwzględniając jej specyficzne uwarunkowania społeczne, ekonomiczne, przyrodnicze i kulturowe. Dokument ten stanowi podstawę do tworzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, co umożliwi zrównoważony rozwój gminy, koordynację działań inwestycyjnych oraz ochronę wartości przyrodniczych i kulturowych.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Poniec uwzględnia w swoich założeniach kierunki rozwoju określone w studium. W związku z powyższym, zarówno jeden, jak i drugi dokument pozwala na skuteczną realizację procesu rewitalizacji na obszarze gminy.

Założenia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Poniec są również zgodne z zapisami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Wszystkie działania przewidziane w programie rewitalizacji, zostały zaplanowane i skoordynowane z obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Dzięki temu program rewitalizacji nie tylko przyczyni się do odnowienia obszarów, które najbardziej tego potrzebują, ale także będzie wspierał długoterminowe cele rozwoju gminy, zgodnie z założeniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Poniec na lata 2021-2027

Dokument został przyjęty uchwałą nr XX/170/2020 Rady Miejskiej w Poniecu z dnia 2 grudnia 2020 r.

Misja Gminy sformułowana w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Poniec na lata 2021-2027 brzmi: „Zapewnienie mieszkańcom Gminy Poniec bezpieczeństwa socjalnego, możliwości rozwoju oraz dążenie do integracji społeczności lokalnej”.

W celu wypełnienia wskazanej misji należy skupić się na osiągnięciu wyznaczonych celów strategicznych i operacyjnych określonych dla wyznaczonych obszarów:

Obszar: Osoby starsze i niepełnosprawne

Cel strategiczny 1: Wspieranie działań służących poprawie jakości życia osób starszych i niepełnosprawnych oraz utrzymanie ich w środowisku zamieszkania:

- cel operacyjny 1.1. Rozwijanie usług społecznych na rzecz osób starszych,
- cel operacyjny 1.2. Tworzenie systemu wsparcia i aktywizacji osób starszych i niepełnosprawnych,
- cel operacyjny 1.3. Działania na rzecz partycypacji społecznej osób starszych i niepełnosprawnych,
- cel operacyjny 1.4. Realizacja działań w dziedzinie promocji zdrowia,
- cel operacyjny 1.5. Zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do usług społecznych,
- cel operacyjny 1.6. Integracja ze środowiskiem osób niepełnosprawnych.

Obszar: Rodzina

Cel strategiczny 2: Budowanie systemu wsparcia rodziny i opieki nad dzieckiem:

- cel operacyjny 2.1. Wspieranie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych,
- cel operacyjny 2.2. Tworzenie i wspieranie warunków dla prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży,

- cel operacyjny 2.3. Udzielanie wsparcia materialnego oraz rzeczowego rodzinom oraz dzieciom i młodzieży,
- cel operacyjny 2.4. Prowadzenie kompleksowego systemu wsparcia i pomocy dla osób i rodzin dotkniętych przemocą.

Obszar: Wykluczenie społeczne

Cel strategiczny 3: Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu spowodowanemu: bezrobociem, ubóstwem, bezdomnością oraz uzależnieniami:

- cel operacyjny 3.1. Prowadzenie działań aktywizacyjnych osoby bezrobotne,
- cel operacyjny 3.2. Podejmowanie działań wpływających na ograniczenie ubóstwa wśród mieszkańców,
- cel operacyjny 3.3. Przeciwdziałanie problemom uzależnień,
- cel operacyjny 3.4. Zapobieganie i ograniczanie zjawiska bezdomności,
- cel operacyjny 3.5. Ułatwienie społecznej readaptacji w procesie pomocy postpenitencjarnej.

Obszar: Bezpieczeństwo w Gminie

Cel strategiczny 4: Podniesienie poziomu bezpieczeństwa w gminie:

- cel operacyjny 4.1. Przeciwdziałanie przestępczości, w tym wśród nieletnich,
- cel operacyjny 4.2. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.

Obszar: Kapitał społeczny i ludzki

Cel strategiczny 5: Rozwój społeczeństwa obywatelskiego i profesjonalizacja służb społecznych:

- cel operacyjny 5.1. Profesjonalizacja kadr pomocy społecznej,
- cel operacyjny 5.2. Wyzwalanie aktywności obywatelskiej,
- cel operacyjny 5.3. Rozwój współpracy z sektorem pozarządowym.

Zarówno GPR, jak i Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Poniec skupiają się na poprawie jakości życia. Cele obu dokumentów obejmują zwiększenie dostępności usług społecznych oraz wsparcie dla osób w trudnej sytuacji życiowej. Ponadto, oba dokumenty identyfikują kluczowe grupy docelowe, takie jak osoby starsze, dzieci, osoby z niepełnosprawnościami oraz osoby starsze, dzieci, osoby z niepełnosprawnościami oraz osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, co podkreśla ich zbieżne priorytety i działania.

3. Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji

Wizja zawiera opis stanu docelowego w wyniku przeprowadzenia rewitalizacji w wyznaczonym obszarze rewitalizacji w aspekcie społecznym, gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-

funkcjonalnym oraz technicznym. Wizja stanowi podstawę określenia celów i kierunków działań, w ramach których realizowane będą przedsięwzięcia rewitalizacyjne.

Wizja obszaru rewitalizacji po realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji brzmi:

Rysunek 9. Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji

Gmina Poniec to miejsce, w którym mieszkańcy cieszą się wysoką jakością życia w przyjaznym i wspierającym otoczeniu. Chętnie angażują się w działania skupiające się na rozwoju osobistym i zawodowym, zdobywając przy tym nowe umiejętności i szanse na lepszą przyszłość. Przestrzeń publiczna jest zaprojektowana z myślą o potrzebach wszystkich mieszkańców, zapewniając im miejsce do relaksu i aktywnego wypoczynku. Wprowadzone rozwiązania architektoniczne i urbanistyczne gwarantują nie tylko komfort i bezpieczeństwo, ale również sprzyjają integracji międzyludzkiej.

Równe traktowanie osób z niepełnosprawnościami oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym jest priorytetem, a wszelkie usługi i udogodnienia są dostosowane do ich potrzeb. Efektywne działania rewitalizacyjne znacząco zredukowały problemy społeczne. Dzięki dostępnym programom edukacyjnym, zawodowym i kulturowym mieszkańcy terenów rewitalizowanych prowadzą życie o wysokim standardzie, co pozwala im na pełny rozwój i aktywne uczestnictwo w życiu społecznym.

Rewitalizowane obszary stały się atrakcyjnym miejscem do życia dla wszystkich mieszkańców gminy, oferując zarówno funkcjonalne, jak i estetyczne otoczenie. Oferta kulturalna oraz sportowo-rekreacyjna jest dostosowana do potrzeb ludzi w każdym wieku, co sprzyja budowaniu więzi społecznych i wzmocnieniu poczucia wspólnoty.

Podobszary Dzięczyzna, Wydawy, Obręb 3 i Obręb 4 rozwijają się dynamicznie, zarówno pod względem społecznym, jak i gospodarczym. Lokalne władze podejmują zdecydowane działania na rzecz redukcji emisji gazów cieplarnianych poprzez modernizację energetyczną budynków użyteczności publicznej i wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii. Działania te przyczyniają się nie tylko do ochrony środowiska, ale również wspierają zrównoważony rozwój całego regionu.

Każda z inicjatyw podejmowanych w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji przyczynia się do zrównoważonego rozwoju Gminy Poniec. Buduje to pozytywny wizerunek lokalnej społeczności oraz przyciąga inwestorów, co wspomaga rozwój gospodarczy.

Źródło: Opracowanie własne

4. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań

W rozdziale powyżej przedstawiona została wizja stanu obszaru rewitalizacji, która zostanie osiągnięta dzięki realizacji celów oraz odpowiadających im kierunków działań. Głównym zamierzeniem rewitalizacji jest ograniczenie zdiagnozowanych problemów przy jednoczesnym wykorzystaniu potencjału obszaru rewitalizacji, co wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej.

W ramach celów rewitalizacji określono kierunki działań, jakie należy podjąć, aby wyprowadzić obszar rewitalizacji ze stanu kryzysowego. Każdemu z celów przypisano zjawiska problemowe, którym odpowiada dany cel oraz jednostki osadnicze w ramach obszaru

rewitalizacji, dla których cel ma priorytetowe znaczenie. Ponadto określono mierniki osiągnięcia celu, które powinny być mierzone podczas okresowej oceny realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Poniec oraz po zakończeniu wdrażania Programu.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne będą realizowane w ramach 2 celów rewitalizacji:

1. Aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców gminy, z uwzględnieniem grup zagrożonych wykluczeniem oraz zapewnienie dostępu do edukacji społeczności lokalnej.
2. Przestrzeń publiczna przystosowana do organizacji przedsięwzięć edukacyjnych i integrujących społeczność lokalną.

„Aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców gminy, z uwzględnieniem grup zagrożonych wykluczeniem oraz zapewnienie dostępu do edukacji społeczności lokalnej”

Realizacja celu ma zapewnić eliminację problemów społecznych, takich jak wysoki odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia, niski poziom wykształcenia, wysoki odsetek osób z niepełnosprawnościami, a także problemy związane z przestępczością i starzejącą się populacją. Poprzez organizowanie szkoleń zawodowych, programów integracyjnych dla seniorów, wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami oraz inicjatywy na rzecz bezpieczeństwa, Gmina może skutecznie wspierać swoich mieszkańców w poprawie ich sytuacji życiowej i zawodowej, co przyczyni się do zmniejszenia liczby osób korzystających z pomocy społecznej oraz obniżenia wskaźnika przestępczości.

„Przestrzeń publiczna przystosowana do organizacji przedsięwzięć edukacyjnych i integrujących społeczność lokalną”

Tworzenie miejsc, które sprzyjają interakcji mieszkańców, wspiera rozwój edukacyjny i kulturalny regionu, co w dłuższej perspektywie prowadzi do wzrostu świadomości i aktywności obywatelskiej. Dzięki odpowiednio zaprojektowanej infrastrukturze można organizować warsztaty, spotkania i inne wydarzenia, które łączą ludzi, wzmacniając więzi społeczne i promując różnorodność. Przestrzeń taka może stać się miejscem, gdzie mieszkańcy będą się spotykać, wymieniać pomysłami i wspólnie działać na rzecz lokalnej społeczności. Przystosowanie przestrzeni publicznej do takich potrzeb wpływa również na atrakcyjność Gminy Poniec, czyniąc ją miejscem przyjaznym zarówno dla mieszkańców, jak i odwiedzających.

Tabela 33. Cele rewitalizacji

Cel	Kierunek działań	Zdiagnozowany problem, któremu odpowiada cel	Jednostka osadnicza w obszarze rewitalizacji, dla której cel ma priorytetowe znaczenie	Mierniki osiągnięcia celu
Aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców gminy, z uwzględnieniem grup zagrożonych wykluczeniem oraz zapewnienie dostępu do edukacji społeczności lokalnej	Aktywizacja i integracja osób wykluczonych społecznie i osób ze szczególnymi potrzebami	Bezrobocie, Niepełnosprawność, Zaawansowanie procesu starzenia się społeczeństwa	Dzięczyzna, Wydawy, Obręb 3, Obręb 4	Udział osób z przesłanką bezrobocia do korzystania z pomocy społecznej w stosunku do liczby osób korzystających z pomocy społecznej ogółem, Udział osób z przesłanką niepełnosprawności do korzystania z pomocy społecznej w stosunku do liczby osób korzystających z pomocy społecznej ogółem, Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na danym obszarze
	Stworzenie otoczenia społecznego sprzyjającego rozwojowi osobistemu mieszkańców Gminy	Bezrobocie, Niski poziom edukacji	Dzięczyzna, Wydawy, Obręb 3, Obręb 4	Udział osób z przesłanką bezrobocia do korzystania z pomocy społecznej w stosunku do liczby osób korzystających z pomocy społecznej ogółem, Udział osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym w stosunku do ogólnej liczby osób bezrobotnych
Przestrzeń publiczna przystosowana do organizacji przedsięwzięć edukacyjnych	Uporządkowanie terenów zieleni i renowacja obiektów zabytkowych w Gminie Poniec	Zaawansowanie procesu starzenia się społeczeństwa, Degradacja stanu technicznego zabytków	Dzięczyzna, Wydawy, Obręb 3, Obręb 4	Udział osób z przesłanką o niepełnosprawności do korzystania z pomocy społecznej w stosunku do liczby

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Poniec na lata 2024-2030

Cel	Kierunek działań	Zdiagnozowany problem, któremu odpowiada cel	Jednostka osadnicza w obszarze rewitalizacji, dla której cel ma priorytetowe znaczenie	Mierniki osiągnięcia celu
i integrujących społeczność lokalną				osób korzystających z pomocy społecznej ogółem, Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na danym obszarze, Udział zabytków w złym stanie technicznym w stosunku do ogólnej liczby zabytków na danym obszarze
	Dostosowanie obiektów użyteczności publicznej do potrzeb społecznych	Bezrobocie, Niski poziom edukacji, Niepełnosprawność, Zaawansowanie procesu starzenia się społeczeństwa	Dzięczyna, Obręb 3	Udział osób z przesłanką bezrobocia do korzystania z pomocy społecznej w stosunku do liczby osób korzystających z pomocy społecznej ogółem, Udział osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym w stosunku do ogólnej liczby osób bezrobotnych, Udział osób z przesłanką niepełnosprawności do korzystania z pomocy społecznej w stosunku do liczby osób korzystających z pomocy społecznej ogółem, Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na danym obszarze
	Poprawa infrastruktury drogowej	Wskaźnik liczby wypadków drogowych	Obręb 3, Obręb 4	Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Poniec na lata 2024-2030

Cel	Kierunek działań	Zdiagnozowany problem, któremu odpowiada cel	Jednostka osadnicza w obszarze rewitalizacji, dla której cel ma priorytetowe znaczenie	Mierniki osiągnięcia celu
	Poprawa jakości życia mieszkańców	Przekroczenie standardów powietrza, Niedostateczny stopień zwodociągowania budynków mieszkalnych, Niedostateczny stopień skanalizowania budynków mieszkalnych	Dzięczyna, Wydawy, Obręb 3, Obręb 4	mieszkańców na danym obszarze Udział liczby budynków mieszkalnych ogrzewanych piecem na węgiel w stosunku do liczby wszystkich źródeł ciepła na danym obszarze, Wskaźnik liczby przyłączy do sieci wodociągowej na 100 mieszkańców na danym obszarze, Wskaźnik liczby przyłączy do sieci kanalizacyjnej na 100 mieszkańców na danym obszarze

Źródło: Opracowanie własne

5. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne podejmowane będą bezpośrednio w celu eliminacji lub ograniczenia niepożądanych zjawisk zdiagnozowanych w obszarze rewitalizacji. Działania mogą być realizowane przez Gminę Poniec, ale także przez innych interesariuszy procesu rewitalizacji, niezależnie lub w porozumieniu z Gminą Poniec.

W ramach planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych uwzględniono działania, które będą realizowane głównie przez Gminę Poniec lub jej jednostki organizacyjne.

5.1. Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Poniec na lata 2024-2030 są odpowiedzią na zdiagnozowane problemy i określone cele rewitalizacji. Bez ich realizacji nie będzie możliwe osiągnięcie zakładanych celów i poprawa sytuacji w obszarze rewitalizacji. Część przedsięwzięć jest dedykowana wybranym jednostkom osadniczym, które stanowią obszar rewitalizacji, a część realizowana będzie z uwzględnieniem całego obszaru rewitalizacji i skierowana do wszystkich jego mieszkańców.

Szczegółowe powiązania i komplementarność pomiędzy poszczególnymi przedsięwzięciami omówiono w rozdziale 6. Mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Tabela 34. Planowane podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Nazwa	Podmiot realizujący	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja	Szacowana wartość [zł]	Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Termin realizacji	Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Cel rewitalizacji: Aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców gminy, z uwzględnieniem grup zagrożonych wykluczeniem oraz zapewnienie dostępu do edukacji społeczności lokalnej								
Kierunek działań: Aktywizacja i integracja osób wykluczonych społecznie i osób ze szczególnymi potrzebami								
1. Działania aktywizujące i integrujące osoby zagrożone wykluczeniem społecznym	Gmina Poniec i jej jednostki organizacyjne	<p>Działaniami aktywizującymi i integrującymi realizowanymi na terenie gminy Poniec będą spotkania ze specjalistami w zakresie organizacji zajęć, warsztatów dla osób ze szczególnymi potrzebami. Będą to zajęcia zapewniające równość wszystkim uczestnikom, pozwalające nabyć nowe umiejętności i kompetencje osobom, które chcą poprawić swoją sytuację życiową.</p> <p>Celem wdrożenia niniejszych działań jest zwiększenie udziału osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w życiu społecznym i zawodowym poprzez udzielenie im wsparcia w postaci szkoleń, warsztatów, doradztwa</p>	Dzięczyna, Wydawy, Obręb 3, Obręb 4	618.000,00	<p>Rezultaty: Zwiększenie poziomu aktywności i integracji mieszkańców obszaru rewitalizacji, Ożywienie społeczne mieszkańców, Poprawa stanu zdrowia seniorów, Zwiększenie samodzielności osób starszych i ze szczególnymi potrzebami</p> <p>Wskaźniki: Liczba przeprowadzonych działań aktywizujących i integrujących Liczba osób biorących udział w projektach aktywizujących i integrujących</p>	Działania w swoim zamierzeniu skierowane są do osób ze szczególnymi potrzebami, Przygotowanie materiałów edukacyjnych dla osób ze szczególnymi problemami, Organizacja działań w obiektach dostosowanych do osób ze szczególnymi potrzebami	2024-2030	Konflikty i napięcia między różnymi grupami lub mieszkańcami, Brak chętnych do uczestnictwa w działaniach

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Poniec na lata 2024-2030

Nazwa	Podmiot realizujący	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja	Szacowana wartość [zł]	Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Termin realizacji	Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji
		<p>oraz wydarzeń integracyjnych. Dzięki tym działaniom osoby mieszkające w Gminie Poniec będą mogły nabyć nowe umiejętności, poprawić swoją sytuację życiową i zawodową, a także zacieśnić więzi z lokalną społecznością, co przyczynia się do skuteczniejszej integracji i zmniejszenia ryzyka marginalizacji.</p> <p>Grupa docelowa: osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, w tym: osoby z niepełnosprawnościami, osoby bezrobotne, seniorzy.</p>			<p>osoby zagrożone wykluczeniem społecznym,</p> <p>Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego</p> <p>Sposób oceny:</p> <p>Listy obecności,</p> <p>Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Poniec</p>			
2. Działania aktywizujące i integrujące dzieci i młodzież	Gmina Poniec i jej jednostki organizacyjne	<p>Realizacja wskazanego zadania skupia się na zapewnieniu dzieciom i młodzieży ciekawych form spędzania czasu, takich jak: aktywność fizyczna na świeżym powietrzu czy też organizacja zajęć pozwalających rozwijać wspólne pasje – klub sportowy, klub młodego piosenkarza itp. Zakres działań zostanie dostosowany</p>	Dzięczyna, Wydawy, Obręb 3, Obręb 4	300 000 rocznie	<p>Rezultaty:</p> <p>Ożywienie społeczne mieszkańców,</p> <p>Spadek liczby osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym przede wszystkim dzieci i młodzieży,</p> <p>Rozwój umiejętności, pasji i uczestnictwa w</p>	<p>Przygotowanie materiałów edukacyjnych dla osób ze szczególnymi problemami,</p> <p>Organizacja działań w obiektach dostosowanych do osób ze szczególnymi potrzebami</p>	2024-2030	<p>Konflikty i napięcia między różnymi grupami lub mieszkańcami,</p> <p>Brak chętnych do uczestnictwa w działaniach</p>

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Poniec na lata 2024-2030

Nazwa	Podmiot realizujący	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja	Szacowana wartość [zł]	Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Termin realizacji	Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji
		<p>do kilku grup wiekowych.</p> <p>Celem tego zadania jest wspieranie wszechstronnego rozwoju młodych ludzi poprzez organizowanie zajęć edukacyjnych, sportowych i kulturalnych, które pomagają w odkrywaniu ich talentów, rozwijaniu umiejętności społecznych oraz budowaniu relacji z rówieśnikami.</p> <p>Te działania mają na celu nie tylko zapewnienie atrakcyjnych form spędzania wolnego czasu, ale także przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, kształtowanie wartości prospołecznych i przygotowanie młodzieży do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym.</p> <p>Grupa docelowa: dzieci i młodzież mieszkający w Gminie Poniec, w tym osoby z niepełnosprawnościami</p>			<p>życiu społecznym dzieci i młodzieży, Poprawa poziomu edukacji</p> <p>Wskaźniki:</p> <p>Liczba przeprowadzonych działań aktywizujących i integrujących dzieci i młodzież</p> <p>Liczba osób biorących udział w zorganizowanych działaniach</p> <p>Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego</p> <p>Sposób oceny:</p> <p>Listy obecności, Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Poniec</p>			

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Poniec na lata 2024-2030

Nazwa	Podmiot realizujący	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja	Szacowana wartość [zł]	Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Termin realizacji	Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji
3. Przedsięwzięcia wspierające politykę senioralną	Gmina Poniec i jej jednostki organizacyjne	<p>Wdrażanie tego zadania będzie polegało na organizacji zajęć dla osób starszych. Będą to spotkania, na których seniorzy będą mogli rozmawiać, a także rozwijać swoje pasje i hobby. Istotne jest, aby zapewnić seniorom zajęcia fizyczne przyczyniające się do poprawy stanu ich zdrowia. Tematyka organizowanych warsztatów i spotkań będzie uzależniona od zainteresowań uczestników.</p> <p>Celem realizacji tego zadania jest poprawa jakości życia osób starszych poprzez dostarczanie im wsparcia, które sprzyja aktywności fizycznej, społecznej i intelektualnej. Przedsięwzięcia te mają na celu przeciwdziałanie izolacji społecznej seniorów, promowanie zdrowego i aktywnego starzenia się oraz zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych i zdrowotnych. Dzięki temu seniorzy mogą</p>	Wydawy, Obręb 3, Obręb 4	55.000,00 rocznie	<p>Rezultaty: Spadek liczby osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym osób starszych, Poprawa jakości życia seniorów i zwiększenie ich pewności siebie w działaniach społecznych</p> <p>Wskaźniki: Liczba zorganizowanych przedsięwzięć wspierających politykę senioralną Liczba osób biorących udział w zorganizowanych przedsięwzięciach: Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego</p> <p>Sposób oceny: Listy obecności, Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu</p>	Przygotowanie materiałów edukacyjnych dla osób ze szczególnymi problemami, Organizacja przedsięwzięć w obiektach dostosowanych do osób ze szczególnymi potrzebami	2024-2030	Konflikty i napięcia między różnymi grupami lub mieszkańcami, Brak chętnych do uczestnictwa w przedsięwzięciach

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Poniec na lata 2024-2030

Nazwa	Podmiot realizujący	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja	Szacowana wartość [zł]	Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Termin realizacji	Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji
		dłużej cieszyć się niezależnością, uczestniczyć z życia społeczności lokalnej i zachować dobrą kondycję fizyczną i psychiczną. Grupa docelowa: Osoby starsze, w tym osoby z niepełnosprawnościami			Rewitalizacji dla Gminy Poniec			
Kierunek działań: Stworzenie otoczenia społecznego sprzyjającego rozwojowi osobistemu mieszkańców Gminy								
4. Spotkania w zakresie doradztwa zawodowego dla młodzieży	Gmina Poniec i jej jednostki organizacyjne	Organizacja spotkań z osobą wykwalifikowaną do spraw doradztwa zawodowego. Spotkania te będą polegały na dopasowaniu kierunku zawodowego młodych osób do ich zainteresowań i rynku pracy, aby na wczesnym etapie zapobiegać perspektywicznemu bezrobociu. Celem realizacji zadania jest wspieranie młodych ludzi w świadomym wyborze ścieżki edukacyjnej i zawodowej poprzez dostarczanie im niezbędnych informacji, narzędzi i wsparcia w identyfikacji ich	Wydawy, Obręb 4	10 000 rocznie	Rezultaty: Zmniejszenie liczby osób bezrobotnych, Dostosowanie umiejętności młodzieży do rynku pracy, Rozwój umiejętności, pasji i uczestnictwa w życiu społecznym Wskaźniki: Liczba przeprowadzonych spotkań w zakresie doradztwa zawodowego Liczba osób biorących udział w spotkaniach, Ludność objęta projektami w	Przygotowanie materiałów edukacyjnych dla osób ze szczególnymi problemami, Organizacja spotkań w obiektach dostosowanych do osób ze szczególnymi potrzebami	2024-2030	Brak chętnych do uczestnictwa w spotkaniach

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Poniec na lata 2024-2030

Nazwa	Podmiot realizujący	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja	Szacowana wartość [zł]	Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Termin realizacji	Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji
		<p>predyspozycji, zainteresowań oraz możliwości na rynku pracy. Spotkania te mają na celu ułatwienie młodzieży podejmowania trafnych decyzji dotyczących przyszłości zawodowej, zwiększenie ich szans na sukces w wybranej karierze oraz przygotowanie ich do skutecznego poruszania się w dynamicznie zmieniającym się świecie pracy.</p> <p>Grupa docelowa: młodzież mieszkająca na terenie gminy Poniec</p>			<p>ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego</p> <p>Sposób oceny: Lista obecności, Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Poniec</p>			
5. Warsztaty i szkolenia w celu podnoszenia kwalifikacji zawodowych	Gmina Poniec i jej jednostki organizacyjne	<p>Konieczność organizacji warsztatów i szkoleń w celu podnoszenia kwalifikacji zawodowych wynika z faktu, iż na terenie wskazanych jednostek występuje wysoki udział osób z przesłanką do korzystania z pomocy społecznej oraz wysoki udział osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym. Zajęcia te będą polegały na</p>	Dzięczyna, Wydawy, Obręb 3, Obręb 4	336.600,00	<p>Rezultaty: Zmniejszenie liczby osób bezrobotnych, Rozwój umiejętności, pasji i uczestnictwa w życiu społecznym, Dostosowanie umiejętności mieszkańców gminy Poniec do rynku pracy</p> <p>Wskaźniki:</p>	<p>Przygotowanie materiałów edukacyjnych dla osób ze szczególnymi problemami, Organizacja warsztatów i zajęć w obiektach dostosowanych do osób ze szczególnymi potrzebami</p>	2024-2030	<p>Konflikty i napięcia między różnymi grupami lub mieszkańcami, Brak wsparcia dla osób uczestniczących w programach po ukończeniu szkolenia i niedopasowanie umiejętności do rynku pracy</p>

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Poniec na lata 2024-2030

Nazwa	Podmiot realizujący	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja	Szacowana wartość [zł]	Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Termin realizacji	Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji
		<p>spotkaniach z wyspecjalizowanymi osobami, które posiadają doświadczenie w przekazywaniu wiedzy zarówno teoretycznej, jak i praktycznej.</p> <p>Celem realizacji niniejszego zadania jest zwiększenie kompetencji i umiejętności mieszkańców Gminy Poniec, co pozwala im na lepsze dostosowanie się do wymogów rynku pracy, podniesienie swojej konkurencyjności zawodowej oraz otwarcie nowych możliwości rozwoju kariery. Dzięki tym działaniom uczestnicy mogą zdobyć nowe kwalifikacje, które ułatwią im znalezienie zatrudnienia w pożądanym miejscu. Działania te mogą także zachęcić do otworzenia własnej działalności gospodarczej.</p> <p>Grupa docelowa: osoby bezrobotne</p>			<p>Liczba warsztatów przeprowadzonych w celu podnoszenia kwalifikacji zawodowych</p> <p>Liczba osób biorących udział w zorganizowanych warsztatach</p> <p>Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego</p> <p>Sposób oceny: Lista obecności, Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Poniec</p>			
<p>Cel rewitalizacji: Przestrzeń publiczna przystosowana do organizacji przedsięwzięć edukacyjnych i integrujących społeczność lokalną</p>								

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Poniec na lata 2024-2030

Nazwa	Podmiot realizujący	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja	Szacowana wartość [zł]	Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Termin realizacji	Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji
Kierunek działań: Uporządkowanie terenów zieleni i renowacja obiektów zabytkowych w Gminie Poniec								
6. Uporządkowanie terenów zieleni wokół stawów i parku dworskiego w Dzięczyźnie	Gmina Poniec i jej jednostki organizacyjne	<p>Teren stawów mimo sukcesywnej poprawy ich zagospodarowania nie mogą być w pełni wykorzystywane na cele publiczne i społeczne. Warto w tym miejscu zaznaczyć, że opiekę nad stawami sprawuje Ponieckie Stowarzyszenie Wędkarskie „Perkoz”. Stowarzyszenie stanowi formę integracji lokalnej społeczności, a jego celami jest m.in. organizowanie wędkarstwa jako racjonalnej formy wypoczynku. Brakuje na tym terenie odpowiedniej bazy stanowiącej zaplecze. Planuje się wybudowanie Parku Linowego, ścieżki edukacyjnej.</p> <p>Teren parku dworskiego wymaga uporządkowania. Należy wykonać cięcia sanitarne, nowe nasadzenia, uporządkować alejki tak żeby można korzystać z jego uroków. Na terenie parku istniała studnia z</p>	Dzięczyzna, Wydawy, Obręb 3, Obręb 4	3 000 000 zł	<p>Rezultaty: Poprawa estetyki i atrakcyjności terenów zielonych, Zwiększenie bioróżnorodności i poprawa warunków ekologicznych, Wzrost liczby odwiedzających i użytkowników terenów rekreacyjnych</p> <p>Wskaźniki: Powierzchnia uporządkowanych terenów, Liczba nowych nasadzeń drzew i krzewów, Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją</p> <p>Sposób oceny: Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Poniec, Raport fotograficzny dokumentujący</p>	Dostosowanie nachylenia terenu umożliwiającego podjazd osobom poruszającym się na wózkach inwalidzkich	2024-2030	Zakłócenia w codziennym życiu mieszkańców związane z pracami w zakresie uporządkowania zieleni

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Poniec na lata 2024-2030

Nazwa	Podmiot realizujący	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja	Szacowana wartość [zł]	Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Termin realizacji	Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji
		woda zdrojową. Planuje się zrekonstruowanie jej oraz wyeksponowanie jako część historii Dzieżyczy			zmiany przed i po uporządkowaniu			
7. Uporządkowanie terenu parku oraz terenu położonego wzdłuż cieku Dopływ z Ponieca, w miejscowości Wydawy	Gmina Poniec i jej jednostki organizacyjne	<p>W ramach prac należy wykonać konserwację cieku. Następnie należy wykonać zabudowę koryta cieku w rejonie ul. Bojanowskiej do ul. Dworcowej rurami o śr. 1600 mm i 1400mm. Przewidziano rozbiórkę mostu na ul. Bojanowskiej, który znajduje się w złym stanie technicznym. Po zabudowaniu odcinak rowu można go wykorzystać jako ciąg pieszo-rowerowy. W ramach tych prac przewidziano również roboty konserwacyjne pomiędzy ul. Bojanowską i Polną. W kolejnym etapie przewidziano do regulacji koryto cieku pomiędzy ul. Dworcową a ul. Kusza poprzez umocnienie skarp co umożliwi uregulowanie przepływu wody. Ostatni etap prac obejmie odbudowę stawu o pow. Ok. 0,19ha wykonanie zastawki piętrzącej oraz</p>	Wydawy	2 700 000,00	<p>Rezultaty: Poprawa estetyki i atrakcyjności terenów zielonych, Zwiększenie bioróżnorodności i poprawa warunków ekologicznych, Wzrost liczby odwiedzających i użytkowników terenów rekreacyjnych</p> <p>Wskaźniki: Powierzchnia uporządkowanych terenów, Liczba nowych nasadzeń drzew i krzewów, Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją</p> <p>Sposób oceny: Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Poniec,</p>	Dostosowanie nachylenia terenu umożliwiającego podjazd osobom poruszającym się na wózkach inwalidzkich	2024-2030	Zakłócenia w codziennym życiu mieszkańców związane z pracami w zakresie uporządkowania zieleni

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Poniec na lata 2024-2030

Nazwa	Podmiot realizujący	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja	Szacowana wartość [zł]	Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Termin realizacji	Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji
		zabezpieczenie koryta ciekłu od ul. Kusza do zastawki znajdującej się w Wydawach. Prace te mają poprawić bezpieczeństwo przeciwpowodziowe.			Raport fotograficzny dokumentujący zmiany przed i po uporządkowaniu			
8. Renowacja budynków ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków	Gmina Poniec i jej jednostki organizacyjne	Oceniając stan techniczny budynków można stwierdzić, że elementy zewnętrzne takie jak: pokrycie dachowe, stan techniczny kominów, elementy konstrukcyjne dachów, stan ścian zewnętrznych, stolarki zewnętrznej wymagają wymiany oraz odnowienia. Wymienione prace są konieczne do wykonania, a ich zaniechanie będzie prowadziło do dalszego pogarszania się stanu technicznego. W związku z powyższym planuje się przebudowę budynków ujętych w gminnej ewidencji zabytków. Z uwagi na położenie obiektów w ścisłym centrum stanowiącym Ponieca zachowanie estetyki budynków jest szczególnie istotne dla historycznego wyglądu miasta, a także	Wydawy, Obręb 3, Obręb 4	2 200 000,00	Rezultaty: Zachowanie dziedzictwa kulturowego i historycznego gminy, Zwiększenie atrakcyjności turystycznej regionu, Poprawa stanu technicznego budynków zabytkowych, Wskaźniki: Liczba odrestaurowanych budynków zabytkowych, Liczba odwiedzających zabytki po zakończeniu renowacji, Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne)	Projektowanie zgodne z wytycznymi Konserwatora zabytków	2024-2030	Zakłócenia w codziennym życiu mieszkańców związane z pracami budowlanymi

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Poniec na lata 2024-2030

Nazwa	Podmiot realizujący	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja	Szacowana wartość [zł]	Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Termin realizacji	Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji
		<p>założenia urbanistycznego i zespołu budowlanego. Zasadnym jest, aby na zewnętrznej części budynków przeprowadzić prace konserwatorskie polegające między innymi na wymianie stolarki okiennej oraz drzwiowej, wymianę połączy dachowych poprzez ułożenie dachówki bądź blachodachówki w kolorze czerwonym skucie tynków elewacyjnych oraz wykonanie nowej elewacji zewnętrznej. Przeprowadzone prace zostaną uzgodnione z konserwatorem zabytków, a przebudowane budynki odzyskają swój pierwotny wygląd.</p>			<p>zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach</p> <p>Sposób oceny: Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Poniec, Opinie Konserwatora zabytków na temat jakości renowacji</p>			
Kierunek działań: Dostosowanie obiektów użyteczności publicznej do potrzeb społecznych								
9. Modernizacja budynku kina w Poniecu	Gmina Poniec i jej jednostki organizacyjne	<p>W ramach prac przewiduje się przebudowę wraz z rozbudową budynku byłego kina. Jest to niezbędne zadanie, które zapoczątkuje proces tworzenia kompleksowej bazy Centrum Kultury łącznie</p>	Obręb 3	8 000 000 zł	<p>Rezultaty: Zwiększenie dostępności i atrakcyjności oferty kulturalnej, Poprawa komfortu i bezpieczeństwa widzów,</p>	Uniwersalne projektowanie	2024-2030	<p>Zakłócenia w codziennym życiu mieszkańców związane z pracami budowlanymi</p>

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Poniec na lata 2024-2030

Nazwa	Podmiot realizujący	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja	Szacowana wartość [zł]	Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Termin realizacji	Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji
		z pomieszczeniami biblioteki skupionej w jednym miejscu. Koncepcja obiektu pozwoli na stworzenie sal przystosowanych do zajęć poszczególnych sekcji działających przy Gminnym Centrum Kultury w Poniecu oraz sali widowiskowej przystosowanej do koncertów, teatrzyków i licznych przedstawień organizowanych w ciągu roku. Obecny budynek Centrum Kultury jest w złym stanie technicznym, koszty remontu przewyższają możliwości finansowe instytucji. Jego stan nie pozwala na prowadzenie działalności kulturalnej, która z konieczności prowadzona jest w budynku Domu Strażaka.			<p>Wzrost liczby organizowanych wydarzeń kulturalnych</p> <p>Wskaźniki:</p> <p>Liczba widzów korzystających z nowoczesnego kina,</p> <p>Liczba nowych wydarzeń i projekcji filmowych</p> <p>Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach</p> <p>Sposób oceny:</p> <p>Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Poniec,</p> <p>Badanie satysfakcji widzów po modernizacji</p>			
10. Przebudowa budynku byłej hydroforni na remizę	Gmina Poniec i jej jednostki organizacyjne	Prace budowlane polegać będą na adaptacji budynku byłej hydroforni na potrzeby	Dzięczyna	1 000 000,00	Rezultaty: Poprawa infrastruktury ratowniczej	Uniwersalne projektowanie	2024-2030	Zakłócenia w codziennym życiu mieszkańców

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Poniec na lata 2024-2030

Nazwa	Podmiot realizujący	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja	Szacowana wartość [zł]	Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Termin realizacji	Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji
w miejscowości Dzięczyzna		remizy strażackiej. W wyniku przebudowy z dotychczasowych pomieszczeń technicznych wyodrębnione zostaną pomieszczenia socjalne, pomieszczenie garażu dla wozu bojowego oraz pomieszczenia gdzie druhowie OSP będą mogli odbywać spotkania. Budynek po pracach adaptacyjnych zostanie z zewnątrz odświeżony a teren wokół zostanie uporządkowany i zagospodarowany			i zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców, Wzrost efektywności działań straży pożarnej, Zwiększenie możliwości organizacyjnych jednostki OSP Wskaźniki: Powierzchnia użytkowa przystosowana do funkcji remizy Liczba szkoleń i ćwiczeń przeprowadzonych w nowej remizie, Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach Sposób oceny: Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Poniec,			związane z pracami budowlanymi

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Poniec na lata 2024-2030

Nazwa	Podmiot realizujący	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja	Szacowana wartość [zł]	Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Termin realizacji	Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji
					Opinie strażaków i mieszkańców na temat funkcjonalności nowego obiektu			
Kierunek działań: Poprawa infrastruktury drogowej								
11. Przebudowa dróg gminnych w Poniecu	Gmina Poniec i jej jednostki organizacyjne	W wyniku prac zmodernizowane zostaną ulice znajdujące się w ścisłym centrum Ponieca. m.in. ul. Marszałka Focha i Krobska. Planowana przebudowa zakłada wykorzystanie naturalnych materiałów tj. nawierzchni jezdni z kostki granitowej szarej, zjazdy z kostki bazaltowej, krawężniki granitowe szare, chodniki z płyt granitowych i kostki granitowej. Oświetlenie ulic na betonowych słupach z napowietrznymi liniami energetycznymi zastąpione będzie oprawami LED na stylizowanych słupach, a sieć energetyczna zostanie skablowana. Uzyskanie prawidłowego odwodnienia nastąpi poprzez nadanie najbardziej korzystnego	Obręb 3, Obręb 4	9 500 000,00	<p>Rezultaty: Poprawa jakości i bezpieczeństwa transportu lokalnego, Zwiększenie płynności ruchu drogowego i skrócenie czasu przejazdu, Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej gminy</p> <p>Wskaźniki: Długość przebudowanych dróg, Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją</p> <p>Sposób oceny: Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Poniec, Analiza statystyk wypadków</p>	Uniwersale projektowanie	2024-2030	Zakłócenia w codziennym życiu mieszkańców związane z pracami budowlanymi

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Poniec na lata 2024-2030

Nazwa	Podmiot realizujący	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja	Szacowana wartość [zł]	Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Termin realizacji	Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji
		<p>profilu podłużnego i spadków poprzecznych drogi, oraz poprzez przebudowę istniejącej kanalizacji deszczowej. Dodatkowo w ul. Krobskiej przewidziano lokalizację ścieżki rowerowej. W ramach prac przewidziano również przebudowę ul. Dworcowej. W ramach przebudowy przewidziano budowę nowych chodników z kostki betonowej, jezdni z betonu asfaltowego oraz ścieżkę pieszorowerową. Przebudowane zostanie oświetlenie drogowe.</p>			<p>drogowych przed i po przebudowie</p>			

Źródło: Opracowanie własne

5.2. Charakterystyka pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

W ramach Gminnego Programu Rewitalizacji na lata 2024-2030, poza podstawowymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi planowane są także działania, których realizacja wzmocni efekty procesu rewitalizacji. Wśród pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, zgłoszonych w ramach konsultacji społecznych, planowane jest następujące zadanie:

- P.1. Uporządkowanie terenu byłego cmentarza ewangelickiego w Dzieżczynie,
- P.2. Organizacja wydarzeń integrujących lokalną społeczność w Zamku Wielkopolskim w Rokosowie,
- P.3. Prace inwestycyjne przystosowujące wybrane pomieszczenia Zamku, budynki towarzyszące oraz park Zamku Wielkopolskiego w Rokosowie do prowadzenia działalności edukacyjnej, kulturalnej, turystycznej i społecznej integrującej lokalną społeczność.

Tabela 35. Planowane pozostałe przedsięwzięcie rewitalizacyjne

Nazwa	Uporządkowanie terenu byłego cmentarza ewangelickiego w Dzieżczynie
Miejsce realizacji	Dieżczyzna
Termin realizacji	2024-2030
Szacowany koszt [zł]	200 000 zł
Podmiot realizujący	Gmina Poniec i jej jednostki organizacyjne
Opis działań	Wykonane zostaną prace porządkowe, polegające w głównej mierze na uporządkowaniu zieleni i wysprzątaniu terenu byłego cmentarza. Przewiduje się wykonanie okolicznościowego obelisku z informacją o cmentarzu oraz wykonane zostanie ogrodzenie terenu
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	Rezultaty: Poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej Wskaźniki: Liczba uporządkowanych cmentarzy – 1 szt. Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 1 szt., Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją Sposób oceny: Protokół odbioru
Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR	Cel rewitalizacji: Przestrzeń publiczna przystosowana do organizacji przedsięwzięć edukacyjnych i integrujących społeczność lokalną Kierunek działań: Uporządkowanie terenów zieleni i renowacja obiektów zabytkowych w Gminie Poniec

Nazwa	Organizacja wydarzeń integrujących lokalną społeczność w Zamku Wielkopolskim w Rokosowie
Miejsce realizacji	Rokosowo

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Poniec na lata 2024-2030

Termin realizacji	2024-2030
Szacowany koszt [zł]	400 000 zł rocznie
Podmiot realizujący	Zamek Wielkopolski w Rokosowie
Opis działań	<p>Bardzo ważnym elementem działalności Zamku Wielkopolskiego w Rokosowie jest organizacja ogólnodostępnych wydarzeń dla mieszkańców. Odbywa się ona z wykorzystaniem pomieszczeń Zamku oraz na terenie 10 ha parku. Najważniejszą, flagową imprezą jest Rokosowo Horse Show, opierające się w głównym stopniu na gospodarczym potencjale regionu, w postaci firm produkujących bryczki, a także na tradycjach związanych z dyscyplinami konnymi. Przez cały rok odbywają się wydarzenia nawiązujące swoją tematyką do pór roku. Mają one charakter edukacyjny, kulturalny, sportowy i społeczny. W związku z tym, iż są to wydarzenia cykliczne, ich realizację planuje się także w kolejnych latach.</p> <p>Zadanie to przyczyni się do osiągnięcia wymiernych korzyści społeczno-gospodarczych, poprawi warunki i jakość życia mieszkańców. Jednym z ważnych problemów powodujących zanikanie więzi międzyludzkich w lokalnych społecznościach jest brak okazji do spotkań mieszkańców. Zamek w Rokosowie daje preteksty do spotkań, a poprzez obcowanie z kulturą mieszkańcy mogą spojrzeć na swoje życie z innej perspektywy, przez co mają szanse na rozwój. W głównej mierze, oferta skierowana jest dla dzieci, rodzin, a także seniorów.</p>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	<p>Rezultaty: Zwiększenie poziomu aktywności i integracji mieszkańców obszaru rewitalizacji, Ożywienie społeczne mieszkańców</p> <p>Wskaźniki: Liczba zorganizowanych wydarzeń, Liczba osób biorących udział w wydarzeniu</p> <p>Sposób oceny: Lista obecności</p>
Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR	<p>Cel rewitalizacji: Aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców gminy, z uwzględnieniem grup zagrożonych wykluczeniem oraz zapewnienie dostępu do edukacji społeczności lokalnej</p> <p>Kierunek działań: Aktywizacja i integracja osób wykluczonych społecznie i osób ze szczególnymi potrzebami</p>

Nazwa	Prace inwestycyjne przystosowujące wybrane pomieszczenia Zamku, budynki towarzyszące oraz park Zamku Wielkopolskiego w Rokosowie do prowadzenia działalności edukacyjnej, kulturalnej, turystycznej i społecznej integrujących lokalną społeczność
Miejsce realizacji	Rokosowo
Termin realizacji	2025-2026
Szacowany koszt [zł]	15 000 000 zł
Podmiot realizujący	Zamek Wielkopolski w Rokosowie
Opis działań	Zamek Wielkopolski w Rokosowie jest zabytkiem wpisanym do rejestru zabytków pod numerem 257/238/A. W latach 2021-2024 Zamek podlegał rewitalizacji, natomiast nie wszystkie prace modernizacyjne zostały zrealizowane. W związku z tym, w wybranych pomieszczeniach przyziemia Zamku, budynkach towarzyszących – Powozowni

	<p>i Bażanciarni oraz w parku należy przeprowadzić remont. Pierwszym krokiem w ramach projektu będzie opracowanie dokumentacji budowlanej pełnobranżowej oraz projektu wykonawczego. Modernizacja dotyczy robót w zakresie branży elektrycznej, sanitarnej oraz budowlanej.</p> <p>W ramach inwestycji w części południowo-wschodniej przyziemia Zamku powstanie strefa relaksu oraz strefa rehabilitacyjna z siłownią. Ostateczna funkcja przyziemi zostanie określona w toku analiz i konsultacji społecznych. W parku zlokalizowane zostaną strefy tematyczne z elementami architektury, wyposażone w sprzęt pozwalający przeprowadzić warsztaty, spotkania dla mieszkańców obszaru rewitalizacji. Ponadto zadanie dotyczy:</p> <ul style="list-style-type: none"> — zakupu wyposażenia umożliwiającego organizowanie ogólnodostępnych imprez plenerowych w parku, w tym m.in. krzesła, stoły, namioty, parasole, nagłośnienie, oświetlenie itp., — uzupełnienia nasadzeń o roślinność kwitnącą, — montażu elementów małej architektury, — remontu ogrodzenia, — oczyszczenia stawów, — utworzenia dodatkowych miejsc parkingowych. <p>Projekt przyczyni się do osiągnięcia wymiernych korzyści społeczno-gospodarczych, poprawi warunki i jakość życia mieszkańców. Jednym z ważnych problemów powodujących zanikanie relacji międzyludzkich wśród społeczności lokalnej jest brak miejsca integracji dla mieszkańców. Zamek w Rokosowie jest doskonałym miejscem, aby taką rolę pełnić. W szczególności, że w zmodernizowanej części Zamku takie działania już są prowadzone. Realizacja niniejszego zadania pozwoli przygotować kompleksową ofertę skierowaną do różnych grup odbiorców. Zamek będzie stanowił doskonałą bazę do prowadzenia rewitalizacji na terenie gminy Poniec oraz pełnił istotną funkcję turystyczną, która nierozdzielnie wiąże się z pobudzeniem gospodarki. Ponadto projekt poprawi stan techniczny obiektu zabytkowego.</p>
<p>Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny</p>	<p>Rezultaty: Poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej</p> <p>Wskaźniki: Powierzchnia pomieszczeń umożliwiających prowadzenie działalności rewitalizacyjnej, Liczba pomieszczeń umożliwiających prowadzenie działalności rewitalizacyjnej</p> <p>Sposób oceny: Protokół odbioru</p>
<p>Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR</p>	<p>Cel rewitalizacji: Przestrzeń publiczna przystosowana do organizacji przedsięwzięć edukacyjnych i integrujących społeczność lokalną</p> <p>Kierunek działań: Dostosowanie obiektów użyteczności publicznej do potrzeb społecznych</p>

<p>Nazwa</p>	<p>Spotkania informacyjne w zakresie realizacji Programu „Czyste Powietrze”</p>
<p>Miejsce realizacji</p>	<p>Dzięczyna,</p>
<p>Termin realizacji</p>	<p>2024-2027</p>
<p>Szacowany koszt [zł]</p>	<p>Koszty w ramach prac administracyjnych Urzędu</p>
<p>Podmiot realizujący</p>	<p>Gmina Poniec</p>

<p>Opis działań</p>	<p>Przewiduje się organizację spotkań w celu zwiększenia świadomości mieszkańców w zakresie możliwości ubiegania się o dofinansowanie do wymiany indywidualnych źródeł ciepła. Nowe źródła ciepła przyczyniają się do zmniejszenia emitowanych zanieczyszczeń do powietrza, przez co poprawi się także stan zdrowia społeczeństwa. Spotkania ta będą realizowane w budynkach objętych działaniami infrastrukturalnymi ujętymi w niniejszym GPR.</p> <p>Spotkania pozwolą zapoznać się z zagadnieniami związanymi z programami wspierającymi poprawę warunków środowiskowych, a także komfortu życia. Mieszkańcy dowiedzą się jak można uzyskać dane dofinansowanie. Poznają krok po kroku jak przejść proces aplikacji, aby zwiększyć swoje szanse na uzyskanie wsparcia finansowego. Jakie dokumenty są wymagane, jakie kryteria należy spełnić, a także jakie instytucje oferują tego typu dofinansowania. Dzięki temu zachęci się mieszkańców do wymiany nieefektywnych źródeł ciepła na te sprawniejsze oraz bardziej ekologiczne</p> <p>Grupa docelowa: mieszkańcy Gminy Poniec posiadający własny budynek mieszkalny</p>
<p>Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny</p>	<p>Rezultaty: Spadek liczby budynków mieszkalnych ogrzewanych piecem na węgiel, Zmniejszenie ryzyka wystąpienia przekroczeń standardów powietrza, Poprawa stanu zdrowia mieszkańców Gminy Poniec</p> <p>Wskaźniki: Liczba złożonych wniosków z Programu Czyste Powietrze</p> <p>Sposób oceny: Lista obecności, Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Poniec</p>
<p>Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR</p>	<p>Cel rewitalizacji: Przestrzeń publiczna przystosowana do organizacji przedsięwzięć edukacyjnych i integrujących społeczność lokalną</p> <p>Kierunek działań: Poprawa jakości życia mieszkańców</p>

<p>Nazwa</p>	<p>Poprawa dostępu do infrastruktury wodno-ściekowej</p>
<p>Miejsce realizacji</p>	<p>Dzięczyzna, Wydawy, Obręb 3, Obręb 4</p>
<p>Termin realizacji</p>	<p>2025-2030</p>
<p>Szacowany koszt [zł]</p>	<p>100 000 zł rocznie</p>
<p>Podmiot realizujący</p>	<p>Gmina Poniec</p>
<p>Opis działań</p>	<p>Zakres realizacji zadania obejmuje poprawę dostępu i stanu infrastruktury wodno-ściekowej na terenie rewitalizacji.</p> <p>Dotyczy to poprawy jakości i stanu sieci wodociągowej, kanalizacyjnej oraz przydomowych oczyszczalni.</p> <p>Celem zadania jest dostęp do nowoczesnych systemów wodno-kanalizacyjnych oraz poprawa jakości życia w gminie i ochrona środowiska.</p> <p>Grupa docelowa: mieszkańcy Gminy Poniec posiadający własny budynek mieszkalny</p>

<p>Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny</p>	<p>Rezultaty: Wzrost liczby mieszkań podłączonych do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, Poprawa jakości życia mieszkańców Gminy Poniec</p> <p>Wskaźniki: Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków Liczba przyłączy kanalizacyjnych Liczba przyłączy wodociągowych</p> <p>Sposób oceny: Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Poniec</p>
<p>Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR</p>	<p>Cel rewitalizacji: Przestrzeń publiczna przystosowana do organizacji przedsięwzięć edukacyjnych i integrujących społeczność lokalną</p> <p>Kierunek działań: Poprawa jakości życia mieszkańców</p>

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji od podmiotów realizujących zadania

Wskazane działanie realizować będzie ogólny kierunek działań Gminy Poniec, który ma służyć eliminacji i ograniczeniu negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych.

6. Mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne zostały zaplanowane tak, aby realizować cele oraz kierunki działań rewitalizacyjnych i przyczynić się do osiągnięcia założonej wizji. Przedsięwzięcia zawarte w niniejszym Programie zaplanowane zostały z uwzględnieniem wzajemnych powiązań.

W tabeli poniżej przedstawiono przedsięwzięcia rewitalizacyjne w podziale na cele i kierunki działań, które będą w sposób bezpośredni realizować.

Tabela 36. Powiązanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Zintegrowanie projektów		Wzajemny wpływ projektów	Strefa oddziaływania projektu
Projekt społeczny	Projekt infrastrukturalny		
<p>1. Działania aktywizujące i integrujące osoby zagrożone wykluczeniem społecznym</p>	<p>6. Uporządkowanie terenów zieleni wokół stawów i parku dworskiego w Dzieżczynie</p> <p>7. Uporządkowanie terenu parku oraz terenu położonego wzdłuż cieku Dopływ z Ponieca, w miejscowości Wydawy</p> <p>9. Modernizacja budynku kina w Poniecu</p> <p>10. Przebudowa budynku byłej hydroforni na remizę w miejscowości Dzieżczyzna</p> <p>11. Przebudowa dróg gminnych w Poniecu</p>	<p>Zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne są ze sobą komplementarne pod względem przestrzennym. Dzięki projektom infrastrukturalnym, przewidziane działania aktywizujące i integrujące będą mogły odbywać się zarówno na świeżym powietrzu, na uporządkowanych terenach zielonych, jak i w budynkach do tego przystosowanych w wyniku procesu rewitalizacji, tj. dzięki modernizacji budynku kina w Poniecu i przebudowa budynku byłej hydroforni na remizę w miejscowości Dzieżczyzna.</p> <p>Realizacja zadania dotyczącego przebudowy dróg gminnych w Poniecu zapewni bezpieczny dostęp do miejsc, w obrębie, których odbywały się będą działania miękkie oraz wpłynie na poprawę funkcjonalności i atrakcyjności przestrzeni publicznej. Realizacja zadań infrastrukturalnych</p>	<p>Społeczna, Przestrzenno-Funkcjonalna, Techniczna</p>

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Poniec na lata 2024-2030

Zintegrowanie projektów		Wzajemny wpływ projektów	Strefa oddziaływania projektu
Projekt społeczny	Projekt infrastrukturalny		
		wpłyne na wzrost bezpieczeństwa mieszkańców poprzez m.in. zastosowanie rozwiązań architektonicznych uwzględniających problemy osób starszych i osób ze szczególnymi potrzebami.	
2. Działania aktywizujące i integrujące dzieci i młodzież	6. Uporządkowanie terenów zieleni wokół stawów i parku dworskiego w Dzieżycynie 7. Uporządkowanie terenu parku oraz terenu położonego wzdłuż cieku Dopyw z Ponieca, w miejscowości Wydawy 9. Modernizacja budynku kina w Poniecu 10. Przebudowa budynku byłej hydroforni na remizę w miejscowości Dzieżycyna 11. Przebudowa dróg gminnych w Poniecu	Przewidziane do realizacji działania infrastrukturalne przyczynią się do wzbogacenia oferty zajęć aktywizujących i integrujących dzieci i młodzież. Dzięki uporządkowaniu terenów zieleni będzie możliwa organizacja tego typu działań na świeżym powietrzu, co pozytywnie wpłynie także na osoby biorące udział w realizacji tego zadania. Realizacja zadania dotyczącego przebudowy dróg gminnych w Poniecu zapewni bezpieczny dostęp do miejsc, w obrębie, których odbywały się będą działania miękkie oraz wpłynie na poprawę funkcjonalności i atrakcyjności przestrzeni publicznej. Realizacja zadań infrastrukturalnych wpłynie na wzrost bezpieczeństwa mieszkańców poprzez m.in. zastosowanie rozwiązań architektonicznych uwzględniających problemy osób starszych i osób ze szczególnymi potrzebami.	Spółeczna, Przestrzenno-Funkcjonalna, Techniczna
3. Przedsięwzięcia wspierające politykę senioralną	6. Uporządkowanie terenów zieleni wokół stawów i parku dworskiego w Dzieżycynie 7. Uporządkowanie terenu parku oraz terenu położonego wzdłuż cieku Dopyw z Ponieca, w miejscowości Wydawy 9. Modernizacja budynku kina w Poniecu 10. Przebudowa budynku byłej hydroforni na remizę w miejscowości Dzieżycyna 11. Przebudowa dróg gminnych w Poniecu	Dzięki realizacji zadań infrastrukturalnych, oferta działań wspierających politykę senioralną będzie mogła być bardziej rozbudowana. Osoby starsze będą mogły korzystać zarówno z zajęć zaplanowanych na świeżym powietrzu, jak i w zmodernizowanym budynku kina oraz remizie. Realizacja wskazanych przedsięwzięć infrastrukturalnych jest niezbędna do rozbudowania oferty zaplanowanych działań wspierających osoby starsze. Realizacja zadania dotyczącego przebudowy dróg gminnych w Poniecu zapewni bezpieczny dostęp do miejsc, w obrębie, których odbywały się będą działania miękkie oraz wpłynie na poprawę funkcjonalności i atrakcyjności przestrzeni publicznej. Realizacja zadań infrastrukturalnych wpłynie na wzrost bezpieczeństwa mieszkańców poprzez m.in. zastosowanie rozwiązań architektonicznych uwzględniających problemy osób starszych i osób ze szczególnymi potrzebami.	Spółeczna, Przestrzenno-Funkcjonalna, Techniczna
4. Spotkania w zakresie doradztwa zawodowego dla młodzieży	9. Modernizacja budynku kina w Poniecu 10. Przebudowa budynku byłej hydroforni na remizę w miejscowości Dzieżycyna	Realizacja wskazanych projektów infrastrukturalnych sprawi, że wskazane obiekty staną się atrakcyjne pod względem możliwości przeprowadzenia w nich spotkań w zakresie doradztwa zawodowego dla młodzieży. Zmodernizowany budynek kina pozwoli na zgromadzenie dużej liczby nowych osób, gdzie będzie można zaprezentować im prezentacje we wskazanej tematyce. Podobnie budynek remizy będzie dostosowany do zgromadzeń dużej ilości osób. Organizacja spotkań w zakresie doradztwa zawodowego dla młodzieży jest ważna w celu uniknięcia pogłębienia problemów, jakimi są wysoki udział osób z przesłanką bezrobocia do korzystania z pomocy społecznej w stosunku do liczby osób korzystających z pomocy społecznej ogółem, a także wysoki udział osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym w stosunku do ogólnej liczby osób bezrobotnych. Realizacja wskazanych przedsięwzięć infrastrukturalnych jest niezbędna do zorganizowania tzw. działań miękkich, tj. spotkań w zakresie doradztwa zawodowego dla młodzieży.	Spółeczna, Przestrzenno-Funkcjonalna, Techniczna

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Poniec na lata 2024-2030

Zintegrowanie projektów		Wzajemny wpływ projektów	Strefa oddziaływania projektu
Projekt społeczny	Projekt infrastrukturalny		
5. Warsztaty i szkolenia w celu podnoszenia kwalifikacji zawodowych	9. Modernizacja budynku kina w Poniecu 10. Przebudowa budynku byłej hydroforni na remizę w miejscowości Dzięczyzna	Zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne są ze sobą komplementarne pod względem przestrzennym. Zadania związane z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych będą realizowane dla mieszkańców obszarów, na których zidentyfikowano takie problemy, jak wysoki udział osób z przesłanką bezrobocia do korzystania z pomocy społecznej w stosunku do liczby osób korzystających z pomocy społecznej ogółem, a także wysoki udział osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym w stosunku do ogólnej liczby osób bezrobotnych. Realizacja wskazanych przedsięwzięć infrastrukturalnych pozwala na przystosowanie budynków użyteczności publicznej do zorganizowania w nich warsztatów i szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe mieszkańców Gminy Poniec.	Spółeczna, Przestrzenno-Funkcjonalna, Techniczna
P.2. Organizacja wydarzeń integrujących lokalną społeczność w Zamku Wielkopolskim w Rokosowie	P.3. Prace inwestycyjne przystosowujące wybrane pomieszczenia Zamku, budynki towarzyszące oraz park Zamku Wielkopolskiego w Rokosowie do prowadzenia działalności edukacyjnej, kulturalnej, turystycznej i społecznej integrującej lokalną społeczność	Wskazane zadania są ze sobą komplementarne pod względem przestrzennym. Zaplanowana organizacja wydarzeń integrujących lokalną społeczność w Zamku Wielkopolskim w Rokosowie skierowane są do mieszkańców nie tylko miejscowości Rokosowo, ale całej gminy. Głównym problemem zidentyfikowanym na terenie wskazanej miejscowości jest bezrobocie i jednym z celów organizacji wydarzeń będzie zmniejszenie intensywności występowania tego problemu. Dzięki zaplanowanemu zadaniu, jakim jest prowadzenie „Prac inwestycyjnych przystosowujących wybrane pomieszczenia Zamku, budynków towarzyszących oraz parku Zamku Wielkopolskiego w Rokosowie do prowadzenia działalności edukacyjnej, kulturalnej, turystycznej i społecznej integrującej lokalną społeczność” zapewnione zostanie miejsce bezpośrednio przeznaczone do realizacji wydarzeń integrujących lokalną społeczność.	Spółeczna, Przestrzenno-Funkcjonalna, Techniczna

Źródło: Opracowanie własne

Projekty rewitalizacyjne uzupełniają się wzajemnie pod względem przestrzennym. W ramach obszaru rewitalizacji realizowane będą projekty infrastrukturalne, które będą obejmować również działania społeczne. Celem rewitalizacji jest poprawa dostępności przestrzeni publicznych, co sprawi, że staną się one bardziej atrakcyjne. Będą one miejscem spotkań nie tylko dla mieszkańców terenów rewitalizowanych, którzy są zagrożeni wykluczeniem społecznym, ale także dla osób z pozostałych części gminy, które nie zostały objęte procesem rewitalizacji. Dzięki temu lokalna społeczność będzie miała odpowiednie warunki do integracji.

Projekty społeczne skoncentrowane na grupach narażonych na wykluczenie społeczne pomogą ożywić życie społeczne w zdegradowanych obszarach oraz zmniejszyć liczbę osób zagrożonych wykluczeniem. Organizacja warsztatów, szkoleń, kursów i zajęć edukacyjnych zwiększy szanse bezrobotnych i biernych zawodowo osób na zdobycie pracy, co w efekcie przyczyni się do obniżenia stopy bezrobocia na obszarze rewitalizacji. Te pozytywne zmiany będą miały wpływ na całą gminę, ponieważ poprawa warunków materialnych grup

zagrożonych wykluczeniem zmniejszy liczbę osób korzystających z pomocy społecznej i ograniczy występowanie negatywnych zjawisk społecznych.

Każde z przedsięwzięć wpłynie na realizację innego celu, ale należy podkreślić, że pośrednie efekty wpłyną na osiągnięcie więcej niż jednego celu. Przedsięwzięcia infrastrukturalne w ramach celu: „Przestrzeń publiczna przystosowana do organizacji przedsięwzięć edukacyjnych i integrujących społeczność lokalną” są niezbędne do zorganizowania działań z zakresu aktywizacji i integracji społecznej, a także stworzenia zróżnicowanej oferty społecznej, kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej, zatem wpłyną na realizację celu: „Aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców gminy, z uwzględnieniem grup zagrożonych wykluczeniem oraz zapewnienie dostępu do edukacji społeczności lokalnej”.

Komplementarność przestrzenna

Zaplanowane do realizacji projekty w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Poniec na lata 2024-2030 wzajemnie się dopełniają pod względem przestrzennym, nie powodując przenoszenia problemów na inne tereny. Ponadto, w wyniku ciągłej analizy następstw podejmowania decyzji dla polityki przestrzennej gminy okresowego, realizacja założeń Programu nie prowadzi do niepożądanych efektów. Uzupełniający projekt rewitalizacyjny spowoduje wzmocnienie efektów osiągniętych w wyniku realizacji głównych projektów rewitalizacyjnych i tym samym spowodują tzw. efekt synergii. Należy zauważyć, że wdrożenie zaplanowanych zadań zapewni efektywne oddziaływanie na cały obszar dotknięty kryzysem, nie tylko w pojedynczych miejscach.

Komplementarność przestrzenna w niniejszym GPR polega na realizacji zarówno działań miękkich, jak i infrastrukturalnych na tych samych podobszarach – np. na terenach, na których zidentyfikowano problem z wysokim udziałem osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym w stosunku do ogólnej liczby osób bezrobotnych, zaplanowano organizację spotkań w zakresie doradztwa zawodowego dla młodzieży oraz warsztaty i szkolenia w celu podnoszenia kwalifikacji zawodowych, jak i również modernizację budynku kina w Poniecu i przebudowę budynku byłej hydroforni na remizę w miejscowości Dzieczęzna, w których realizowane będą wskazane powyżej zadania. Takie podejście pozwala na równoczesne wsparcie rozwoju umiejętności mieszkańców oraz poprawę infrastruktury, co przyczynia się do zwiększenia atrakcyjności i funkcjonalności tych obszarów, a także do skuteczniejszego rozwiązywania problemów zarówno społecznych, jak i zidentyfikowanych na innych płaszczyznach.

Komplementarność problemowa

W kontekście GPR, kluczowym elementem jest komplementarność problemowa, która polega na integracji działań społecznych i infrastrukturalnych w celu rozwiązania złożonych

problemów danej społeczności. Program ten opiera się na spójności tematycznej, łącząc inicjatywy miękkie, takie jak edukacja i wsparcie społeczne, z przedsięwzięciami infrastrukturalnymi. Działania miękkie są starannie zaplanowane, aby zminimalizować problemy społeczne na obszarze rewitalizacji. Ich głównym celem jest zapobieganie wykluczeniu społecznemu, które może wynikać z różnych przyczyn, takich jak wiek, niepełnosprawność czy bezrobocie. Przykładowo, programy edukacyjne i warsztaty mają na celu wzmocnienie umiejętności mieszkańców, co zwiększa ich szanse na rynku pracy oraz poprawia jakość życia. Dzięki takim działaniom ludzie są lepiej przygotowani do radzenia sobie z wyzwaniami, jakie niesie ze sobą współczesne życie. Równoległe do działań miękkich, program obejmuje konkretne zadania infrastrukturalne, które mają wspierać społeczność borykającą się z problemami. Takie działania są niezbędne, aby poprawić jakość życia mieszkańców i stworzyć przyjazne warunki do rozwoju społecznego.

Działania, zarówno miękkie, jak i infrastrukturalne, są ze sobą ściśle powiązane, co zapewnia kompleksowe podejście do rozwiązywania problemów społeczno-ekonomicznych i technicznych. Dzięki temu programowi, społeczność gminy Poniec może liczyć na wsparcie w pokonywaniu trudności oraz na stworzenie lepszych warunków do życia i pracy.

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Struktura i system zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji, pozwala na efektywne współdziałanie ze sobą różnych instytucji, co wpływa na skuteczniejsze rozwiązanie występujących na terenie gminy Poniec negatywnych zjawisk i zagrożeń.

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna opierać się będzie na:

- efektywnym systemie zarządzania rewitalizacją (w oparciu o system terytorialny),
- spójności działań proceduralnych (monitorowanie, czy proceduralność działań nie pływa na ich skuteczność),
- wypracowaniu trwałych standardów.

Osobami odpowiedzialnymi za monitorowanie oraz koordynowanie działań określonych w Gminnym Programie Rewitalizacji, a także za sprawozdawczość i ocenę, będą pracownicy Urzędu Miejskiego w Poniecu oraz jednostki organizacyjne gminy, posiadające wiedzę i doświadczenie w zakresie zagadnień istotnych z punktu widzenia rewitalizacji. Poszczególne zadania będą wykonywane przez pracowników Urzędu Miejskiego zgodnie z ich kompetencjami i zakresem obowiązków. Ponadto utworzony zostanie Komitet Rewitalizacji pełniący funkcję opiniotawczą-doradczą w ramach prowadzenia procesu rewitalizacji na terenie gminy.

Komplementarność międzyokresowa

Zadania zaplanowane w Gminnym Programie Rewitalizacji mają na celu poprawę jakości życia mieszkańców Gminy Poniec, podobnie jak dotychczas zrealizowane projekty, dofinansowane z środków unijnych.

Spośród zadań zaplanowanych w dotychczas obowiązującym Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Poniec zrealizowano takie zadania jak:

- „Poprawa wizerunku i funkcji przestrzenno-funkcjonalnej Śródmieścia”, w ramach którego dokonano budowy wraz z przebudową dróg, chodników oraz parkingów na terenie Gminy Poniec – związane jest to z przebudową skrzyżowania dróg powiatowych ulic Rydzyńskiej i Ogrodowej w Poniecu. W ramach niniejszego zadania: rozebrano istniejącą nawierzchnię jezdni, chodników oraz zjazdów, rozebrano istniejące krawężniki, ułożono nową nawierzchnię jezdni, chodników, wykonano nową wyspę, na której powstało nowe doświetlone przejście dla pieszych. Przebudowano także sieci kanalizacji deszczowej i elektrycznej,
- „Odnowa Zamku Rokosowo”, w ramach którego dokonano modernizacji Zamku w Rokosowie, będącego siedzibą Ośrodka Integracji Europejskiej w Rokosowie. Wskazane działanie było realizowane 2 lata i prace w ramach nich były prowadzone pod nadzorem konserwatora zabytków, gdyż unikatowy charakter tego miejsca musiał zostać utrzymany,
- „Budowanie tożsamości lokalnej i poczucia dobra wspólnego” oraz „Realizacja imprez kulturalnych promujących dziedzictwo kulturowe regionu na terenie Zamku w Rokosowie” – organizacja charakterystycznego dla tego przedsięwzięcia Rokosowo Horse Show. Miejscem organizacji wydarzenia był poddany modernizacji Zamek Wielkopolski w Rokosowie. Podczas tego wydarzenia przewidziano takie atrakcje, jak: zawody w powożeniu zaprzęgami i skoki przez przeszkody, pokazy artystyczne, zawody Hobby Horse oraz piknik rodzinny,
- dla realizacji zadania „Budowa wraz z przebudową Szkoły Podstawowej im. gen. Stefana „Grota” Roweckiego w Żytowiecku” wybrano najkorzystniejszą z ofert.

Ponadto, dzięki dofinansowaniu unijnemu zrealizowano kilka innych powiązanych tematycznie projektów. W perspektywie 2007-2013, w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, działania 9.1. Wyrównanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty, wdrożono projekt „Indywidualizacja nauczania i wychowania uczniów klas I-III szkół podstawowych w Gminie Poniec”. Wartość tego projektu wynosiła 132 981,30 zł, natomiast wartość dofinansowania z Europejskiego Funduszu Społecznego była równa 113 034,11 zł.

W perspektywie 2014-2020 zrealizowano również następujące projekty:

- „Nie jesteśmy sami – kompleksowy program wsparcia osób niesamodzielnych i niepełnosprawnych z gminy Poniec”, program: Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020, działanie: 7.2. Usługi społeczne i zdrowotne. Wartość projektu: 1 000 320,80 zł, wartość dofinansowania z Europejskiego Funduszu Społecznego: 850 272,68 zł,
- „Klub Aktywnych w Poniecu”, program: Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020, działanie: 7.1. Aktywna integracja. Wartość projektu: 778 335,50 zł, wartość dofinansowania z Europejskiego Funduszu Społecznego: 661 602,16 zł.

W perspektywie 2021-2027, w ramach Funduszy Europejskich dla Wielkopolski 2021-2027, działania 6.13. Usługi społeczne i zdrowotne, wdrożono projekt „Razem możemy więcej – program rozwoju usług społecznych w Gminie Poniec”. Wartość tego projektu wynosiła 819 775,00 zł, natomiast wartość dofinansowania z Europejskiego Funduszu Społecznego + była równa 573 842,50 zł.

Reasumując, część przedsięwzięć realizowanych na terenie gminy Poniec ma swoją kontynuację tematyczną. Ponadto niektóre z projektów są komplementarne z zadaniami zaplanowanymi w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji pod względem:

- przedmiotowym – przyczyniają się do skuteczniejszej i efektywniejszej realizacji zadań własnych gminy i jej jednostek organizacyjnych,
- geograficznym – realizowane były, są i będą na terenie gminy,
- funkcjonalnym – przyczyniają się do poprawy życia społecznego mieszkańców oraz jakości infrastruktury technicznej na terenie gminy, zwiększenia komfortu zamieszkania oraz poprawy skuteczności zarządzania gminy w zakresie wykorzystywania środków pozabudżetowych.

Komplementarność źródeł finansowania opierać się będzie na:

- uzupełnianiu i łączeniu form wsparcia (EFRR, EFS, FS, publicznych środków krajowych),
- tworzeniu warunków do włączenia środków prywatnych w finansowanie procesów rewitalizacji.

Za większość działań odpowiedzialna będzie Gmina Poniec, jednak zaplanowane zostały też zadania, do realizacji których wymagana będzie współpraca z pozostałymi interesariuszami, np. instytucjami kultury czy jednostkami organizacyjnymi Gminy. W związku z tym, że działania podejmowane będą przez różne podmioty, będą one zdywersyfikowane pod kątem źródeł finansowania. Najwyższy wkład w realizację procesu rewitalizacji wniesie Gmina Poniec, przy czym szacowane środki finansowe będą pochodziły nie tylko z budżetu własnego, ale i ze

źródeł zewnętrznych, w tym środków krajowych i europejskich. Pozostałe podmioty uczestniczące w realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych również będą mogły ubiegać się o dofinansowanie zewnętrzne na podstawie Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Poniec na lata 2024-2030.

7. Mechanizm włączania mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji

Program Rewitalizacji jest dokumentem o charakterze strategicznym. Skutki jego wdrożenia obejmują podmioty zlokalizowane na obszarze rewitalizowanym. W związku z tym konieczne jest zaangażowanie przedstawicieli różnych grup interesariuszy do prac zarówno w proces przygotowania Programu Rewitalizacji, jak i w proces jego zarządzania. Aktywny udział interesariuszy jest koniecznym warunkiem powodzenia długofalowego rozwoju obszarów znajdujących się w sytuacji kryzysowej.

Prace nad przygotowaniem Programu, bądź jego aktualizacją, jak również wdrażanie programu opierają się na współpracy z różnymi grupami interesariuszy.

Interesariuszami rewitalizacji są w szczególności:

- obecni mieszkańcy gminy,
- pracownicy Urzędu Miejskiego w Poniecu i jednostek podległych Gminie,
- mieszkańcy spoza obszaru gminy, którzy ją odwiedzają i planują się na jej terenie osiedlić,
- obecni przedsiębiorcy z terenu gminy,
- przedsiębiorcy spoza terenu gminy, którzy mogą rozpocząć swoją działalność na istniejących terenach inwestycyjnych,
- powiatowy urząd pracy,
- pracownicy Zamku Wielkopolskiego w Rokosowie,
- inne podmioty zainteresowane realizacją Programu Rewitalizacji.

Zapewnienie udziału interesariuszy w proces tworzenia dokumentu polega na realizacji wśród interesariuszy następujących działań, tj.:

- poznaniu potrzeb i oczekiwań interesariuszy oraz dążenia do spójności planowanych z nimi działań,
- prowadzeniu działań edukacyjnych i informacyjnych o procesie rewitalizacji, skierowanych do interesariuszy (o zasadach, celach, istocie prowadzenia rewitalizacji oraz jej przebiegu),
- inicjowaniu, umożliwianiu i wspieraniu działań służących rozwijaniu dialogu między interesariuszami oraz ich integracji wokół rewitalizacji,
- zapewnieniu udziału interesariuszy w przygotowaniu dokumentów dotyczących rewitalizacji,

- wspieraniu inicjatyw zmierzających do zwiększenia udziału interesariuszy w przygotowaniu i realizacji Programów Rewitalizacji,
- zapewnieniu w czasie przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji możliwości wypowiedzenia się przez interesariuszy.

Rewitalizacja jest procesem, który bezpośrednio skierowany jest do społeczeństwa lokalnego, gdyż w wyniku nasilenia na danym obszarze negatywnych zjawisk, część mieszkańców może być wykluczona z życia społecznego Gminy.

W związku z tym, zaplanowane działania rewitalizacyjne mają również na celu pobudzenie lokalnej społeczności oraz aktywne zaangażowanie mieszkańców gminy i pozostałych interesariuszy w tworzeniu i realizacji GPR, który uwzględni w swoich założeniach istotne dla tych grup elementy. Współdziałanie jednostki samorządu terytorialnego z interesariuszami przy podejmowaniu istotnych decyzji jest niezwykle ważne dla efektywności wdrażanych założeń.

Zgodnie z ustawą z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (ustawa wdrożeniowa) gminny program rewitalizacji jest uznawany za Inny Instrument Terytorialny (ITT), dzięki czemu gmina po spełnieniu wymogów dotyczących IIT może ubiegać się o środki unijne dostępne w ramach m.in. programu operacyjnego Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021-2027. W związku z powyższym, przystępując do prac nad procesem rewitalizacji Gmina Poniec przy okazji identyfikacji interesariuszy rewitalizacji, wzięła pod uwagę wymogi wynikające także z ustawy wdrożeniowej.

W toku analizy, za partnerów społecznych za partnerów społecznych i podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie lub realizujących działania z zakresu włączania społecznego, aktywizacji społecznej, aktywizacji społecznej, ochrony środowiska, praw obywatelskich, praw osób z niepełnosprawnością, równości płci i niedyskryminacji, wspierania osób narażonych na wykluczenie społeczne, uznano przede wszystkim organizacje i stowarzyszenia pozarządowe działające na obszarze gminy, które zostały włączone w proces tworzenia GPR lub współrealizujących zadania wyznaczone w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Poniec wyznaczono:

- podmioty reprezentujące Szkoły Podstawowe w Żytowiecku i Poniecu oraz Przedszkola Samorządowe w Łęce Wielkiej i Poniecu, tj. Rady Rodziców i Samorządy Uczniowskie,
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Poniecu,
- Ośrodek Sportu i Rekreacji w Poniecu,
- Gminny Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Poniecu,
- Rady Sołectw,

- jednostkę Ochotniczej Straży Pożarnej w Poniecu,
- pracowników Zamku Wielkopolskiego w Rokosowie.

7.1. Proces przygotowania Gminnego Programu Rewitalizacji

Gminny Program Rewitalizacji jest wypracowywany przez samorząd gminny i poddawany dyskusji w oparciu o diagnozę lokalnych problemów społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych i środowiskowych. Podmiotem odpowiedzialnym za proces przygotowania programu rewitalizacji jest Gmina Poniec.

Fundamentem działań na każdym etapie procesu rewitalizacji jest partycypacja społeczna. W celu prawidłowego przeprowadzenia rewitalizacji i odniesienia sukcesu w tym zakresie konieczne jest podjęcie wspólnych wysiłków przez różne podmioty. Stąd istotne jest, aby wszyscy interesariusze brali czynny udział w etapie diagnozowania, programowania, wdrażania i monitorowania procesu rewitalizacji. Sposób włączenia interesariuszy na obszarze rewitalizacji na terenie gminy opierał się na przeprowadzeniu następujących form konsultacji społecznych:

- zbierania uwag w postaci papierowej i elektronicznej na zamieszczonym w Biuletynie Informacji Publicznej formularzu. Uwagi na formularzu mogą być składane w Urzędzie Miejskim w Poniecu, ul. Rynek 24, 64-125 Poniec, od poniedziałku do piątku w godzinach pracy Urzędu oraz mogą być przesyłane na adres e-mail: um@poniec.pl,
- zbierania uwag ustnych w Urzędzie Miejskim w Poniecu, od poniedziałku do piątku w godzinach pracy Urzędu,
- uczestnictwie w spotkaniu, które odbyło się w dniu 27.02.2024 r. o godz. 11:00 w Urzędzie Miejskim w Poniecu.

Na etapie rozpoczęcia prac pozyskano niezbędne dane do sporządzenia diagnozy pozwalającej na zidentyfikowanie problemów w konkretnych jednostkach. Następnie na podstawie przyjętych założeń wyznaczono obszar zdegradowany, z którego wyodrębniono 4 jednostki z największym natężeniem problemów społecznych, które zostały wskazane jako obszar rewitalizacji. Na terenie gminy Poniec w Urzędzie Miejskim w Poniecu zorganizowane zostało spotkanie 27.02.2024 r. o godzinie 11:00 w ramach konsultacji społecznych. Podczas spotkania przedstawiono propozycję obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji oraz przeprowadzono dyskusję na temat rekomendowanego obszaru i problemów, które na nich występują. Podczas jego trwania zgłaszali również propozycję przyszłych działań rewitalizacyjnych, które byłyby odpowiedzią na zdiagnozowane na obszarach problemy.

Po opracowaniu diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji wraz z mapą obszaru przeprowadzony został pierwszy etap konsultacji. Dotyczył on wyboru obszaru zdegradowanego i rewitalizacji. Konsultacje trwały od 07.02.2024 r. do 12.03.2024 r.

W ramach opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji wybrano wyżej wymienione techniki, ponieważ są one popularne, nieskomplikowane i dążą do bezpośredniego zaangażowania całej społeczności i gminy w proces rewitalizacji.

Na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. 2024 poz. 278) Burmistrz Ponieca zawiadomił o konsultacjach społecznych projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla Gminy Poniec. Konsultacje zostały ogłoszone:

- przez publikację w prasie w rozumieniu art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe (Dz. U. 2018 poz. 1914),
- przez wywieszenie w widocznym miejscu na terenie objętym dokumentem poddawany konsultacjom oraz w siedzibie Urzędu Miejskiego w Poniecu,
- przez udostępnienie informacji na stronie podmiotowej Gminy,
- w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości.

Konsultacjom społecznym podlegał projekt uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla Gminy Poniec wraz z załącznikami, tj. mapami przedstawiającymi granice obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla Gminy Poniec.

W trakcie konsultacji społecznych można było zapoznać się również z przygotowaną Diagnozą służącą wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla Gminy Poniec. Materiały zostały udostępnione na stronie internetowej Gminy Poniec i w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Poniecu.

Podczas spotkania konsultacyjnego przedstawiono podstawę prawną i definicję rewitalizacji, projekt uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji wraz z obszarem wskazanym na mapie oraz zdiagnozowane problemy w obszarze rewitalizacji. Ponadto przeprowadzona została dyskusja na temat potrzeb i przedsięwzięć rewitalizacyjnych do realizacji w obszarze rewitalizacji.

Po przyjęciu uchwały w sprawie przystąpienia do prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji na BIP Gminy udostępniono obwieszczenie i ogłoszenie Burmistrza Ponieca o możliwości zgłaszania propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. **Termin zgłaszania propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych trwał od 27.06.2024 r. do 10.07.2024 r.** Propozycje przedsięwzięć rewitalizacyjnych mogły być zgłaszane na udostępnionym formularzu, który należało złożyć w Urzędzie Miejskim w Poniecu, ul. Rynek 24, 64-125 Poniec od poniedziałku do piątku w godzinach pracy Urzędu lub przesłać w formie elektronicznej na adres e-mail um@poniec.pl. Działanie to miało na celu włączanie w proces rewitalizacji szerokiego grona interesariuszy i poznanie potrzeb wszystkich zainteresowanych.

Gminny Program Rewitalizacji podlegał również konsultacjom społecznym, które przeprowadzono w ten sam sposób jak konsultacje dotyczące wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Równocześnie wyłożono do konsultacji także projekt uchwały w sprawie wyznaczenia komitetu do spraw rewitalizacji na terenie gminy Poniec. Uchwała zostanie przyjęta przed przyjęciem Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Poniec.

Wszelkie dokumenty i informacje związane z prowadzonym na terenie gminy procesem rewitalizacji są publikowane na stronach internetowych gminy oraz w Urzędzie.

Podsumowując, Gminny Program Rewitalizacji został opracowany w procesie szerokiej partycypacji społecznej oraz w ścisłej współpracy z organizacjami społecznymi, instytucjami publicznymi oraz przedstawicielami środowiska gospodarczego gminy Poniec.

7.2. Sposób włączania interesariuszy w proces zarządzania programem rewitalizacji na obszarze rewitalizacji

Uspołecznienie programu rewitalizacji musi charakteryzować się zastosowaniem różnych form – należy o tym pamiętać w szczególności na etapie wdrażania Programu Rewitalizacji. Klasyczna drabina partycypacji wyróżnia zasadniczo trzy główne poziomy:

1. informowanie (uczestnictwo bierne),
2. konsultowanie (aktywne uczestnictwo),
3. współdecydowanie (aktywne uczestnictwo).

Nieodzowną częścią programu realizacji procesu rewitalizacji jest informowanie o działaniach realizowanych w ramach Programu Rewitalizacji. Celem informowania interesariuszy jest przede wszystkim zapewnienie pełniejszego przepływu informacji, stworzenie uwarunkowań do zapoznania się interesariuszy z postępami procesu rewitalizacji oraz promocja działań, pozyskiwanie nowych przedsięwzięć, podmiotów i osób skłonnych do zaangażowania w proces rewitalizacji. Interesariusze będą informowani o postępach rewitalizacji przede wszystkim:

- podczas spotkań organizowanych na terenie gminy Poniec,
- za pomocą strony internetowej i Biuletynu Informacji Publicznej gminy Poniec, gdzie będą zamieszczane informacje o realizowanych bądź zakończonych projektach rewitalizacyjnych.

Poniżej przedstawiono sposób koordynacji działań podmiotów uczestniczących w realizacji Programu Rewitalizacji:

- zbieranie uwag ustnych – interesariusze rewitalizacji na bieżąco mogli zgłaszać swoje problemy, uwagi i wnioski pracownikom Urzędu Miejskiego w Poniecu, pracownikom

Ośrodka Pomocy Społecznej w Poniecu oraz Burmistrzowi Ponieca odnośnie koniecznych do podjęcia działań rewitalizacyjnych. Ponadto należy podkreślić, że bezpośrednimi przedstawicielami społeczności lokalnych są sołtysi i radni. Interesariusze rewitalizacji będą im mogli zgłaszać uwagi i wnioski, które następnie zostaną zaprezentowane na poszczególnych Komisjach Rady Miejskiej oraz Sesjach Rady,

- zbieranie uwag w wersji elektronicznej – Gminny Program Rewitalizacji będzie oceniany pod względem aktualności i stopnia realizacji przez Burmistrza Ponieca co najmniej raz na 3 lata. Ocena sporządzona przez Burmistrza zostanie ogłoszona na stronie Gminy Poniec, dzięki czemu wszyscy interesariusze rewitalizacji będą mogli się z nią zapoznać i zgłosić ewentualne uwagi. W ramach niniejszej procedury mieszkańcy obszarów rewitalizacji będą mogli również proponować nowe zadania do ujęcia w Gminnym Programie Rewitalizacji, co będzie miało znaczący wpływ na przebieg rewitalizacji w kolejnych latach. Zgłoszone wnioski zostaną uwzględnione podczas aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji,
- wywiady – będą prowadzone przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Poniecu (wywiady z osobami korzystającymi z pomocy społecznej odnośnie konieczności realizacji i zakres realizacji projektów „miękkich”) oraz pracowników Urzędu Miejskiego (wywiady z interesariuszami przychodzącymi do Urzędu, jak również podczas wywiadów terenowych odnośnie koniecznych do podjęcia projektów rewitalizacyjnych),
- wymianę stanowisk – będzie ona zapewniona na spotkaniach organizowanych na terenach rewitalizowanych, w których udział będą brać pracownicy Urzędu Miejskiego oraz pozostali interesariusze rewitalizacji. Możliwa wówczas będzie wymiana stanowisk, np. na temat projektów rewitalizacyjnych, zakresu czy sposobu ich realizacji,
- spotkania – organizowane przez Urząd Miejski w celu bieżącego konsultowania sposobu realizacji i zasięgu poszczególnych projektów rewitalizacyjnych.

Dzięki powyższym technikom, wszyscy interesariusze będą właściwie poinformowani o postępach rewitalizacji, a ponadto będą mieli możliwość aktywnego udziału we wdrażaniu i aktualizowaniu Gminnego Programu Rewitalizacji.

Ważnym organem, który zapewnia udział interesariuszy na etapie wdrażania i oceny i realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Poniec będzie Komitet Rewitalizacyjny. Stanowi on forum współpracy i dialogu przedstawicieli gminy oraz interesariuszy procesu rewitalizacji. Komitet pełni rolę opiniodawczo-doradczą Burmistrza Ponieca. Realizować będzie on funkcje wymienione w ustawie o rewitalizacji.

8. Szacunkowe ramy finansowe gminnego programu rewitalizacji wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych ze źródeł publicznych i prywatnych

Na realizację przedsięwzięć Gmina, jak i pozostałe podmioty odpowiedzialne za wdrożenie zadań będą ubiegały się o dofinansowania ze środków krajowych i zagranicznych, które będą podstawowym źródłem finansowania Gminnego Programu Rewitalizacji. W związku z tym, że dla większości zaplanowanych zadań podmiotem realizującym będzie Gmina Poniec, źródłem finansowania Gminnego Programu Rewitalizacji będzie także Budżet gminy, w tym dochody własne samorządu. Dodatkowo podmioty zaangażowane w realizację działań będą również pokrywać koszty z własnych środków. W proces rewitalizacji będą mogli włączyć się także interesariusze prywatni.

Ze względu na brak możliwości oszacowania kosztów wszystkich przedsięwzięć rewitalizacyjnych w związku z różnym stopniem zaawansowania prac przygotowawczych, braku kosztorysów i dokumentacji projektowej, nie określono szczegółowych ram finansowych. W poniższej tabeli zaprezentowano natomiast szacunkowe źródła finansowania planowanych przedsięwzięć.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Poniec na lata 2024-2030

Tabela 37. Szacunkowe źródła finansowania planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Nazwa	Podmiot realizujący	Szacunkowe wartości poszczególnych projektów	Środki finansowe ze źródeł publicznych	Środki finansowe ze źródeł prywatnych	Szacunkowe źródła finansowania
Główne przedsięwzięcia rewitalizacyjne					
1. Działania aktywizujące i integrujące osoby zagrożone wykluczeniem społecznym	Gmina Poniec i jej jednostki organizacyjne, Instytucje kultury	618 000,00	618 000,00	0,00	Budżet Gminy Poniec, Środki własne instytucji kultury, Fundusze krajowe, Fundusze Europejskie, Pozostałe środki zagraniczne
2. Działania aktywizujące i integrujące dzieci i młodzież	Gmina Poniec i jej jednostki organizacyjne, Instytucje kultury	1 500 000,00	1 500 000,00	0,00	Budżet Gminy Poniec, Środki własne instytucji kultury, Fundusze krajowe, Fundusze Europejskie, Pozostałe środki zagraniczne
3. Przedsięwzięcia wspierające politykę senioralną	Gmina Poniec i jej jednostki organizacyjne, Instytucje kultury	275 000,00	275 000,00	0,00	Budżet Gminy Poniec, Środki własne instytucji kultury, Fundusze krajowe, Fundusze Europejskie, Pozostałe środki zagraniczne
4. Spotkania w zakresie doradztwa zawodowego dla młodzieży	Gmina Poniec i jej jednostki organizacyjne, Instytucje kultury	50 000,00	50 000,00	0,00	Budżet Gminy Poniec, Środki własne instytucji kultury, Fundusze krajowe, Fundusze Europejskie, Pozostałe środki zagraniczne
5. Warsztaty i szkolenia w celu podnoszenia kwalifikacji zawodowych	Gmina Poniec i jej jednostki organizacyjne, Instytucje kultury	336 600,00	336 600,00	0,00	Budżet Gminy Poniec, Środki własne instytucji kultury, Fundusze krajowe, Fundusze Europejskie, Pozostałe środki zagraniczne
6. Uporządkowanie terenów zieleni wokół stawów i parku dworskiego w Dzięczynie	Gmina Poniec i jej jednostki organizacyjne, Instytucje kultury	3 000 000,00	3 000 000,00	0,00	Budżet Gminy Poniec, Środki własne instytucji kultury, Fundusze krajowe, Fundusze Europejskie,

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Poniec na lata 2024-2030

Nazwa	Podmiot realizujący	Szacunkowe wartości poszczególnych projektów	Środki finansowe ze źródeł publicznych	Środki finansowe ze źródeł prywatnych	Szacunkowe źródła finansowania
					Pozostałe środki zagraniczne
7. Uporządkowanie terenu parku oraz terenu położonego wzdłuż cieku Dopływ z Ponieca, w miejscowości Wydawy	Gmina Poniec i jej jednostki organizacyjne, Instytucje kultury	2 700 000,00	2 700 000,00	0,00	Budżet Gminy Poniec, Środki własne instytucji kultury, Fundusze krajowe, Fundusze Europejskie, Pozostałe środki zagraniczne
8. Renowacja budynków ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków	Gmina Poniec i jej jednostki organizacyjne, Instytucje kultury	2 200 000,00	2 200 000,00	0,00	Budżet Gminy Poniec, Środki własne instytucji kultury, Fundusze krajowe, Fundusze Europejskie, Pozostałe środki zagraniczne
9. Modernizacja budynku kina w Poniecu	Gmina Poniec i jej jednostki organizacyjne, Instytucje kultury	8 000 000,00	8 000 000,00	0,00	Budżet Gminy Poniec, Środki własne instytucji kultury, Fundusze krajowe, Fundusze Europejskie, Pozostałe środki zagraniczne
10. Przebudowa budynku byłej hydroforni na remizę w miejscowości Dzięczyna	Gmina Poniec i jej jednostki organizacyjne, Instytucje kultury	1 000 000,00	1 000 000,00	0,00	Budżet Gminy Poniec, Środki własne instytucji kultury, Fundusze krajowe, Fundusze Europejskie, Pozostałe środki zagraniczne
11. Przebudowa dróg gminnych w Poniecu	Gmina Poniec i jej jednostki organizacyjne, Instytucje kultury	9 500 000,00	9 500 000,00	0,00	Budżet Gminy Poniec, Środki własne instytucji kultury, Fundusze krajowe, Fundusze Europejskie, Pozostałe środki zagraniczne

Źródło: Opracowanie własne

9. Struktura zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji, koszty i harmonogram realizacji programu

Za zarządzanie procesem rewitalizacji odpowiedzialny jest Burmistrz Ponieca. Rewitalizacja jest procesem łączącym kompetencje wielu stanowisk w ramach struktury organizacyjnej Urzędu Miejskiego w Poniecu, jak i struktury jednostek organizacyjnych, dlatego w wypełnianiu swoich obowiązków Burmistrz będzie delegował zadania pracownikom Urzędu oraz kierownikom i dyrektorom jednostek.

Jednostkami organizacyjnymi Gminy Poniec są następujące jednostki:

1. Gminny Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Poniecu,
2. Ośrodek Pomocy Społecznej,
3. Ośrodek Sportu i Rekreacji w Poniecu,
4. Przedszkole Samorządowe w Łęce Wielkiej,
5. Przedszkole Samorządowe w Poniecu,
6. Szkoła Podstawowa w Żytowiecku,
7. Szkoła Podstawowa w Poniecu.

Kierownicy i dyrektorzy jednostek organizacyjnych Gminy będą stanowili wsparcie merytoryczne dla Burmistrza Ponieca w zakresie organizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz zbierania danych niezbędnych do oceny stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji. W realizację działań edukacyjnych i kulturowych zaangażowane zostaną także pozostałe jednostki organizacyjne Gminy Poniec, poprzez dostarczenie zasobów ludzkich lub rzeczowych niezbędnych do organizacji warsztatów lub zajęć. Jednostki te będą również związane z realizacją procesu rewitalizacji w związku z planowanymi pracami dostosowującymi budynki publiczne do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. Ponadto Ośrodek Pomocy Społecznej w Poniecu stanowi źródło danych do mierzenia efektów rewitalizacji.

W zarządzaniu realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji uwzględnione zostaną następujące stanowiska wchodzące w struktury Urzędu Miejskiego w Poniecu:

- Burmistrz Gminy,
- Sekretarz Gminy,
- Skarbnik Gminy,
- Stanowisko ds. Inwestycji, Zamówień Publicznych i Dróg,
- Stanowisko ds. Gospodarki Przestrzennej,
- Stanowisko ds. Rolnictwa i Ochrony Środowiska,
- Stanowisko ds. Rozwoju Lokalnego Promocji Gminy i Kultury i Sztuki.

Sekretarz Gminy Poniec będzie odpowiedzialny za koordynowanie prac w ramach wdrażania procesu rewitalizacji i będzie wspierał Burmistrza w spotkaniach z interesariuszami. Rola Skarbnika Gminy Poniec będzie zapewnienie obsługi finansowej wdrażanego Gminnego Programu Rewitalizacji, w tym przedsięwzięć, których realizatorem będzie Gmina. Zadaniem na pozostałych stanowiskach będzie m.in. poszukiwanie źródeł finansowania przedsięwzięć spoza środków budżetowych, przygotowanie dokumentacji aplikacyjnej w ramach ubiegania się o dofinansowanie z funduszy krajowych i zagranicznych, nadzorowanie realizowanych przez Gminę projektów, na które zostały złożone wnioski o dofinansowanie, a także przygotowanie dokumentacji przetargowej i udział w pracach komisji przetargowej w zakresie wyboru wykonawców przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które nie będą wykonane w ramach własnych zasobów Gminy Poniec.

Ponadto, na każdym etapie prac i wdrażania dokumentu Gminnego Programu Rewitalizacji będą uczestniczyć podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, podmioty działające na rzecz ochrony środowiska oraz podmioty odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób z niepełnosprawnościami, równości płci i niedyskryminacji w pracach nad przygotowaniem GPR.

Prace nad sporządzeniem Gminnego Programu Rewitalizacji rozpoczęły się w 2024 roku. Harmonogram realizacji Programu obejmuje okres od 2024 roku, kiedy przeprowadzono konsultacje wyznaczonego obszaru rewitalizacji, a następnie zebrano propozycje przedsięwzięć rewitalizacyjnych, do 2030 r., tj. planowanego zakończenia wdrażania poszczególnych projektów i ocenę założonej wizji oraz celów.

Tabela 38. Harmonogram realizacji procesu rewitalizacji

Lp.	Nazwa zadania	Okres realizacji						
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1.	Rozpoczęcie prac diagnostycznych dotyczących wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji							
2.	Przeprowadzenie konsultacji społecznych projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji ¹							
3.	Przyjęcie uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji ²							
4.	Zbieranie propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych ³							
5.	Przyjęcie uchwały w sprawie przystąpienia do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji ⁴							
6.	Przeprowadzenie konsultacji społecznych projektu uchwały w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji							
7.	Przeprowadzenie konsultacji społecznych i opiniowanie Gminnego Programu Rewitalizacji							
8.	Przyjęcie uchwały w sprawie w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji							

¹ Przeprowadzono w dniach 7 lutego 2024 r. – 12 marca 2024 r.

² Uchwała nr II/12/2024 Rady Miejskiej w Poniecu z dnia 23 maja 2024 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla Gminy Poniec

³ Przeprowadzono w dniu 27 czerwca 2024 r. – 10 lipca 2024 r.

⁴ Uchwała nr III/30/2024 Rady Miejskiej w Poniecu z dnia 26 czerwca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Poniec na lata 2024-2030

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Poniec na lata 2024-2030

Lp.	Nazwa zadania	Okres realizacji						
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
9.	Przyjęcie uchwałą Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Poniec na lata 2024-2030							
10.	Prace nad powołaniem, powołanie i działalność Komitetu Rewitalizacji							
11.	Wprowadzenie i aktualizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych do Wieloletniej Prognozy Finansowej							
12.	Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych							
13.	Prowadzenie działań informacyjnych i promocyjnych w zakresie rewitalizacji							
14.	Monitorowanie realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji							
15.	Podsumowanie działań realizowanych w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji							

Źródło: Opracowanie własne

Wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji będzie obejmować następujące główne czynności:

- poszukiwanie i ubieganie się o środki zewnętrzne na realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- przygotowanie do realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w tym określenie zasobów ludzkich, rzeczowych i finansowych niezbędnych do prawidłowego przebiegu prac,
- monitorowanie postępów realizowanych działań,
- informowanie interesariuszy rewitalizacji o rozpoczęciu przedsięwzięć, etapach ich realizacji i zakończeniu wraz z określeniem uzyskanych efektów,
- promocję procesu rewitalizacji,
- okresową ocenę poziomu osiągnięcia celów i wizji stanu obszaru rewitalizacji,
- przygotowanie aktualizacji w zależności od zidentyfikowanych potrzeb.

Koszty zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji

Zarządzanie realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji będzie generować koszty związane z koniecznością przygotowania szczegółowej dokumentacji technicznej dla poszczególnych przedsięwzięć infrastrukturalnych, opracowania ewentualnych analiz wykonalności lub przygotowania dokumentacji aplikacyjnej w celu ubiegania się o zewnętrzne dofinansowanie ich realizacji. Dodatkowym kosztem związanym z wdrażaniem Gminnego Programu Rewitalizacji będzie promocja w mediach i przygotowanie materiałów informacyjnych dla interesariuszy rewitalizacji. W przypadku konieczności aktualizacji Programu należy również uwzględnić koszt jej wykonania przez zewnętrznych ekspertów.

Koszty zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji dla Gminy Poniec będą mieściły się w ramach wydatków bieżących funkcjonowania Urzędu Miejskiego w Poniecu i określane będą w planie budżetu na dany rok.

Istotną częścią realizacji procesu rewitalizacji jest informacja i promocja prowadzonych działań. Celem informowania interesariuszy jest zapoznanie ich z tematyką rewitalizacji, zdiagnozowanymi problemami i oczekiwanymi efektami na każdym etapie wdrażania Programu. Udostępnianie informacji i promowanie realizowanych działań ma także na celu osiągnięcie zakładanej wizji stanu obszaru rewitalizacji poprzez zwiększanie zaangażowania uczestników projektów społecznych, jak również organizatorów w proces realizacji zaplanowanych przedsięwzięć. Głównym narzędziem informacji i promocji wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji jest strona internetowa Gminy Poniec oraz Biuletyn Informacji Publicznej. Informacje nt. procesu rewitalizacji, w tym organizowanych spotkań z interesariuszami będą publikowane również w mediach społecznościowych. Uzupełniająco

informacje o postępie procesu rewitalizacji będą także rozpowszechniane w sposób zwyczajowo przyjęty oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego.

Interesariuszami rewitalizacji są m.in.:

- mieszkańcy obszaru rewitalizacji, właściciele, użytkownicy wieczysti nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na obszarze gminy Poniec,
- pozostali mieszkańcy gminy,
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą,
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe,
- organy władzy – Burmistrz Ponieca oraz Rada Miejska w Poniecu,
- jednostki organizacyjne Gminy oraz ich kierownicy/dyrektorzy.

Kluczową rolę w zakresie trwałego i systematycznego kontaktu różnych grup interesariuszy odgrywać będzie Komitet Rewitalizacji, stanowiący forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami Gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełniący funkcję opiniodawczo-doradczą Burmistrza Ponieca.

Osoby wchodzące w skład Komitetu Rewitalizacji są odpowiedzialne przede wszystkim za wzmocnienie dialogu pomiędzy interesariuszami procesu rewitalizacji oraz integrację środowisk interesariuszy i prowadzenie procesu edukacyjnego związanego z rewitalizacją. Ponadto będą dokonywać okresowego przeglądu postępów realizacji podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, określać zmiany w kierunkach realizacji Programu, o ile zaistnieje taka potrzeba, a także inicjować przeprowadzenia dodatkowych analiz mających na celu zwiększenie efektywności podejmowanych działań.

Zarządzanie realizacją GPR należy do pracowników Urzędu Miejskiego w Poniecu i odbywać się będzie w ramach bieżących wydatków administracji samorządowej. Koszty te związane będą z kosztami: materiałów informacyjno-promocyjnych, zapotrzebowania na materiały biurowe oraz koszty związane z obsługą techniczną i administracyjną Komitetu Rewitalizacji.

10. System monitorowania i oceny gminnego programu rewitalizacji

Monitoring realizacji procesu rewitalizacji będzie realizowany w wymiarze całego Gminnego Programu Rewitalizacji, jak i w wymiarze poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

System monitorowania i oceny powinien zapewnić dostęp do danych statystycznych niezbędnych do analizy wskaźników, które służyły przeprowadzeniu diagnozy i wyznaczenia obszaru rewitalizacji, aby następnie móc ocenić czy zmiany w wyniku realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji wpłynęły na poprawę sytuacji i realizację określonych celów.

Dla wydzielonych jednostek osadniczych pozyskano materiał statystyczny dostępny w zasobach Urzędu Miejski w Poniecu oraz Ośrodka Pomocy Społecznej, jak i specjalnie w tym celu wygenerowane przez instytucje zewnętrzne, m.in. . Powiatowy Urząd Pracy w Gostyniu i Komendę Powiatową Policji w Gostyniu.

Monitoring procesu rewitalizacji powinien być prowadzony na 2 poziomach:

- strategicznym – oceny postępu realizacji całego programu (mierniki przedstawione w tabeli 39),
- operacyjnym – oceny efektów poszczególnych przedsięwzięć (mierniki przedstawione w tabeli 34).

Ocena na poziomie operacyjnym będzie trwała podczas cały okres obowiązywania dokumentu. Wyniki wartości określonych do osiągnięcia poszczególnych zadań będą weryfikowane po zakończeniu każdego z nich na bieżąco, natomiast na poziomie strategicznym, czyli po realizacji wszystkich zaplanowanych zadań sprawdzony zostanie ich całkowity efekt, tj. czy wdrożenie wskazanych działań przyczyniło się do poprawy sytuacji kryzysowej na obszarach rewitalizacji.

Wartości docelowe mierników uzyskane dla obszaru rewitalizacji nie powinny być gorsze niż średnia dla gminy Poniec uzyskana w 2022 r. Dla porównania w poniższej tabeli przedstawiono wartości bazowe dla poszczególnych jednostek wchodzących w obszar rewitalizacji, tj. jednostek Dzieczyna, Wydawy, Obręb 3 i Obręb 4, a także wartość docelową, której mierniki nie powinny przekroczyć – w przypadku mierników, których wartość powinna ulec zmniejszeniu oraz wartość docelową, którą mierniki powinny osiągnąć – w przypadku mierników, których wartość powinna ulec zwiększeniu.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Poniec na lata 2024-2030

Tabela 39. Mierniki osiągnięcia celów rewitalizacji – monitoring strategiczny

Cel	Mierniki osiągnięcia celu	Wartość bazowa dla jednostki Działalność	Wartość bazowa dla jednostki Wydatki	Wartość bazowa dla jednostki Obręb 3	Wartość bazowa dla jednostki Obręb 4	Oczekiwana zmiana wartości miernika	Źródła danych do mierników
Aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców gminy, z uwzględnieniem grup zagrożonych wykluczeniem oraz zapewnienie dostępu do edukacji społeczności lokalnej	Udział osób z przesłanką bezrobocia do korzystania z pomocy społecznej w stosunku do liczby osób korzystających z pomocy społecznej ogółem	75,00%	0,00%	23,08%	10,91%	Działalność – spadek, Wydatki – utrzymanie na niezmiennym poziomie, Obręb 3 – spadek, Obręb 4 – utrzymanie na niezmiennym poziomie/spadek	OPS w Poniecu
	Udział osób z przesłanką niepełnosprawności do korzystania z pomocy społecznej w stosunku do liczby osób korzystających z pomocy społecznej ogółem	25,00%	50,00%	30,77%	21,82%	Działalność – spadek, Wydatki – spadek, Obręb 3 – spadek, Obręb 4 – utrzymanie na niezmiennym poziomie/spadek	OPS w Poniecu
	Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na danym obszarze	16,71%	32,39%	21,59%	27,89%	Działalność – utrzymanie na niezmiennym poziomie/spadek, Wydatki – spadek, Obręb 3 – spadek, Obręb 4 – spadek	Urząd Miejski w Poniecu
	Udział osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym w stosunku do ogólnej liczby osób bezrobotnych	25,00%	100,00%	25,00%	84,62%	Działalność – utrzymanie na niezmiennym poziomie/spadek, Wydatki – spadek, Obręb 3 – utrzymanie na niezmiennym poziomie/spadek,	PUP w Gostyniu

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Poniec na lata 2024-2030

Cel	Mierniki osiągnięcia celu	Wartość bazowa dla jednostki Działalność	Wartość bazowa dla jednostki Wydatki	Wartość bazowa dla jednostki Obręb 3	Wartość bazowa dla jednostki Obręb 4	Oczekiwana zmiana wartości miernika	Źródła danych do mierników
						Obręb 4 – spadek	
Przestrzeń publiczna przystosowana do organizacji przedsięwzięć edukacyjnych i integrujących społeczność lokalną	Udział osób z przesłanką niepełnosprawności do korzystania z pomocy społecznej w stosunku do liczby osób korzystających z pomocy społecznej ogółem	25,00%	50,00%	30,77%	21,82%	Działalność – spadek, Wydatki – spadek, Obręb 3 – spadek, Obręb 4 – utrzymanie na niezmiennym poziomie/spadek	OPS w Poniecu
	Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na danym obszarze	16,71%	32,39%	21,59%	27,89%	Działalność – utrzymanie na niezmiennym poziomie/spadek, Wydatki – spadek, Obręb 3 – spadek, Obręb 4 – spadek	Urząd Miejski w Poniecu
	Udział zabytków w złym stanie technicznym w stosunku do ogólnej liczby zabytków na danym obszarze	0,00%	42,86%	31,43%	15,75%	Działalność – utrzymanie na niezmiennym poziomie, Wydatki – spadek. Obręb 3 – spadek, Obręb 4 – spadek	Urząd Miejski w Poniecu
	Udział osób z przesłanką bezrobocia do korzystania z pomocy społecznej w stosunku do liczby osób korzystających z pomocy społecznej ogółem	75,00%	0,00%	23,08%	10,91%	Działalność – spadek, Wydatki – utrzymanie na niezmiennym poziomie, Obręb 3 – spadek, Obręb 4 – utrzymanie na niezmiennym poziomie/spadek	OPS w Poniecu
	Udział osób bezrobotnych	25,00%	100,00%	25,00%	84,62%	Działalność – utrzymanie na	PUP w Gostyniu

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Poniec na lata 2024-2030

Cel	Mierniki osiągnięcia celu	Wartość bazowa dla jednostki Dzielnicza	Wartość bazowa dla jednostki Wydatki	Wartość bazowa dla jednostki Obręb 3	Wartość bazowa dla jednostki Obręb 4	Oczekiwana zmiana wartości miernika	Źródła danych do mierników
	z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym w stosunku do ogólnej liczby osób bezrobotnych					niezmienionym poziomie/spadek, Wydatki – spadek, Obręb 3 – utrzymanie na niezmienionym poziomie/spadek, Obręb 4 – spadek	
	Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców na danym obszarze	0,00	1,41	0,13	0,00	Dzielnicza – utrzymanie na niezmienionym poziomie, Wydatki – spadek, Obręb 3 – spadek, Obręb 4 – utrzymanie na niezmienionym poziomie	Komenda policji w Gostyniu
	Udział liczby budynków mieszkalnych ogrzewanych piecem na węgiel w stosunku do liczby wszystkich źródeł ciepła na danym obszarze	93,64%	39,29%	70,12%	65,26%	Dzielnicza – spadek, Wydatki – utrzymanie na niezmienionym poziomie/spadek, Obręb 3 – utrzymanie na niezmienionym poziomie/spadek, Obręb 4 – utrzymanie na niezmienionym poziomie/spadek	Urząd Miejski w Poniecu
	Wskaźnik liczby przyłączy do sieci wodociągowej na 100 mieszkańców na danym obszarze	5,48	0,00	0,13	0,00	Dzielnicza – utrzymanie na niezmienionym poziomie/wzrost, Wydatki – wzrost, Obręb 3 – wzrost, Obręb 4 – wzrost	Urząd Miejski w Poniecu

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Poniec na lata 2024-2030

Cel	Mierniki osiągnięcia celu	Wartość bazowa dla jednostki Dzięczyzna	Wartość bazowa dla jednostki Wydawy	Wartość bazowa dla jednostki Obręb 3	Wartość bazowa dla jednostki Obręb 4	Oczekiwana zmiana wartości miernika	Źródła danych do mierników
	Wskaźnik liczby przyłączy do sieci kanalizacyjnej na 100 mieszkańców na danym obszarze	0,00	25,35	30,05	34,68	Dzięczyzna – wzrost, Wydawy – utrzymanie na niezmiennym poziomie/wzrost, Obręb 3 – utrzymanie na niezmiennym poziomie/wzrost, Obręb 4 – utrzymanie na niezmiennym poziomie/wzrost	Urząd Miejski w Poniecu

Źródło: Opracowanie własne

Ponadto w ramach systemu monitorowania należy uwzględnić ocenę realizacji poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w tym m.in. kosztorys, harmonogram realizacji, wskaźniki produktu i rezultatu. Uzyskanie planowanych efektów pojedynczych projektów wpłynie na realizację celów rewitalizacji i przybliży Gminę do osiągnięcia stanu wyznaczonego w wizji obszaru rewitalizacji.

Gminny Program Rewitalizacji będzie podlegał ocenie aktualności i stopnia realizacji przez Burmistrza Ponieca co najmniej raz na 3 lata. Sporządzona przez Burmistrza ocena będzie podlegała następnie zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji oraz ogłoszeniu na stronie Gminy Poniec w Biuletynie Informacji Publicznej.

Ocena aktualności ma za zadanie poddać poszczególne składowe dokumentu pod kątem spójności z bieżącymi uwarunkowaniami oraz zidentyfikować przesłanki związane z potrzebą zmiany GPR.

Przesłankami do wprowadzenia zmian w GPR są m.in.:

- realizacja mniej niż 50% podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych w okresie 5 lat obowiązywania Gminnego Programu Rewitalizacji,
- trudności związane z pozyskiwaniem środków finansowych na realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- trudności związane z prowadzeniem monitorowania (np. z powodu braku możliwości pomiaru zaplanowanych wskaźników).

Jeśli aktualizacja Gminnego Programu Rewitalizacji okaże się konieczna, zgodnie z ustawą o rewitalizacji Burmistrz Ponieca wystąpi do Rady Miejskiej z wnioskiem o jego zmianę. Do wniosku zostanie załączona opinia Komitetu Rewitalizacji. Zmiana programu rewitalizacji nastąpi w trybie, w jakim został on uchwalony. Zmiana programu nie będzie wymagała opinii uprawnionych organów i przeprowadzenia konsultacji społecznych:

- jeśli zmiana nie dotyczy podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych zawartych w Gminnym Programie Rewitalizacji na podstawie art. 15 ust. 1 pkt. 5 lit. a ustawy o rewitalizacji,
- jeśli zmiana nie wymaga zmiany uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla Gminy Poniec.

Po zakończeniu wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji, tj. po zakończeniu 2030 r. sporządzony zostanie raport z ewaluacji zawierający podsumowanie osiągniętych efektów w całym okresie jego wdrażania. Pozwoli to uzyskać pełny obraz i ocenę przeprowadzonego w obszarze rewitalizacji procesu. W raporcie przedstawione zostaną wnioski i rekomendacje, które pozwolą zaplanować działania na kolejne lata.

11. Określenie niezbędnych zmian w uchwałach

Z uwagi na zakres planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, nie jest wymagana zmiana w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, tj. w uchwale w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy ani w uchwale w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy.

12. Specjalna Strefa Rewitalizacji

W wyznaczonym na terenie gminy Poniec obszarze rewitalizacji nie planuje się utworzenia Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o której mowa w art. 25 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji.

13. Sposób realizacji gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego

Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Poniec na lata 2024-2030 nie wymaga dokonania zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy ani uchwalenia bądź zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Ponadto nie istnieje konieczność uchwalenia miejscowego planu rewitalizacji. W wyniku realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji nie nastąpi zmiana funkcjonalno-przestrzenna obszaru rewitalizacji.

Zwraca się natomiast uwagę, iż w celu prowadzenia sukcesywnej i właściwie realizowanej polityki przestrzennej w gminie oraz synergii i wzmocnienia procesu rewitalizacji należy dążyć do tego, aby w pierwszej kolejności obejmować miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego wyznaczony obszar rewitalizacji, tj. podobasz Dzieczyna, Wydawy, Obręb 3 i Obręb 4.

Dodatkowo, w związku ze znowelizowaną ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, należałoby planie ogólnym gminy uwzględnić założenia struktury funkcjonalno-przestrzennej obszarów rewitalizacji.

Na części wyznaczonego obszaru rewitalizacji obowiązuje następujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego:

- uchwała nr XXXIX/242/2002 Rady Miejskiej w Poniecu z dnia 22 kwietnia 2002 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu przemysłu – między innymi rolno-spożywczego (inwestycje w przemyśle spożywczym) oraz teren magazynowo- składowy i inwestycje towarzyszące prowadzonej na tym terenie działalności.

Załącznik graficzny

Załącznik nr 1. Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji w jednostkach Obręb 3 i Obręb 4

Załącznik nr 2. Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji w jednostce Wydawy

Załącznik nr 3. Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji w jednostce Dzieczyna

Spis tabel i rysunków

Tabela 1. Wykaz miejscowości/ulic wchodzących w skład jednostki osadniczej	5
Tabela 2. Wykaz wskaźników wykorzystanych w analizie	7
Tabela 3. Zbiorcze zestawienie jednostek osadniczych i występowanie w nich stanu kryzysowego	9
Tabela 4. Wyznaczenie obszaru rewitalizacji z obszaru zdegradowanego na terenie gminy Poniec ..	15
Tabela 5. Liczba ludności i powierzchnia obszaru rewitalizacji na tle gminy Poniec	16
Tabela 6. Udział liczby osób z przesłanką bezrobocia do korzystania z pomocy społecznej w stosunku do liczby osób korzystających z pomocy społecznej ogółem na obszarze jednostki Dzięczyzna i całej gminy w 2022 roku	20
Tabela 7. Udział liczby osób z przesłanką niepełnosprawności do korzystania z pomocy społecznej w stosunku do liczby osób korzystających z pomocy społecznej na obszarze jednostki Dzięczyzna i całej gminy w 2022 roku	21
Tabela 8. Wskaźnik liczby przestępstw popełnionych na 1 000 mieszkańców na obszarze jednostki Dzięczyzna i całej gminy w 2022 roku	21
Tabela 9. Liczba zarejestrowanych w ciągu roku nowych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców na obszarze jednostki Dzięczyzna i całej gminy w 2022 roku	22
Tabela 10. Udział liczby budynków mieszkalnych ogrzewanych piecem na węgiel w stosunku do liczby wszystkich źródeł ciepła na obszarze jednostki Dzięczyzna i całej gminy w 2022 roku	22
Tabela 11. Udział liczby budynków mieszkalnych korzystających z szamba w stosunku do liczby budynków mieszkalnych ogółem na obszarze jednostki Dzięczyzna i całej gminy w 2022 roku	23
Tabela 12. Wskaźnik liczby przyłączy do sieci kanalizacyjnej na 100 mieszkańców na obszarze jednostki Dzięczyzna i całej gminy w 2022 roku	23
Tabela 13. Udział liczby osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym w stosunku do ogólnej liczby osób bezrobotnych na obszarze jednostki Wydawy i całej gminy w 2022 roku	24
Tabela 14. Udział liczby osób z przesłanką niepełnosprawności do korzystania z pomocy społecznej w stosunku do liczby osób korzystających z pomocy społecznej na obszarze jednostki Wydawy i całej gminy w 2022 roku	25
Tabela 15. Udział liczby ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w liczbie ludności ogółem na obszarze jednostki Wydawy i całej gminy w 2022 roku	26
Tabela 16. Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców na obszarze jednostki Wydawy i całej gminy w 2022 roku	26
Tabela 17. Liczba zarejestrowanych w ciągu roku nowych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców na obszarze jednostki Wydawy i całej gminy w 2022 roku	26
Tabela 18. Wskaźnik liczby przyłączy do sieci wodociągowej na 100 mieszkańców na obszarze jednostki Wydawy i całej gminy w 2022 roku	27
Tabela 19. Udział zabytków w złym stanie technicznym w stosunku do ogólnej liczby zabytków na obszarze jednostki Wydawy i całej gminy w 2022 roku	27
Tabela 20. Udział liczby osób z przesłanką bezrobocia do korzystania z pomocy społecznej w stosunku do liczby osób korzystających z pomocy społecznej na obszarze jednostki Obręb 3 i całej gminy w 2022 roku	29
Tabela 21. Udział liczby osób z przesłanką niepełnosprawności do korzystania z pomocy społecznej w stosunku do liczby osób korzystających z pomocy społecznej na obszarze jednostki Obręb 3 i całej gminy w 2022 roku	29
Tabela 22. Wskaźnik liczby przestępstw popełnionych na 1 000 mieszkańców na obszarze jednostki Obręb 3 i całej gminy w 2022 roku	30
Tabela 23. Udział liczby ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w liczbie ludności ogółem na obszarze jednostki Obręb 3 i całej gminy w 2022 roku	30
Tabela 24. Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców na obszarze jednostki Obręb 3 i całej gminy w 2022 roku	31
Tabela 25. Wskaźnik liczby przyłączy do sieci wodociągowej na 100 mieszkańców na obszarze jednostki Obręb 3 i całej gminy w 2022 roku	31
Tabela 26. Udział zabytków w złym stanie technicznym w stosunku do ogólnej liczby zabytków na obszarze jednostki Obręb 3 i całej gminy w 2022 roku	32
Tabela 27. Udział liczby osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym w stosunku do ogólnej liczby osób bezrobotnych na obszarze jednostki Obręb 4 i całej gminy w 2022 roku	33
Tabela 28. Wskaźnik liczby przestępstw popełnionych na 1 000 mieszkańców na obszarze jednostki Obręb 4 i całej gminy w 2022 roku	33
Tabela 29. Udział liczby ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w liczbie ludności ogółem na obszarze jednostki Obręb 4 i całej gminy w 2022 roku	34

Tabela 30. Liczba zarejestrowanych w ciągu roku nowych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców na obszarze jednostki Obręb 4 i całej gminy w 2022 roku	34
Tabela 31. Wskaźnik liczby przyłączy do sieci wodociągowej na 100 mieszkańców na obszarze jednostki Obręb 4 i całej gminy w 2022 roku	35
Tabela 32. Udział zabytków w złym stanie technicznym w stosunku do ogólnej liczby zabytków na obszarze jednostki Obręb 4 i całej gminy w 2022 roku	35
Tabela 33. Cele rewitalizacji	47
Tabela 34. Planowane podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne	51
Tabela 35. Planowane pozostałe przedsięwzięcia rewitalizacyjne	66
Tabela 36. Powiązanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych	70
Tabela 37. Szacunkowe źródła finansowania planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	84
Tabela 38. Harmonogram realizacji procesu rewitalizacji	88
Tabela 39. Mierniki osiągnięcia celów rewitalizacji – monitoring strategiczny	93
Rysunek 1. Podział gminy Poniec na jednostki osadnicze	5
Rysunek 2. Wyznaczony obszar zdegradowany na terenie gminy Poniec	13
Rysunek 3. Wyznaczony obszar rewitalizacji na terenie gminy Poniec	17
Rysunek 4. Mapa obszaru szczególnego zagrożenia powodziowego od strony rzeki na terenie gminy Poniec	18
Rysunek 5. Podobszar rewitalizacji Dzięczyzna	19
Rysunek 6. Podobszar rewitalizacji Wydawy	24
Rysunek 7. Podobszar rewitalizacji Obręb 3	28
Rysunek 8. Podobszar rewitalizacji Obręb 4	32
Rysunek 9. Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji	45